

వ త్రి ది న చు వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 19-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౪౧
Vol. 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శాద్వదమాన బహుళ స్రధమ } No 141

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్చు
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేతము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవి వంటిది
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపీఠి, మద్రాసు
ఈ
109, ఫ్రేరింగ్ డ్రా, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లి మి టెడ్., 30-9-29 తేదిన వాటాల జాబితా ముగింపగును.

వాటా 1 కి రూ 100 ధర గలవి అమ్మకమునకు గలవు.
ప్రాస్క్రిప్టు, దరఖాస్తుపారములు కంపెనీ రిజిస్టర్డు
కార్యాలయమునందు దొరకును.
హిందూదేశ మందంతటను ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
వారి యే కార్యాలయమునందైనను దొరకును.
ముఖ్యగమనింపు:—ఉత్తరములు కార్యదర్శిచేరనే వ్రాయవలెను.

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

(Birth Control)

ఇది యొక అపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రపత్రిక, సమదర్శిని,
స్వరాజ్య, జస్టిస్, హిందూపత్రిక, కాంగ్రెస్ పత్రికల
మెప్పును బొందినది. కొలది ప్రతులే గలవు. ఆశాభంగము గాకుండ
వెంటనే కొనుడు. ప్రతివారును తప్పక చదివి తీరవలెను. పలకలు
వారు అర్థ రూపాయి ఖరీదుగల పోస్టేజి స్టాంపులను బంపుడు.
జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.
88, అక్కరుసాపాటపీఠి ట్రిప్లి కేసు, మద్రాసు.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల
విరేచనమును చక్క-గా గలిగించును, రుచికరమయినది. పథ్యము
లేదు. 15 తుల డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

తన్మ, ఉబ్బసము, కఫము, లైలా, మొదలగు కాన్యకాళ
సంబంధముగు వ్యాధులను హరించి గుండెను బలము నిచ్చును
15 తుల డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.
పి. ఏ. అందు కో, యుర్యేదనమాజం, చెరివేపి, నెల్లూరుజిల్లా

ప్ర క ట న

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’

800 పుటలు. రూ 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాఠశాల

బ్రా కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా
నము. తెనుగుభాష నభ్యసించువారికిని విద్యార్థులకు
జనువు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయ
ముద్రణము దశక విశేషములకు చెప్పబడియున్నది.

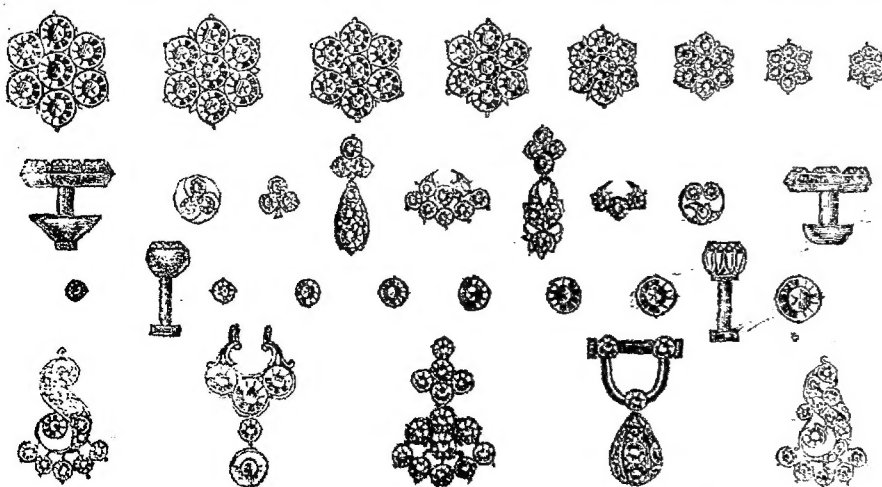
గ్రంథము కొనువారు త్వగపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. ఎస్.

అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డుహైస్కూలు, కొత్తూరు.

సీమనుంచి నేరుగా సీమకమలములు దిగుమతిచేయబడినవి

గాన సీమకమలముల నగలు
కొనదలచినవారికి యిది
మంచి సమయము. మేల
యిన సీమకమలముల నగలు
చౌకధరలకు యిచ్చి మిమ్ము
లను తృప్తి పొందించువారు.
వివరములకు యీ దిగువ విలా
సమును వ్రాయుడు.

ఇండియన్
జువలరీమార్బు
జయలక్ష్మి బిల్డింగ్సు
బెంగళూరు సిటీ.

మాధవనిదానము-దీనిక

ఆయుర్వేద మాధాండ భిషజ్జుణి వైద్యరత్న
స్వర్గీయ పండిత డి. గోపాలచార్య (ఏ. వి. యస్.)
వి ర చి త ము

చెన్న పురిలో ఆయుర్వేద కళాశాలకు ప్రధానాచార్యులుగానుండిన వారును బొంబాయిలో ఆఖిలభారత ఆయుర్వేద మహాసభ కర్తృత్వ వహించినవారు ఆయుర్వేద ప్రచారమునకు తమ జీవితమునంతయు ధారపోసి పెక్కుమంది ఆయుర్వేద శాస్త్రసారంగతులను శిష్యులను సిద్ధపరచిన వాగు నకు శ్రీ గోపాలచార్యులవారాంగ్రులకందరికినిగూడ చిరస్మరణీయులు. వీరే అత్యుత్తమమగు నీవైద్యగ్రంథమును ఆంధ్రమున మాధవ నిదానభూమికయను వ్యాఖ్యానముతోగూడ ప్రకటించి తమ గురువులును శ్రీమైసూరు సంస్థానాస్థాన ఆయుర్వేద వైద్యశేఖరులు నగు ఆయుర్వేద మహాపాధ్యాయ అగ్రం శ్రీ పుట్ట సామికాస్త్రిగారి గ్రంథము గావించిరి.

ఈ గ్రంథము శ్రీమద్వైద్య మహానాచార్య స్వామిల వారిచే సంస్కృతమున రచింపబడెను. దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీని భూమిక 12 పేజీలు గలిగియున్నది. విషయానాక్రమణిక 28 పేజీలు. ఇందు తెలుపబడిన రోగములకు సంస్కృతతాండ్ర ఆంగ్ల నామములు 6 పేజీలు సంస్కృత శ్లోకములను ఆంధ్ర తాత్పర్యమును ఆంధ్రభాషయందు చక్కగా ముద్రింప బడెను. పంచలక్షణ నిదానము 20 పేజీలు, జ్వరనిదానము 82, అతిసార నిదానము 7, గ్రహణి 6, ఆరోగ్యనిదానము 11, అగ్నిమాన్ద్య, అశీర్ణ, వినుచిక, అలసక, విలంబికా నిదానము 7, క్రిమినిదానము 4, పాండురోగ, కామల, పంథ కామల, హలీయకానిదానము 7, రక్తపిత్త నిదానము 4, రాజయక్షుక్తుత షీణనిదానము 8, కాసనిదానము 5, హిక్మాశ్వాసనిదానము 9, స్వరభేద నిదానము 8, అరోచకనిదానము 8, ఛర్మనిదానము 5, తృష్ణా నిదానము 5, మూర్ఛా భ్రమనిద్ర-తంద్ర, సన్యాసనిదానము 6, పానాత్మయ, పగమద, పానాశీర్ణ పానవిభ్రమనిదానము-9, దాహ దాహ నిదానము-9, ఉన్మాదనిదానము-10, అపస్మారనిదానము-8, వాతవ్యాధి నిదానము-17, వాతరక్తనిదానము-5, ఊర్ధ్వస్తంభ నిదానము-8, ఆమవాతనిదానము-8, కూల, పరిణామకూల, అన్నద్రవకూల నిదానము-7, ఉదావర్త-అనాహనిదానము-6, గుల్మనిదానము-6, పౌండ్రోగనిదానము-8, మూత్రకృష్ణనిదానము-4, మూత్రాపనాతనిదానము-6, అశ్మరీనిదానము-5, ప్రమేహనిదానము-10, మేదోనిదానము-8, ఉదర నిదానము-8, శోధ నిదానము-6, వృద్ధినిదానము-8, గలగణ్డ, గణ్డమూల, అపక, గ్రంధి, అర్బుద నిదానము-9, క్లిష్ణనిదానము-8, విద్రధినిదానము-5, ప్రాశోధనిదానము 4 శారీర ప్రణ నిదానము-5, సద్యోప్రణనిదానము-7, భగ్న నిదానము-8, నాడీప్రణనిదానము 8, భగంధర నిదానము 4, ఉపదంత నిదానము-8, శూకదోష నిదానము-5, కుష్టు నిదానము-1, సతిత్త ఉదర శోత నిదానము. 2, ఆప్లపిత్త నిదానము 4, విసర్ప నిదానము 6, విస్ఫోటక నిదానము 4, మమూరికా నిదానము 8, తుండ్రోగ నిదానము 17, ముఖరోగ నిదానము 18, కర్ణరోగ నిదానము 7, నాసారోగ నిదానము. 10, నేత్రరోగ నిదానము 84, కిరోరోగ నిదానము 8, అస్పగ్ధర నిదానము 4, యోనివ్యాధి నిదానము 5, యోనికర్ష నిదానము 2, మూధగర్భ నిదానము 4, నూతికారోగ నిదానము 2, స్తనరోగ నిదానము 1, స్తన్యదుష్టి నిదానము 2, బాలరోగ నిదానము 6, విషనిదానము 14, విషయాను క్రమణిక, అను 70 ప్రకరణములు కలవు. కడపలు శుద్ధపత్రిక 8 కలదు. భూమిక యను విషయానుక్రమణిక యనుపేర్లును గాక 492 పేజీలు, వానితో చేరి 526 పేజీలుగ పెద్ద వైజా గ్రంథము. బైండింగును ముద్రణమును చాల బాగుగా నున్నవి. దీని వెల 5 రూపాయలు. ఈ గ్రంథము చెన్న పురి ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల యజమానులును శ్రీ గోపాలచార్యులవారి కనిష్ఠ సోదరులునగు శ్రీమాన్ డి. దేశికాచార్యులుగారిచే ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల ప్రథమ గ్రంథముగా 1-8-29 వ తేదీని ప్రకటింపబడెను. మధుకోశ, పంజికా, ఆంధ్రకద్యజోది వ్యాఖ్యానముల ననుసరించి విపులముగ విశేషార్థములతో నిదానదీపిక యను నాంధ్ర వ్యాఖ్యానము వ్రాయబడెను. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.

అడ్రెసు:—“మేజరు ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల, 151, గోవిందప్ప నాయకపేథి, మద్రాసు.”

ఆంధ్ర జ్యోతి

సంపాదకులు శ్రీయుతులు విన్నకోట వేంకటరత్న
కర్తృ, బుద్ధవరపు పట్టాభిరామయ్యగారు
గౌరవగరము, కాకినాడ

ఈ నాతనాంధ్రమునపత్రికకు స్వాగతమునుసమర్పించుచు. ఇది రెనాలి తాలూకా కతేవరములోని శ్రీ కైవల్యశ్రీ మము పక్షమున ప్రకటింపబడుచున్నది. ఆ ఆశ్రమస్వవహారములును, అందలి యోగవ్యాయామ విద్యాప్రవేశాల భవములును, బోధనా, అభిప్రాయములును, సాంఘికము, ఆర్థిక, వైతిక, పారిశ్రామిక సహకారాది యితర విషయములనుగూడ నా పత్రికలో ప్రకటింపబడుచుండును. మొదటిసంచిక 1929 ఆగష్టు నెలలో వెలువడినది. ఇందు ఈశ్వరస్తుతి, స్వనిషయము, కైవల్యము, స్వాత్మనిరీక్షణము, పంజరకరము, ఆరోగ్యము, ఆశేదన, శిశువేషణము, శ్రీమన్నారాయణ నిత్యానందము మున్నగు వ్యాసములు కలవు ఈ కైవల్యశ్రీమమున ప్రస్తుతము శ్రీ ఆర్యశోటి రెడ్డిగారును, బ్రహ్మచంద బాలయోగిగారు ను పాలించుచున్నారు. యోగిగారిపటమును పోషకులగు అన్నదాసు బా:నయ్య నాయుడుగారి పటమును యీ సంచికలో నున్నవి. సాలుచందా రెండురూపాయలు మాత్రమే.

కెన్యా భారతీయులు

నియోజనమును-సొత్తునుగూర్చి అందరికిని
సమాన హక్కు యుండవలెను

లండనుగరమునకు వెళ్లిన కెనియా ప్రాచీను లిట్టి ముఖ్య విమరుడులలో నలింపవలయు ప్రశంసార్హు లగుచున్నారు. అందువలన వారికి న్యాయము జరుగునని కాదు. కెన్యా పాశ్చాత్యులు బ్రిటను ప్రభుత్వమునకు మరతులను విధింప గలుగునంతటి అధికారమును గడించిరి. కావున కెన్యా భారతీయులు సాత్విక నిరోధమునకు గడంగుటయో లేక భారతదేశమునందున్న మనము అధికారమును ప్రకటించుటయో జరిగినచోగాని న్యాయము కలుగదు. అచటి మన దేశీయులు సాత్విక నిరోధమునకు గడంగుటయను మనము అధికారమును ప్రకటించుటయను జరిగినను మానినను, సమాన హక్కుల సిద్ధాంతమును మనంతట మనము నడలుకొనగూడదు. ఎన్నికలలో ఒట్లనిచ్చు హక్కును సొత్తును గూర్చిన హక్కును అన్ని జాతులకును సమానముగానే యుండవలెను. (మో. క. గాంధీ. - ఎంగు యిండియా 12-9-29.)

ఉత్కృష్టమైన విలువ

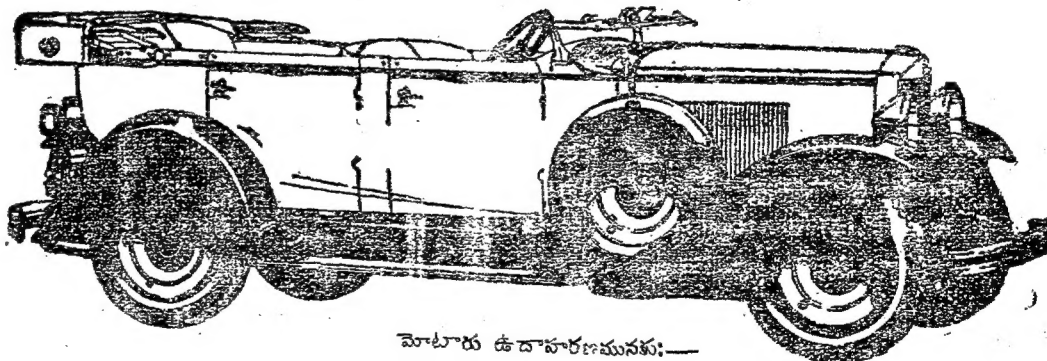
నూతన 612 నందుగలదు

నూతన గ్రహమ్-పేజ్ మాడెలు 612 దీని చుందున్న ఉత్కృష్టమైన విలువను బయలుపరచు లచేతనే వాటిని గొనుచున్నట్లు వీటి స్వంతదారులు మాన రక్షణతో తెలుపుచున్నారు. ఈ కారును పరిశీలించుటకును, మీరు స్వంతముగా సరిపోల్చి చూచుటకును, ఒకసారి ప్రయాణ మొనర్చి అనుభవించుటకును, మేము మిమ్ములకు బావలవలెనుచున్నాము.

Joseph E. Graham
Lester E. Graham
Ray W. Graham

గ్రహమ్-పేజ్లో రోడ్ డ్రైవర్ కాలియె లెట్టు, హుట్-సార్వర్స్ పీటర్స్, మాదిరిలు 5 ఛాసిస్లనుగల 8, 8 సిలండ్ల ధరలో ఎక్కువ డేడాలు యుండునట్లుగా తయారైనవి.

మోటారు ఉదాహరణమునకు:—

7. ప్రత్యేక గొప్పబ్రాంజు వెనుకటిమార్పు వీలులేని ముఖ్యచేరింగుల ఆధారముచేగల 2 $\frac{1}{2}$ " సరితుగునట్టి క్రాంక్ షాఫ్టు, సిలండుబోరువరకు వ్యాపించిన ఎప్పుడును యంత్ర సహాయముచే చల్లగా నండుటకై చేయబడిన నీళ్ల జాకెట్టు, యవి పూర్తిగా నాల్కూనీట్లచే చుట్టుబడినవి; సరదవీలుగల నిశ్శబ్దమైన చెయిన్ టైమింగు; దృఢముగా ముందుకు నడిపించు గాసా

లైన పంపు, నీళ్లపంపు, జనరేటరు; సదాపరిష్కార మొద్దునట్టి అలముగ్గానియము అల్లాయిపిస్తనులు, నడుపునట్టి భాగము నుండి ఉష్ణమును పారదోలునట్టి ఇంజనుకు ముందరభాగము నందు ఉత్తడిగా చేయుట; రబ్బరుపైన 4 చోట్లయందు ఇంజను ఎక్కించబడుట.

హార్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— వ్రాడన్ బర్ర్ అందు కంపెనీ.

2/11, మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగుళూరు, ఉడకమండలం, సికింద్రాబాదు.
ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్స్, విశాఖపట్టణం.
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యార్, ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్స్, తిరుచినాపల్లి.
నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్స్, బళ్లారి.
వెస్టుకోస్టు:—కాప్టన్, ఏ. డన్నింగ్, హెడ్ క్వార్టర్స్, తిరువనంతపురం.

1718

GRAHAM-PAIGE

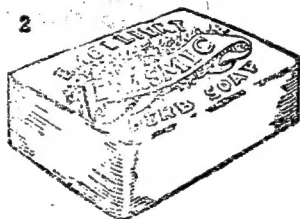
ఈనబ్బును వాడకున్నచో సహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని విశ్వమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యముగను ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let ఇది చర్మమునకు ప్రత్యేకమును మృదుత్వమును కల్పించుచున్న యొక యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతి సులభముగా

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈనబ్బునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంగులను నిర్మూలించుటయేగాక చర్మములోని టిక్కులను వృద్ధినిగూడ కలిగించును. సహజముగ యవ్వని బొమ్మరవ్వనుపొందునది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలన చర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను సుందరముగను యుండును.

Made in England by the
Manufacturers of the
famous
Erasmic Toilet Speciales

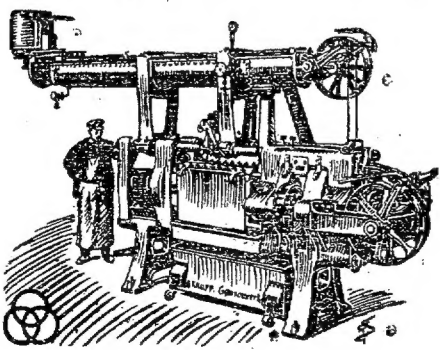

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

కుప్ప ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచమంతటలోను గొప్పది యగు కుప్ప ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయబడినది. దీనితో సమానముగా పని యిచ్చునది రెండనదిలేదు.

హిందూ దేశములో పని చేయు600 యక్సు కుప్ప యింకో 500 కుప్పయిచ్చు వెల్లరు ఆయిల్ యక్సు గినుక యీ యక్సు వెల్లరు అనమానమైన పని చేపకనే తెలియుచున్నది.

శల్ల చక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లు, గాస్పెయిల్ క్రోముష్టిలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిశి, ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్నిసానెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్సు పనికిరావు. స్వేదపాత్తు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తిటరు
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ.

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,

యింజనీర్లు, బెజవాడ

ఊరికే కూర్చుండుట మంచిదా?

ఒక అణాడబ్బులైన సంపాదించుట

మంచిదా?

(:):

ఖద్దరు నాడేసింపెడువారికి సమాధానము

“నూలువడుకువారికి మాలి చాల తక్కువగా నిచ్చెదరని కొందఱ రాక్షసిండునుందును” “నూలువడుకుటవలన అదనముగా వచ్చెడు ఆదాయ మొక ఆదాయమా? అని పెదవివిరుచుట కడుగులభేమే. ప్రజలకందరికిని గూడ ఆదాయము పొచ్చునరే ననియె మన మందరమునుగూడ కోరుచున్నాము గాని దానిని నెరవేర్చగలగుటెట్లు? నూలువడుకుచున్న వారిని నిరుత్సాహ పరుచుటవలనను యెన్నడో మన దేశమునందంతయును కాస్త్రీ యపధత్తులవైని యంత్రముల సహాయమున వ్యవసాయము జరుగుననికను పెద్దపెద్ద భూస్వాములు మాత్రమే యుండురని యును చిన్నభూస్వాము లందరును తొలగిపోయెద రనియు అప్పుడు దేశీయుల కందరికిని అధికమగుననియును గొంతెనుకోరి కలను కోరుచుండుటవలనను యెట్టిలాభమును కలుగదు. ప్రస్తుతస్థితిలో దేశమున కంతటికిని పనికివచ్చునట్టి గృహపరిశ్రమ నూలువడుకుట తప్ప మరేదియు లేదని మేము తెలుపుచున్నాము. ఆదాయము తక్కువయే గానప్పును గాని అది తప్పక వెలునే లభించును. గ్రామములలో నివసించువారు యిండ్లను వాకిళ్లను వదిలి నగరములకు పొసినవరము లేదు. ఇట్టి ఆక్షేపణలను చేయుటతోనే తనివి నొందక జనసామాన్యమున కంతటికిని నూలువడుకుటవలన వచ్చెడు రాబడికంటె హెచ్చురాబడిని కలిగింపగల అనుబంధపరిశ్రమ నెవరైన కనిపెట్టి దానిని వాడుకలోనికి తేగలిగినచో నూలువడుకుటను మానికేయవచ్చును.” ఇది వేదాంగగ్రామీని శ్రీయంత సర్దారు వల్లభాయీపటేలు గారి ఆన్యోన్యక్రింద జరిగిన సభలో శ్రీయుర్రే సి. రాజగోపాలాచారిగారు నువ్వినది.

నిర్మాణకరమును సలహాచెప్పుపండ్ కేలనిర్మాణకరమును విమర్శనమాత్రమే చేయుటవలన మానవప్రయత్నమునకు నిరుత్సాహము కలుగును. సోమరితనమును మరణాంధకారమును పారదోలి పరిశ్రమశక్తిని కలుగజేయుటకు ఖద్దరు బాగుగాపనికి వచ్చును. దీనివలన అగనముగా వచ్చెడు ఆదాయము కొద్దియే యైనను యేదో కొంత చేతిలో పడుచునేయుండును. సుడ్డివ్వయైన లభించెడు దారిలేకుండ ఊరక మీనమేనుములు లెక్కించుచు పుక్కిటిపురాణములతో కాలముబుచ్చుటకంటె కొద్ది మొత్తమునైన సంపాదించుట మేలుకాదా? మనదేశమునందున్న గిరి కొట్లనుండియును అదనముగా పనిచేసిన గోజుకు ఒకరూపాయవంతున గ కింపవలెననియే మన మందరమునుగూడ కోరెదము. అట్టి మంచికాలము త్వరగా కలుగునుగాకయని మన మందరమును భగవంతుని ప్రార్థించుచు అందులకు ప్రయత్నింపదగును. కాని అటుల గోజుకు రూపాయనిగ కించుటకు తగిన పరిశ్రమ లభించువరకు గోజుకు అదనముగ ఒక అణాయైనను వచ్చుటకు కారణ మగుచున్న ఖద్దరు నెవ్వరును నిరసింపరాదు. ఒకస్త్రీకిగాని ఒక పురుషునికిగాని అధికమును ఆదాయము మరియొక పరిశ్రమవలన లభింప నున్నపుడు గూడ దానిని మానిచేసి నూలు వేసేకే మేనుచ్చెడు అణాడబ్బులతోనే తృప్తికొందరాదని మేము చెప్పెదమనియే అనుచున్నదిను అటుల మామూలులను విని అధికమును నాదాయము లనుకలుగుగోజువా రెవ్వరును ఎంతవరకు శత్రుయును గాన దీనిని గూర్చి యెవ్వరును భయపడనవలసరమలేదు. అటు మేమెవ్వరిని యెన్నడును నిర్బంధింపము. చేయుట కింపయును దొరకనివారును సోమరితనము బలపింపవారును ఊరకేహత్తుండుటకు బదులుగా నూలువడుకుటవలన జీతవేనచేయుటయును కొద్దిగా వైన సంపాదించుటయును గూడ జరుగ నను నాక్షేపణతోనే గూర్చి మేము పూనుకొంటిమి.

(మో. క. గాంధీ-వింశయాంశియ 12.9-29)

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA. “Yogic Physical Culture”

By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.
A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure.

All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/-

(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)

Publishers:—“BRAHMACHARYA” OFFICE,
P O Kengeri, Bangalore.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శ్రేణుయూనియను కాంగ్రెసు

పండిత జవహర్‌లాలు నెహ్రుగారి
అధ్యక్షతను సమ వేళమగుట

విట్టికమిషన్ నామకరింపవలయు నని
అర్జునింపబడుట

కాన్పురు, సెప్టెంబరు 16:— సంయుక్త రాష్ట్రముల శ్రేణు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రథమ సమావేశము 14 వ తేది సాయంత్రము 6 గంటలకు జవహర్‌లాలు నెహ్రుగారి అధ్యక్షతను ప్రారంభమయ్యెను. సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగినపిమ్మట పండిత జవహర్‌లాలు నెహ్రుగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లు పన్యసింపిరి: మీరు ఈ సమయమున అధ్యక్షతవహించిన నన్ను కోరక మిలో ఎవరినైనను అధ్యక్షునిగా నియమించిన ఉచితముగ నుండెడిది. కార్మికులు తమ ఉద్దేశములను కొనసాగించుకొనుటకు సమ్మే బలవంతమును సాధనముగాని దానిని దుర్వినియోగ మొనర్చునాడదు. చక్కని నిర్మాణమునేర్పరచుకొని పట్టుదులతో పనిచేయగలిగినప్పుడే సమ్మేకట్టవలెను. విట్టికమిషనును గురించి రెండుమాటలు చెప్పవలెను. కార్మికుల దృష్టివాక్కించుటకు వారిపట్టుదులను భంగపరచుటకును ప్రభుత్వమువారు విట్టికమిషనును నియమించినారు. ఇట్టికమిషనుల నల్ల దేశమున కేవిధమున లాభము నుండదు. కావున ఈకమిషనును కార్మికులు బహిష్కరింపవలయునని కోరుచున్నాను.

15 వ తేది ఉదయము మరల సభ సమావేశమయ్యెను. కాంగ్రెసు నిర్మాణమునకు సంబంధించిన తీర్మానములు కొన్ని ఆమోదించబడెను. భావిభారత రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు కార్మికులకు తమ ప్రాతినిధ్య ముండవలయుననియు కార్మికులకు తమ జీవితసౌకర్యములకు కలుగజేయు ఆదాయము నేర్పరువలయుననియు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. కార్మికోద్యమమును ఆదుటపట్టె ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న నిరోధవిధానమును ఖండించుచు, మరియొకతీర్మానము గావించబడెను. కార్మికులపనికాలము వారమునకు 44 గంటల బంధవలయుననియు నెల వులందుకూడ కార్మికులకు జీతములనివ్వవలయుననియు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. కార్మికనాయకులపై ప్రభుత్వమువారు కేసు తెచ్చినందున విట్టికమిషను కార్మికులు బహిష్కరింపవలయునని ఒకతీర్మానము ముపాదించబడెను. పండిత రాజారావు కాస్త్రిగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారిపై ఆవమానముల కలుగజేసినను కాంగ్రెసువారు కాననభలను వదలక కార్మికులు విట్టికమిషనును బహిష్కరింపవలయునని కోరుట న్యాయముగ లేదనిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములందలి కార్మికుల స్థితిని పరిశీలించి నివేదిక తయారుచేయుట కొక ఉపసంఘము నియమింపబడెను.

రావోవు సంవత్సరము సభను జరుప జాన్ని నగరవాసులు ఆహ్వానించిరి. ఈ ఆహ్వానము అంగీకరింపబడెను.

(ప్రీ ప్రెస్)

ఇంకను మలేరియా భయమా? లేదు! ముమ్మాటికి! లేదు!!
కై న్యా పిషము బ్రుంగనేల? క్రొత్త రోగాలపాలు కానేల? కై నా కలియని మందు, అసహనమైనందు. ఆపాయము లేనిచుండు అమోఘమైనందు. అమృత తుల్యమైనందు. అనేక మంది రాజనైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మందు. చలిజ్వర రాక్షసిచే పీడింపబడు వారిని మృత్యు ముఖమున నున్నవారిని రక్షింపగల మందు ఇది యొక్కటే! ఒక్క మాత్రతో గుణము! మూడు మాత్రలతోనే నివారణము!! ఇట్టి ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? వాడిచూడుడు! 10 మాత్రలు రూ. 1-0-0. 50 మాత్రలు రూ. 4-0-0

దగ్గు మాత్రలు

ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైననూ ఆయురు నిమిషాలలోనే తగ్గించి నుఖ మిచ్చును. శిశువులకూ గర్భవతులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రూ. 1-0-0. ఆయుర్వేదకుటీరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.

ప్రశ్న

విద్యుత్తును గురించిన రి ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు భిట్టె-0-0-0; ప్ర ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాల హాను తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, కిరుత్తజి

లాటి కట్టలకుకూడ లైసెన్సులు ఉండవలెను

బొంబాయి కొట్లాటల విచారణసంఘమువారి రిపోర్టు బొంబాయి, సెప్టెంబరు 14:— బొంబాయి కొట్లాటల గూర్చి విచారణచేయుటకై పెన్సివలుగారి అధ్యక్షతను నియమింపబడియుండిన విచారణసంఘమువారు తమ నివేదికను ప్రచురించిరి. ఆ నివేదికలో యీ క్రిందిసలహా నొసంగిరి:—

గవర్నమెంటువారి రిట్టి కొట్లాటలు జరుగకుండ తీవ్ర చర్యలను జరుపవలెను. బొంబాయికి బయటనుండిచ్చి ప్రత్యేకించి అల్లరులను చేయుటయే తమ ఉద్దేశముగా కలవారిని పట్టుకొని పోలీసుస్టేషనులో బంధించియుంచవలెను.

కమ్యూనిస్టుల ప్రబోధములపై అల్లరులకు మరింత ప్రోద్బలము కలుగుచున్నది.

కాబూలువాండ్లు పనివాండ్లకు విపరీతపునష్టాలకై అప్పుల నిచ్చి పనివాండ్లను పీడించుటవల్ల అల్లరులు కొట్లాటలు జరుగుచున్నవి గనుక యీ రీతిగా వారు నష్టవాదపాఠముచేయుటను గూర్చి విధినిష్కేదముల నేర్పరచుటకై బ్యాంకింగు విచారణ సంఘమువారు నిర్ణయములు చేయవలయును.

ఇంగ్లాండు శాశ్వతమునందు ఆములలోనున్న న్యాయనిబంధనలప్రకారముగా బొంబాయికి ఎగువప్రాంతములలో నివసించెడి దుండగీడులను ప్రాంతనేరస్థులను పట్టి యుంచుటకై కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయవలెను.

అల్లరులు కొట్లాటలు జరుగు దినములలో పోలీసువారికి సహాయభూతముగా నుండుటకై స్పెషలు పోలీసు దళమును పౌర ప్రముఖులలోనుండి సిద్ధ పరచవలయును.

బొంబాయి నగరములోని పోలీసు సిబ్బంది ఇప్పుడున్నది చాలదు గనుక 500 మందిని హెచ్చుగా నియమించవలెను.

వార్తా పత్రికలును, కరపత్రములును పుస్తకములును ప్రజలను దోచుటకుగాని ప్రజలలో అంతఃకలహములను పురికొల్పుటకుగాని ప్రకటింపబడినయెడల ఇండియను పీనలుకోడ్డు 158 ఎ 295 ఎ సెక్షనులను అమలుపరచి అట్టి ప్రకటనలకు శిక్ష విధించవలెను.

బజారులలోని దుకాణములకు రాత్రి వేళలందు పహరాయుచ్ఛుటకు పోలీసువారిని ఏర్పాటు చేయుటకన్న ఆ పీఠులలోనిదుకాణదారులు కలిసి కొందరు బంధువులను జీతములిచ్చి గస్తీ తిరుగుటకై నియమించుకొనునట్లుగా ప్రోత్సహించవలెను.

కత్తి, కర్రలును, లాటీలును లైసెన్సు పొందనివారు ఉపయోగించ రాదని విధింపవలెను.

పతాములు కొందరు హెడ్లెనులను ఎన్నుకొని బజారులకు కాపలా యుంచవలెను. అట్టి హెడ్లెనులను పోలీసు కమిషనరు ఆమోదించవలెను.

అల్లరులు కొట్లాటలు నగరములో ప్రబలియున్నప్పుడు వార్తా పత్రికలందు పెద్దపెద్ద అక్షరములతో శీర్షికలతో ప్రకటనలు చేయుటగాని లేనిపోని రోమాంచేకర వచంతులను ప్రకటించుటగాని నిషేధింప వలెను.

హిందువులు మహమ్మదీయులు పరస్పరము కలహించుట యావద్భారత దేశమందును జరుగుచున్నది. కాబట్టి ఈహిందూమహమ్మదీయ విరోధము బొంబాయి నగరమునకు ప్రత్యేకముగా సంబంధించిన విషయము కాదు. ఇగుపక్షముల వారును తమ హృదయస్థ వైమర్యములను వదలి నిష్కలంకముగా వర్తింపవలెను. (అ. ప్రె.)

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జవోగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్నూ యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు,

రాజ్‌కోనర్సరీ, కడియం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ది ఆయుర్వేదిక్, రీసర్చి లేబరేటరీ

డాక్టరు జి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఎ.యం.ఎ.సి.

“భిషగ్వర” గారిచే సాపిషబడినది

చంద్రబిందు

బోదకాలు గలవారికి మేలైనమందు. ఈమందును అనేకరోగములకు వాడి అమోఘముగ పనిచేయుటచేత అనేకయోగ్యతా పత్రముల బడసియున్నది. రోగవివరములు పూర్తిగ ముందు వ్రాయవలెను.

బధిరబిందు

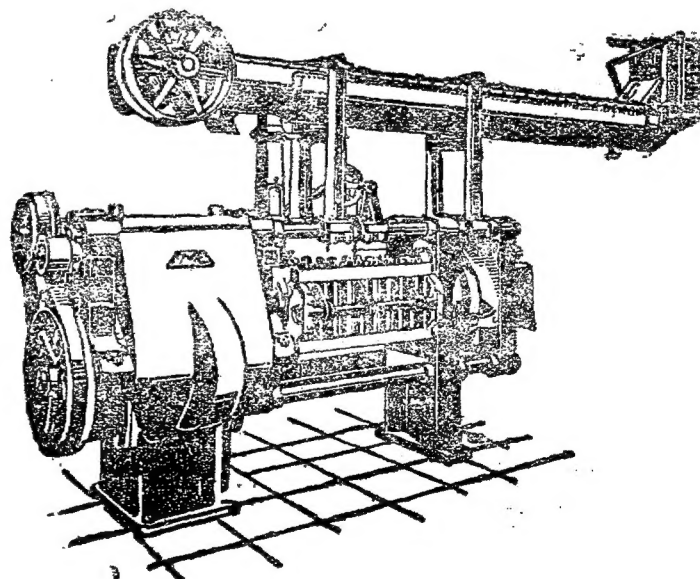
చెవులుగలవారికి చెవుడును పోగొట్టి చెవిలో హోరు, చెవిలో చీమును పోగొట్టి తడితామే తచ్చాంతి నిచ్చును. ముందురోగవివరములు వ్రాయవలెను.

షరా:— ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రహస్యముగ నుంచబడును. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. వలయువారు:— మేనేజరు

ది ఆయుర్వేదిక్ రీసర్చి లేబరేటరీ.

ముక్తేశ్వరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

చ ము టు తీ యు మె పి న రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్సు వెల్లరులు,

ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చమురు పంపులు.

పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కోయంబత్తూరు
మధుర

VOLKART BROS
ENGINEERS

బెంగళూరు
బెజవాడ

ఆర్మీనియన్ వీధి. మద్రాసు.

గ్రంథస్వీకారము

పంచమహాపాతక నిషేధము

గ్రంథకర్త: జనపనీని సూర్యవారాయణ రాజు గారు, భట్టమగటూరు, పెనుమంట్ల పోస్టు, పల్నెరుగోదా వరి. పద్యగ్రంథము. డిమ్మిపైజా ౨౪౦ పుటలు. వెల ౧౫ అ.

మాయోపాయమారణము

ప్రథమభాగము. బ్రహ్మనంద నాగభూషణం గారు. 'కాసరసేని సువ్యారావు చౌదరిగారు, బోర్డు బాలికా పాఠశాల చెడేమాట్టరు, క్రాప, కొల్లూరు పోస్టు, గుంటూరు జిల్లా' అను విలాసమున ప్రతులు లభించును. క్రాసుపైజా 3౫ పుటలు. వెల ౪ అ.

సీతారాముల పాటలు

గ్రంథకర్త: గుడిపూడి ఇందులతీదేవి గారు. 'గుడిపూడి రామారావు గారు, గాంధీనగరు, బెజవాడ' అను విలాసమున ప్రతులు లభించును. డిమ్మిపైజా 2౨ పుటలు. వెల ౮ అ.

స్వప్న సందర్శనము

గ్రంథకర్త: శ్రీ రాజా వత్సవాయ వేంకట నీలాద్రిరాజుగారు, తుని. పద్యములు. చిన్నపైజా ౧౬ పుటలు. వెల ౨ అ.

సంతాన నిరోధము

గ్రంథకర్త: జరుగుమిల్లి సాంబశివరావుగారు, బి. ఏ., 3౩౩, అక్బరుసాహేబు పేథి, ట్రేస్టి కేసు, మద రాసు. క్రాసుపైజా ౫౨ పుటలు. వెల ౮ అ. సంతాన నిరోధ వాద ఖండనము.

బక్కారు యుద్ధము

గ్రంథకర్త: మొసలికంటి సంకీర్ణరావు గారు, విశాఖపట్టణము. క్రాసుపైజా 23 పుటలు. వెల ౧౦ అ. ఇది ఆంధ్రసంశీలనీ గ్రంథమాల ౫-వ కుసుము. ఇది యొక చారిత్రకగ్రంథము. ఇందు 'ప్లాసీ' యుద్ధము మొదలు 'బక్కారు' యుద్ధమువరకు జరిగినవిషయము లన్నియు సమగ్రముగ వర్ణింపబడియున్నవి. ప్లాసీ యుద్ధము మూలమున ఆంగ్లేయులకు రాజ్యసంపద లభించెను; బక్కారు యుద్ధముమూలమున అది వారికి న్నిరప డెను. అందుచే నిది ఆంగ్లేయులు బంగాళాదేశమును జయించిన కథయొక్క సమగ్రవర్ణనము. ఇందు కర్త సత్యము నేమాత్రము తప్పలేదు. ఆంగ్ల రచయితల వాక్య ముల నందందు సూచించిరి.

ఆగ్నేయాశుగములు

11-5-21, 6-7-21 తేదీల 'యంగ్ ఇండియా' పత్రికలలోని పోల్ రిచర్డుగారి Arrows of Fire, The Barbarians, The Vanquished అను ఇంగ్లీ షువాక్యరత్నములకు కూచి నరసింహముగారి తెలుగు పద్యములు. తేలులో నిమిష చిన్నపైజాన ౧3 పుటలు. యమ్. యస్. శాస్త్రి అండ్ సన్స్, వ్యాసకుటీ రము, మేలుపాక (విశాఖపట్నంజిల్లా)కు ౬-౧-౬ తపా లబ్ధిలు పంపినచో ప్రతి లభింపగలదు.

ఆంధ్రమహాపురుషుల జీవితములు-౧.

ఉచితము

"వ్యాసకుటీరము," మేలుపాక (విశాఖపట్నం జిల్లా). నూరుమంది "భారతి" పత్రికాపాతకమహాశయము లకు పై శీర్షికగల ప్రచురణము ఉచితముగ పంపబడును. కుతూహలముగల చదువరులు అక్టోబరుమాసములో గాబక అజా పోస్టు బిల్ల నంపుచు, చిరునామా స్పష్టముగ దెలుప నగును. ఒకొక్కరికి ఒక ప్రతికంటే నెక్కువ పంపను పిలు లేదు. ఈ ద్వితీయముద్రణప్రతులు (ఒకచిత్రపట ముతో) కొద్దిగనే మిగిలియుండుటచే నభ్యర్థులుత్వరపడ నగును. వలయువారు కార్యదర్శి పేర వ్రాయవలెను.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ శైలంకొండ రామారాయకృత భాష్యార్థ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానవినిత కాంకరభాష్యము గలది.

(సంస్కృతము) అత్యుత్కృష్టమయిన గ్రంథము. ప్రథమపట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0 ద్వితీయపట్కము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0 తృతీయపట్కము అచ్చగుచున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు.

శా పి త ము 1893

సీమకమలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

స్వామయమైన ధర

వికసించి చిల్ దాన్ అందు సన్న

రత్నాలు, బంగారు, వెండివగలు వర్తకులు

112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

మాధవరం వార్తలు

ది 7-9-29 తేదీ కనివారంనాడు గణపతి పండుగదిన మన బ్రహ్మసమాజ భవనమున మహాకవి ఆదిపూడి సోమనాథ రావుగారి ఆధిపత్యమున ఈశ్వర ప్రార్థనల గావించిరి. ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు సృష్టియందు ఈశ్వర దర్శనమునుగూర్చి సభికుల కరుకపరచిరి.

తదనంతరము మధ్యాహ్నం 2 రెండు గంటలకు మాధవరం సహకార పరపతిసంఘముయొక్క 11 వ వార్షిక మహాజనసభ మ.రా.శ్రీ. వెంపటి జానకిరామయ్య అనే అనంతేశ్వరిసం గారి ఆధిపత్యమున అత్యంతోత్సాహముతో జరిగెను. సంఘము నకు నూతన పంచాయితీ యెన్నికలు, బైలా మార్పులు, యూ నియమము, బ్యాంకుకు ప్రతినిధుల యెన్నికలు జరుపబడెను. యువకులును కార్యోత్సాహకులును వగు మ.రా.శ్రీ. చిట్టాల రామకృష్ణమూర్తిగారు సంఘమున కధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన బడిరి.

సహకార కార్యక్రమము ముగింపబడిన యనంతరము, కారదాగారి బిల్లు నభినందించుటకై పాఠసభ జరిగెను. సభలో యీ క్రింది తీర్మానము శ్రీయుత సోమలంక శేషయ్యగారివల్ల తేబడి సభవారిచే యేక గ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

"జిల్లీ కాసన నిర్మాణ సమితి" రాయబహుమూర్తి హరవిలాస కారదాగారు బాల్యవివాహముల నరీకట్టుటకై ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును ఆమోదించుచు ఉపసంఘమువారిచే 14 సంవత్సరములు బాలికమున, 18 సంవత్సరములు బాలునకును లోపున వివాహము జరిగించిన తల్లిదండ్రులను శిక్షించుటనకు నూనినను సంపూర్ణముగా నామోదించుచు, బిల్లు చేయగూడ దనిన్ని సుతమునకు విరుద్ధ మనిన్ని రాజ ప్రతినిధిగారి దగ్గరకు రాయబారము వెదవిన పూర్వాచారపరాయణులు (ప్రజల ప్రతినిధులు గారనిన్ని తెలుపుచూ బిల్లును త్వరలో కాసనము గావించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని మాధవరపు పౌరులు వేడు చున్నారు.

సాయంకాలము మహాకవి ఆదిపూడి సోమనాథరావు గారు సామిత్రి సత్యవంతుల హరికథను సభ్యుల యుల్లము లానం దాల్చి నోలలాడునట్లు వినిపించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరపట్టణము

పల్లెటిప్రజల యిబ్బందులు

పల్లెటి గ్రామాదులనుంచి పట్టణములకు ప్రజలు అనేక పనులపై వెళ్లుచుందురు. వెళ్లేవా రందరికి బంధువులు, స్నేహితులు వుండుట కష్టము. సతములలో అందరికి బసలుదొరకవు. వంటపూట్టిల్లలోనా భోజనముచేయడానికి సలహావుండదు. అందువల్ల బసలుకు యిబ్బందియే. యీకారణముల ననుసరించి వెళ్ళినవారు ఏదో ఒకచోట ఏ ఆరుగులవిదనో వుండుటకలదు. ఉదయ సాయంకాలములయందు కాలకృత్యములను తీర్చుకొనుటకు బహిరంగప్రదేశములన్నచోటకు వెళ్లుచుందురు. అట్టిచోట్లకు పోయినవారిలో కొందరిని పోలీసులు ఎక్కువఅని తోచి నవెంటనే న్యూ సెన్సు కేసుక్రింద పట్టుకొనుటకలదు. ఆలాపట్టు బడిక్రియకు కోవైక్కుటయూ కోవైక్కుక తప్పిపోవుచుండుటయు కలదు. అట్టి బహిరంగస్థలములలోనా న్యూ సెన్సుచేయ కూడదని బోర్డులు తెలుగునవ్రాసివై నను వేయరు. యీరీతి యిబ్బందివల్ల పడేభాధ అపారము. యిది పోవుటకు గాను తనన ఏర్పాట్లు వెంటనే ముగిసిపాలిపోవారు చేయవలసి యున్నది. యిందునుగూర్చి పట్టణవాసులు పల్లెటివాసుల ఎడల సానుభూతిని జూపుటకై యీ విషయమై తనన శ్రద్ధను తీసుకో కోరికి.

(పల్లెటూరివాసి.)

ధాన్యముల ధరలు

(19-9-1929)

మరిచిబియ్యము

	బస్తా 1-కి	రు. అ. పై.
రంగూను "స్పెషలు"	164 పానులు	
రంగూను "స్టాల్ మిల్లు"	"	
బెజవాడ "డిల్లీ" (పాతవి)	"	15 8 9

ఉప్పదుబియ్యము

ఉప్పదుబియ్యము	164 పానులు మిషన్	12 6 9

బియ్యము నూక

రంగూన్	ఏ 1	200	"	15 4 9
"	ఏ 2	"	"	14 0 9
"	ఏ 3	"	"	13 0 9
"	బి 1	"	"	14 12 9
"	బి 2	"	"	13 8 9
"	బి 3	"	"	12 8 9
"	సి 1	"	"	13 12 9
"	సి 2	"	"	11 12 9
"	సి 3	"	"	11 0 9

సింగపూరు	ఏ 1	240	"	
సైగోత్	కెం 1	216	"	15 12 0
"	నె 1, 2 కలిపి	"	"	15 4 9
బజారురకము	210	10 0 9	"	17 0 9

గోధుమలు

కందువా	205	"	"	17 0 9

నువ్వులు

వారంగల్	156	"	"	20 0 0
దవనగిరి	"	"	"	18 8 0

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (నూజన్)	174	"	"	18 8 9
బటాణీ గింజలు	205	"	"	16 8 9
"	164	"	"	13 8 9
ఎత్తు బీన్సు	195	"	"	13 6 9
సాడుగు బీన్సు	205	"	"	
కందులు (రంగూను)	195	"	"	
" (మల్)	164	"	"	
కందిపప్పు (తిరుపత్తూరు)	205	"	"	21 8 0
" (హైదరాబాదు)	"	"	"	26 0 9
" (కాన్పూరు)	"	"	"	19 8 9
" (కేసరి)	"	"	"	15 8 0

మినుములు (రంగూన్)	218	"	"	
" (రాజనంగ)	225	"	"	18 0 0
" (బందరు)	225	"	"	17 12 9
" (చిత్తూరు)	"	"	"	
" (కాకినాడ)	67 పడులు	"	"	

పె స లు (రంగూన్)	195 పానులు	15 8 9
" (సింగపూరు)	200	14 12 9
" (హిందూస్థాన్)	205	15 4 0
శనగలు (రంగూన్)	205	15 0 0
" (కరాచి)	205	9 12 9
" (హిందూస్థాన్)	200	10 0 9

భార్య భర్తపై దావాచేయుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 17:—నేడు మద్రాసు హైకోర్టునందు కోమలాంగి యనునామె తన భర్తపై దాచిన వ్యాజ్యము ను విచారించి న్యాయనూర్తి కృష్ణపాండలెగారు తీర్పుచెప్పిరి. కేసునృత్యంత మిక్రింది విధమున నున్నది. కోమలాంగి అనునామె నూంగడు గోపాలచెట్టిగారి భార్య. ఈమె ఇంకను మైనరు. గోపాలచెట్టిగారు రెండవవివాహమును గావించుకొనుట కిటీనల నుదేశించిరి. కాని కోమలాంగి తన భర్త అటుల తమ కులాచారమునకు విరుద్ధముగ రెండవవివాహమును గావించుకొనగూడదని దాని నాటంకపరుపవలసిన దనియు హైకోర్టునందు పిటిషను దాఖలుచేసెను. హైకోర్టువారు వివాహము నాపుచు నిది వరకు ఉత్తరపు గావించిరి. నన్న యీకేసు విచారించబడి జడ్జి ను పాండలెగారిచే భార్యభర్త లిరువురును అన్యోన్యముగ కలసి మెలగుచుండవలె నని తీర్పుచెప్పిరి.

ఆంధ్రమహాసభలు

ఆహ్వానసంఘ మేర్పడుట

అప్పడే రు 1500 చందాలువేయుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

జెజవాడ, సెప్టెంబరు 17:— నేడు సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ చుక్కాదిలాసమునందు పట్టమక్కస్టాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగెను. ఈ సభనిమిత్తం శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మద్రాసునుండి విచ్చేసిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభను జరుపుటకై ఆహ్వానసంఘ మేర్పరచి, ఆహ్వానసంఘముయొక్క అధ్యక్ష, కార్యదర్శులువగైరా ఎన్నికలు జరుపుటకు మ. రా. రా. నల్లూరు పాపయ్యగారి గారి కధికార మొసంగబడినది. అప్పటి కప్పుడే దాదాపు రు 1500 ల వరకు విరాళములు వాగ్దానము చేయబడినవి. విరాళములను వాగ్దానముచేసినవారి నామములను కొన్నిటి నిందుదహరించుచున్నాను.

- శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు రు 500
- గంపలగూడెం కుమారజమిందారుగారు రు 800
- జయంతిపురం జమిందారుగారు రు 100
- అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులుగారు రు 50
- కామరాజుగడ్డ మృణ్యంజయశర్మగారు రు 40-0-0
- సుంకరనరసింహంగారు, పిడికిటి రామకృష్ణయ్యగారు
- నల్లభనేని వెంకట్రావుచౌదరిగారు, నూకల వీరరాఘవయ్యగారు
- రు 25 ల వంతున.

పోతినేని సత్యనారాయణగారు, కటికినేని వెంకట్రామరావుగారు, రు 20 ల వంతున.

కామరాజుగడ్డ మృణ్యంజయశర్మగారు రు 10.

ఇంకను వాగ్దానములు చేసినవారి నామములు ముందు ప్రకటింపబడును.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభతోపాటు ఆంధ్రమహాసభ, ఆంధ్ర యువజనమహాసభ, ఆంధ్ర మహిళాసభ, ఆంధ్రవాలంటీ రులమహాసభ, ఆంధ్రగ్రంథాలయమహాసభ, ఆంధ్రగాయకమహాసభ, ఆదిమాంధ్రమహాసభ ఆంధ్రసాంఘిక మహాసభ మన్నగు మహాసభలు చాల జరుగగలవు. మరియు స్వదేశీస్తుప్రదర్శనము జరుగగలదు. ఏమిదైనములు సభలు మహావైభవముగ జరుగుటకు యోర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. శ్రీదుర్గాకళామందిరముయొక్క విశాలమైన ఆనరణయందు పెద్దపందిట్లు నిర్మించబడును. అత్యుత్సాహముతో యోర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

పట్టమక్కస్టాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభయందు 17-9-29 తేదికి చేయబడిన తీర్మానములు.

1. స్వాతంత్ర్యకాంక్షపరిపూర్ణకై నిర్బంధవాసంబున నిరాహారత్రతం బూని 61 దినములకు క్రమక్రమేప్రజాకార్యణ మొనర్చిన శ్రీ జతీంద్రదాసుగారి అప్రతిమానత్యాగంబున కీ సభవారు జోహారులనర్చుచు వారి యాత్మకు చిరకాంత గలుగజేయుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉ॥ పేట బాపయ్య,

అ॥ మల్లభనేని వెంకట్రావు చౌదరి.

2. ఆబాల్యము దేశసేవయందు తమ జీవితమును వినియోగించిన శ్రీ శేనగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారి అకాలమరణమున కీసభవారు చింతిల్లుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

ఉ॥ అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు,

అ॥ పేట బాపయ్యగారు.

జెజవాడలో జరుగనున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాజనసభకు కనీసము రు 5/లకు తక్కువలేని ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వపు రుసుముతో ఆహ్వానసంఘసభ్యులను చేర్పించి సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆహ్వానసంఘసభను సమావేశపరచి ఆహ్వానసంఘముయొక్క అధ్యక్ష కార్యదర్శులు వగయిరా ఎన్నికలు జరుపుటకు మ॥ నల్లూరు పాపయ్యగారికి అధికార మీయడమయినది.

ఉ॥ పేట బాపయ్యగారు,

అ॥ గో॥ వెంకటేశ్వరరావుగారు.

ఇంగ్లండులో చూలింతల బాలింతల తేమమునరయుటకు ప్రభుత్వమువారు మంత్రసానులను ప్రత్యేకముగ నియమించుటకు నిశ్చయించిరి. తగిన పరిశీలనమును ప్రవేశపెట్టిరి.

జతీంద్రదాసుగారి స్తారకసభ

బ్రహ్మపుర పౌరులసభ

(నూ ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బరంపురం, సెప్టెంబరు 15:—జతీంద్రదాసుగారి వీరమరణము సందర్భమున వారి పవిత్రనామ సంస్మరణమునకు గాను నిన్న సాయంకాలము బ్రహ్మపుర రాంధ్రభాషాభివర్ధన సమాజము ఆవరణములో నొక బహిరంగసభ జరిగినది. సుప్రసిద్ధ జాతీయకవిపుంగవులగు శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణపతి నారాయణమూర్తి, జయంతి వెంకటనారాయణ, కూరాడ వీరరాజు, బాబూ మహేంద్రపట్నాయక్ గార్లు ప్రవచించిరి. గవర్న మెంటువారి మార్ఫ్యుమే యిట్టి విపరీత పరిణామములకు ముఖ్యకారణ మగుచున్నదనియును, భారతీయ యువకుల లేమైనను సరే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంస్థాపనమునకై కృతనిశ్చయలై యున్నారనుటకు జతీంద్రదాసునిజీవితమే తార్కాణమనియును, జతీంద్రదాసుగారి ముఖ్యప్రవక్తయని భావిచారిత్రములో సువర్ణాక్షరములతో చిత్రంపబడగల దనియును సర్వసంగపరిత్యాగమునకు సంసిద్ధులుగా నున్న యువకులకు సర్వవిధముల తోడ్పడి, కాంగ్రెసును బలపరచుచే ప్రతిభారతీయుని కర్తవ్య మనియును, జెయిలభయముతోజాలానాడే పోయినవనియును, ఇక యిప్పుడో మృత్యుభయపురోజులను పోననున్నవనియును, కావున స్వరాజ్యలక్ష్యకల్యాణమున కింకెంతోకాలము పట్టదనియును, ఇట్టి మూర్తరమైన నూతనోత్సాహాన్ని రగుల్పాల్పిన జతీంద్రుని పథానువర్తనమే భారతీయయువకుల కర్తవ్య మనియు సుద్బోధించిరి. సభ సుమారు 8½ గంటలకు ముగిసెను.

* * * *

(స్వకీయవిలేఖరి)

జెజవాడ, సెప్టెంబరు 18:—నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు గాంధీ యుద్ధానవసమునందు శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతకీంద్ర ఒక స్మారకసభ జరిగినది. లాహోరు జెయిలునందు 61 రోజులు నిరాహారత్రయండి దేశప్రజల ప్రాణము నర్పించిన జతీంద్రదాసుగారియొక్క మరణమునకును, ఆంధ్రనాయకులగు శేనగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారి మరణమునకును జెజవాడపౌరుల విచారమును వెల్లిబుచ్చుటకై యీసభను పట్టణ కాంగ్రెసు కమిటీవారు సమావేశమొనర్చిరి.

అధ్యక్షులవారిట్లుచెప్పిరి. మనము పశువులను దయతో చూచుచున్నాము. కాని నిరంకుశప్రభుత్వము మనలను పశువులకంటె పీనముగ చూచుచున్నది. మన దేశమొక్కమునకై ఉన్నతాదర్శములతో జెయిళ్లకు వెళ్లుచున్న మన దేశభక్తులకు సామాన్యసౌకర్యములయినను లేకుండ యీ ప్రభుత్వము బాధించుచున్నది. సహాయ నిరాకరణపు రోజులలో కొన్ని సౌకర్యము లొనగూర్చుచున్నాము. కాని ఇప్పుడది కూడ లేకుండనున్నది. మన దేశసేవాపరులు పూజ్యులు. మనవారిని జెయిళ్లలో పెట్టుబాధలనుమాచి సహింసపాలక జతీంద్రదాసుగారు నిరాహారత్రయమును బూనిరి. విదుగురు ఘోరాలచేత ఆయనగారికి అన్నము కూర్చింప యత్నించి ఆయనను ఘోరమైన కష్టములపాలు చేసినారు. అట్టి ఘోరమైనకష్టముల నిదివరకెవరును చూచియుండలేదట. 40 రోజులు అన్నము మానేసరికి ప్రభుత్వమువారు కన్నుతెరిచి ఒక కమిటీ నేర్పాటుచేయగా వారు కొన్ని మార్పులను సిఫారసుచేసినారు. అయితే ప్రభుత్వము చేసినతప్పును దిద్దుకొనుటవలన వారి మర్యాదకు లేక దర్జాకు లోటుకలుగు నేమోనని ఆ సిఫారసుల నమలులో పెట్టుటకు వెనుకంజవేసినారు. అప్పుడైనను జతీంద్రుని జెయిలునుండి వదలిన బాగుండెడిది. కాని అది జరుగలేదు. జతీంద్రుడు ప్రాణమును వదిలెను. తాను భారతీయుడననిచెప్పి ప్రాణమును వీడెను. ఆవాక్యము నబట్టి మనమెల్లరము జాతి మత పక్ష భేదములనువదిలి అందరము భారతీయులమనుకొని దేశముకై పాటుపడవలయునని వారి కోరికయనుట సుప్రమము. జతీంద్రదాసుగారు మన కష్టములను తీర్చుటకై ఆత్మార్పణముచేసెను. ఆయన శవమును పీక్షించుటకై ఏదుల కుట్రలు జనులు కూడిరనుట మనసంతోషమునకు కారణమయినది.

మనకష్టములను తొలగించుటకు దేశస్వాతంత్ర్యమునకు జతీంద్రదాసు ప్రాణము నర్పించెను. త్యాగములేనిది స్వాతంత్ర్యము లభించనేరదు. మనము యుద్ధముచేసి స్వరాజ్యమును సంపాదించజాలము. మహాత్ముని శాంతిపద్ధతివలననే త్యాగమువలన స్వరాజ్యము మనకు సిద్ధించగలదు. మనకు జతీంద్రదాసు చూపిన మార్గము మనము నిత్యము అనుష్ఠించుటకు ప్రయత్నించవలసియున్నది.

పిమ్మట అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు ముచ్చటించిరి. జైదీలలో మనలను పశువులకంటె తక్కువగా యీ ప్రభుత్వము చూచుచున్నది. ఉత్తమాదర్శములతో రాజకీయ జైదీల కష్టములను పారదోలుటకై జతీంద్రదాసు మున్నగువారు నిరాహారత్రయమును పూనిరి. జతీంద్రదాసు మహాత్యాగమును చేసినాడు. ఆయనజన్మ ధన్యమైనది. ఆయన శవమును చూచుటకై కలకత్తాలోని గొప్పవారు, కొద్దివారు, స్త్రీలు, పురుషులు యావన్నది లక్షోపలక్షులగు మిగులాడిరి. ఆయన ధన్యవర్మయ్యెను. మనము ఆయనవలె త్యాగబుద్ధితో దేశ సేవచేసి స్వరాజ్యమునకై యత్నింతుముగాక.

యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారు

జతీంద్రదాసుయొక్క మహాత్యాగమును మనసునందెడుకొని ఎల్లరము బానిసచిహ్నములగు విదేశీనస్తుములను విసర్జించుదముగాక.

జతీంద్రదాసువలె ఎందరో జెయిళ్లలో బాధపడుచున్నవారున్నారు. మనము స్థిరసంకల్పముతో స్వరాజ్యము సంపాదించుటకై యత్నించుదము.

కొడాలి ఆంజనేయులుగారు

జతీంద్రదాసు చరిత్రను రెండుముక్కలలో చెప్పి పవిత్రుడనయ్యెను. కానాటు ప్రభువు, వేల్పు యువరాజు, నైనుక కమిషన్ యీదేశమునకు వచ్చినప్పుడు వారి నెవరు మనదేశీయులు కన్నెత్తి చూడలేదు. జతీంద్రదాసు శవమును చూచుటకై విదులక్షలు కలకత్తాలో చేరిన దన్నుమాట విన్నప్పుడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము అంతరించునన్నదా యని సందియము కలుగకమానదు. జతీంద్రదాసు శవమునకు చూపబడిన మర్యాద బ్రిటిషు రాజమూర్తులపట్ల చూపబడలేదు. మనభావములు మారుటయే వారి సామ్రాజ్యము మారుట యగుచున్నది. సామ్రాజ్య మంతరించునలెనని అందరు నిర్భయముగ కేకలు వేయుటచూచి మనకు దోమినియక పరిపాలన నొసంగెద మనుచున్నారు. త్యాగమువలనగాని మనకుస్వరాజ్యము చేకూరదు.

తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావుగారు జతీంద్రదాసుయొక్క జీవితసంగ్రహమును చెప్పిరి.

ఈకింది తీర్మానములు ఎల్లరచే అంగీకరించబడినది.

1. రాజకీయ జైదీలహక్కులను కాపాడు ధర్మసంరక్షకార్థము 63 దినములు నిరాహారత్రయ మనలంబించి తుదకు వీరస్వర్ణ ములంకరించిన శ్రీయుత జతీంద్రదాసుగారి మహాత్యాగమునకు ఈసభవారు అభినందించుచు ఆలోచితముని, పాదచ్ఛాయలనే, అనుసరించి ఇట్టి ఘోరకృత్యములను తొలగించి స్వాతంత్ర్యములు బడయుటకు శాంతియుతముగ సర్వప్రయత్నములను చేయవలసినదిగ దేశీయులెల్లరిని యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

2. జాతీయ సేవయే పరమావధిగా భావించి ఆజ్ఞాంతము దేశసేవకొరకే తనకాలమును వినియోగించిన వైశ్యరత్న శేనగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారి మరణమునకు యీసభవారు చింతిల్లుచు వారి కుటుంబమునకు యీసభవారు రుసుసానుభూతిని తెలియజేయుదు, వారి ఆత్మకు శాంతికలుగజేయుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.

జతీంద్రదాసుగారి గౌరవార్థము మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు మ్యునిసిపల్ పాఠశాలలు మూయబడెను

జెజవాడ, సెప్టెంబరు 17:— లాహోరు జెయిలునందు రాజకీయజైదీల కష్టములను పోగొట్టుటకై ప్రాణమును విడిచిన జతీంద్రదాసుగారి జ్ఞాపకార్థముగ మా చేరుమేక శ్రీయుత కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు యీ పట్టణమునందలి మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు, మ్యునిసిపల్ పాఠశాలన్నియు, యీరోజంతయు మూయుటకు ఆజ్ఞాపించిరి. ఆజ్ఞాసారము అన్నియు మూయబడినవి.

మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జెజవాడ, సెప్టెంబరు 17:—ఈ మ్యునిసిపాలిటీయొక్క 6, 8 వార్డుల ఎన్నికలు నిన్న జరిగెను. రెండవ వార్డులలోను ప్రస్తుతము కాన్సిలర్లుగ నున్న శ్రీయుతులు చుండూరు సీతారామయ్యగారు, కాతా సుబ్బారావుపంతులుగారు ఎక్కువ వోట్లు వచ్చుటవలన ఎన్నుకొనబడిరి.

6వ వార్డులో సీతారామయ్యగారికి 150 వోట్లువచ్చెను. ఆయనగారి ప్రత్యర్థి 37 వోట్లుమాత్రమే వచ్చినవి.

8వ వార్డులో కాతా సుబ్బారావుపంతులుగారికి 483 వోట్లువచ్చెను. ఆయనగారికి పోటీగావించిన ఇరువురిలో ఒకరికి 3 మరొకరికి 2 వచ్చినవి. విగిలినవార్డు ఎన్నికలు 18వ తేదీన 21వ తేదీన జరుగనున్నవి.

జతీంద్రుని యాత్నసమర్పణము

కాకినాడ విద్యార్థుల గొప్పయూరేగింపులున్నవను

పౌరమహాసభ

(స్వీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 17:—నిన్న 4 గంటలకు కాకినాడ వద్దనుండి వీధిదొంగలు, యువకులు జతీంద్రనాథ దాసుగారి మరణమునుగూర్చి స్వరాజ్యసతాకములతో గొప్పయూరేగింపులున్నవనుగా వెడలిరి. శ్రీ మొసలకంటి తిరుమలరావుగారు ఉత్సవమునకు ముందుండెడిరి. బహుదరవల్లగా ఊరేగింపు ఆకర్షణీయమై జనులు హెచ్చుమంది చేరిరి. జతీంద్రనాథ దాసుకి జై, అను కేకలు మిన్నముట్ట వైచుచు ఊరేగింపు సాగించిరి. 6 గంటలకు పురమందిరమునకు చేరిరి.

అప్పుడు పురమందిరమున పెద్దలు, పిన్నలు, స్త్రీలు హానిండునట్లు సమావేశమైరి. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు పారుపూడి సత్యనారాయణగారు సభోద్యక్షమును తెలియబరచుచు శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు సభాధ్యక్షులుగానుండి సభను జరిపించుటనైనది కోరిరి.

శ్రీ రామసోమయాజులుగారు అధ్యక్షపీఠము నలంకరించి, ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. యువకుడైన జతీంద్రుని మరణమునకు ఆధ్యక్షుడు దుఃఖమును వెలువరించెను. భారతీయులకు యితర దేశ సులకన్న ఉండిన గొప్పబలము, వ్యక్తిబలము, తపోబలమునియు, నిర్దోషియై ఒకసత్యమునకు నిలబడి యిట్టితపస్సుచే సాధించుట ఉత్కృష్టమైన విషయమనియు, ప్రతియువకుడును తాను హైందవుడని ముందు భావించుకొని సాధనపథ్యమును సంపాదించుకొని ఆ బలముతో వర్తించవలసియున్నదనియు అప్పుడుగాని యింద్రియగ్రహమున్నను జతీంద్రనాథుని యాత్మసమర్పణ మన్నను ఆర్థము గాదనియు చెప్పిరి. జైలు కోర్టు లోని విధులే మా ఆవి ఆచరణ లో ఎట్లు పెట్టబడుచున్నవో ఎవరికిని అర్థముగాదనియు, మద్రాసు కాసనసభలో యిటు సాంబమూర్తిగారిని (ఏ) క్లాసు లైదిగా ఎందులకు వేసినారకారని తాము ప్రశ్నింపగా, సాంబమూర్తిగారు రిజిస్ట్రార్వరమున కోరలేదని గవర్నమెంటుసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటయు, అడిగినటువంటి మర్జిని అన్నపూర్ణ య్యగారికి వీలయిచ్చినారకారని ప్రశ్నించితే, సమాధానమిచ్చుటకు తన అవకాశ మివ్వలేదని జవాబిచ్చుటయు చూడ ప్రభుత్వముయొక్క పోకడలు ఏరికిని అర్థముగావు. జతీంద్రనాథు దాసుగారిని విడిచిపెట్టినట్లుంటే ఏమిపుట్టి ములిగిపోయింది? గవర్నమెంటుకు ప్రతిస్పాఠకములు. దాసుగారిని అట్టి ప్రాణావశ్యకతలలో నయినను జామీనుకోరకుండ విడిచిపెట్టియున్నచో గవర్నమెంటు దాక్షిణ్యముగలదని ఎవరైన అనుకొనుటకు వీలగును. ప్రతిష్ఠ పాపునను. కాని యిప్పటిస్థితిలో ప్రభుత్వప్రతిష్ఠ ఏమిటనీందదు. నిరంకుశముతప్ప వేరొకటిగాదు. దానిని ప్రతిఘటించుటకే జతీంద్రనాథదాసుగారు తమ ప్రాణముల నర్పించియున్నారు. అని అధ్యక్షుడు తమ యుపన్యాసమున తెలియబరచెను.

శ్రీ లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు యీక్రింది తీర్మానమును సుపాదించిరి:— నిర్దాక్షిణ్యమును నిరంకుశమును అగు ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానమును తన తపశ్శక్తిచే ప్రతిఘటించిన నిరశనదీక్షాపత్రంపై ధౌత్యదేహ పరిత్యాగముచే ఆత్మార్పణ మొనర్చిన ధీరయువకుడగు శ్రీయుత యతీంద్రనాథదాసుగారి ఆత్మకు శాంతి కలుగజేయుగాత మని భగవంతుని ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

శ్రీ సుబ్బారావుగారు మాట్లాడుచు నిరశనప్రతులగుటకు సంభవించిన కారణము. ప్రభుత్వముయొక్క నిరంకుశపద్ధతి. విగ్రహం అమెరికాలోని నిరశనదీక్షలు వీని నన్నిటిని చరిత్రాత్మకముగా తెలియబరచి, నేర మిదమిత్తమని విచారణ చేయబడక పూర్వమే 681 కోజులు నిరశనముచేసి దేహత్యాగము చేసిన గొప్పయువకుడనియు నీతనితో మాక్స్ గిస్సీ మన్ననవారు తులనాగరియము చెప్పిరి.

శ్రీమతి గుమ్మడిదల దుర్గాబాయిమ్మ గారును జతీంద్రనాథు దాసుగారిజీవితమునుగూర్చి చెప్పి యువకులధర్మమును బోధించిరి.

శ్రీయుత శేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, ప్రభుత్వ నిరంకుశ విధానమును ఖండించిరి.

శ్రీ మొసలకంటి తిరుమలరావుగారు జైల్లో పెట్టుచున్న కష్టములు, యూరపియన్లకును హైందవులకును జైల్లో వివక్షణ చేసి ఎక్కువ తక్కువ ఆదరణలు చేయుట యీ మొదలగు విషయముల తెలియబరచి యువకుల త్యాగమును పురికొల్పిరి.

విద్యార్థియగు శ్రీ జి. గోపాలకృష్ణయ్యగారును యువకుల ధర్మమును ప్రబోధించిరి.

దేశబాంధవి దువ్వారో సుబ్బయ్యగారు జైలులో శ్రీల నార్థుల శ్రీలను పెట్టు అధికకష్టముల తెలియజేసి నేదాంత తత్వమును ప్రబోధము చేసిరి.

డాక్టరు నేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్యగారు ఉపన్యాసించుచు యువకసమితుల ప్రాముఖ్యమును, వాటిని నెలకొల్పు నావశ్యకతయు తెలియజేసిరి.

సభ జయప్రదముగా జరిపినందులకు పారుపూడి సత్యనారాయణగారు అధ్యక్షులనును అందఱును వందనార్పణముల జేయుచు స్వాతంత్ర్యరంగ మిష్టము కాసనసభలనుండి జైల్లో ప్రవేశించినవనియు, ఫలితము యువకుల త్యాగజైర్యములమీద సునిర్రమై నిలిచియున్నదనియు, వారిని ఆశీర్వదించుగాక యని కోరుచు మాట్లాడిరి.

సభముగించుచు సభాధ్యక్షుడు ఉద్యమయువకులమీద నాధారపడుట నిజమనియు, తాము కాసనసభలలో ప్రజాభిప్రాయము ప్రభుత్వమున కెరిగించుటకప్ప మంచిఫలితములను తీసికొని రాలేకపోతిమనియు గుడకు హైందవులకు భోజనములలో ముఖ్యపదార్థమైన మజ్జిగయొనను జైలులోనుండు బైదీల కివ్వవలసినదనియు, అది యిచ్చినందువలన విశేషవ్యయము కాదనియు కాస్త్రుష్టా లిష్టపడప్పుడు అందులో ప్రాణాధారమగు విటమిను లున్నవని గ్రహించుచున్నారనియు జెప్పి కాసనసభలో తాము తీర్మానముగీరినవలెనే యింతవరకు ఆతీర్మాన ములు లోనికి వెచ్చుట గన్పించదనియు, తెలియజేసిరి.

తీర్మానమును అందరేకగ్రీవముగా నామోదించుచు ప్రార్థనాభాషముతో నిలబడిరి. సుమారు 8-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

ఏలూరులో దళరా పోటీ వ్యాయామ పందెములు

వ్యాయామసంఘభవనములో 3-10-29

మొదలు 12-10-29 వరకును జరుగును

కుస్తీల పోటీలు 5-10-29 మొదలు జరుగును. గెలుపొందిన వారికి, 40 రూపాయలు, 30, 20, ఓడినవారికి 20, 15, 10 యిటుల బహుమతు లియ్యబడును. స్కూలు విద్యార్థులలో పోటీ గెలిచినవారికి వెండి గడ యియ్యబడును. శస్త్ర విద్యల పోటీలు 10, 11, 12 తేదీలలో జరుగును. చెడి, బాణా, డాలు పిటిలో వేరువేరుగా పోటీలు జరుగును. గెలిచినవారికి వేరువేరుగా వెండి చెడి, వెండి బాణా, వెండి డాలు బహుమతి యియ్యబడును. వీనిలో ఆఖరు గెలుపును పొందిన వారికి నువర్ణ పతకములు గూడ నియ్యబడును. కత్తివరసలకు వేరుగా బహుమతు లియ్యబడును. మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలోని వారందరను మొనూరు, హైదరాబాదు, తిరువాన్కూరు మున్నగు సంస్థానములలోని వారును గూడ దరఖాస్తులను పంపవచ్చును. దరఖాస్తు ఒక రూపాయిగూడ పంపవలెను. దరఖాస్తులను దుసుము 1-10-29 లోగా కార్యదర్శికి చేరవలెను.

దరఖాస్తుదారులు 3-10-29 వ తేదీకి ఏలూరులో హాజరు కావలెను. కుస్తీలో ఆఖరుగెలుపు పొందినవారికి 50, ఓడినవారికి 25 యియ్యబడును. పదరు బహుమతులు విన్నన్న పేట గుండేపల్లి యెన్టేట్ల జమీందారులగు శ్రీయుతులు మోతే గంగరాజు, నరసింహారావు, కృష్ణారావుగార్లును దండుబోయిన నరసయ్యగారును ఒకడెదరు. ఈ సంఘమునకు శ్రీ మోతే నారాయణరావు జమీందారు ఎం. ఎల్. సి. గారధ్యక్షుడు, కారీచ్చ సుబ్బారావుగారు కార్యదర్శి, ఎం. కోటయ్యనాయుడుగారు జనరలుమేనేజరు.

ఆయుర్వేద వైద్యులకు

Table with 2 columns: Fee/Category and Amount. Rows include: కొన్ని సదుపాయములు—శుశ్రుషిధ భస్మములు, తగ్గింపుధరలు—కొద్దికాలమువరకే, ఆధిక భస్మము (శతపుటము) తు 1 కి, ఆధిక భస్మం—నిశ్చింధికం, కాంత భస్మము (ఆత్మ్యత్వం, వారితరం), లోహ భస్మము (100 పుటములు), లోహభస్మము—వారితరం, మందూరభస్మము—ఉబ్బులకు (వారితరం), వంగభస్మము—అపునర్వపం—మేహవ్యాధులకు, సీసభస్మము (అపునర్వపం—త్రేష్ణ మైనది—60 పు, వై కాంతభస్మము—ర క్తశుద్ధి—శ్లేష్మ ఉడుకులకు, రజితభస్మము—శుక్ల వర్ణమునకు, తామ్ర భస్మము—మందులలో కలిపి వాడుటకు

చరకాశ్రమం - (డి. నె. 3) నూజివీడు (కృష్ణం)

పంజాబు శాసనసభ

సంస్కరణముల సంఘనివేదికనుగూర్చియు సైమను సంఘమునకు పంపబడిన ప్రభుత్వమువారి

మొమోరాండం గూర్చి చర్చ

లాహోరు సెప్టెంబరు 18:— పంజాబురాష్ట్ర సంస్కరణముల సంఘనివేదికను గూర్చియు పంజాబు ప్రభుత్వమువారు సైమనుసంఘమునకు పంపిన మొమోరాండం గూర్చియు చర్చించుటకు పంజాబు శాసనసభయొక్క ప్రత్యేకసమావేశము నేడు జరిగెను. చాలమంది సభ్యులు సభకు హాజరైరి. సభాభవనము పోలీసువారు కాపుదారి చేయుచుండిరి. “మిలాత్, ప్రతాప్, బందేమాతరం” యీవార్తాపత్రికల విలేఖరులకు సభాభవనము నందు ప్రవేశించుటకు ఉత్తరవు నిరాకరింపబడెను.

ప్రశ్నోత్తరముల కాలము ఆయనపిదప సంస్కరణముల సంఘనివేదిక గూర్చియు, సైమనుకమిషనునకు పంజాబుప్రభుత్వమువారు పంపిన మొమోరాండం గూర్చియు చర్చజరుగవలెననియు ఆనాటిచర్చను సైమనుకమిషనువారికి పంపవలెననియును ఆర్థికసభ్యుడు ఉపపాదించెను.

శ్రీయుత భోద్రాజ్ గారు (జాతీయవాది) యీప్రతిపాదనను ఎదిర్చిరి. ఈప్రతిపాదన ఓటుకుపెట్టబడెను. సంస్కరణముల సంఘనివేదిక చర్చింపవలెనను ప్రతిపాదనకు 51 మంది అనుకూలముగను 6 గురు ప్రతికూలముగ ఓట్లునిచ్చి ఆమోదింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి మొమోరాండం గూర్చి చర్చజరుగవలెనను ప్రతిపాదన 51 గురు అనుకూలముగను 8 గురు ప్రతికూలులై ఆమోదింపబడెను. చాలామంది సభ్యులు తటస్థభావమును వహించిరి. పిదప యీవిషయముల గూర్చి సభయందు చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

మిర్ హాఫుజ్ అహ్మద్ గారు ఆర్థిక సంఖ్యాకుల నివేదికపై తనపూర్తి సమ్మతము తెలుపుచు రాజోవు సంస్కరణములు ఆమోదించి అమలులో వచ్చిపిదప రాజ్యాంగవిధానమందు మరల యెట్టిసవరణ ఒకదన్న అవకాశము ఉండగూడదని నుడివిరి.

డిన్ మహ్మద్ గారు పిదప మాట్లాడుచు సిక్కు-ముత్సల్మను జనసంఖ్యలో 110/0 మాత్రము ఉన్నప్పటికిని వార్లకు చట్టసభయందు నూటికి 88 గురు ప్రనిధులుండవలెననుట మిక్కిలి విపరీతముగా నున్నదని చెప్పిరి. జనసంఖ్యననుసరించి అన్ని మత్సల్మకు పరిపాలనాహక్కులు ఉండవలెనని డిన్ మహ్మద్ గారు నుడివిరి. మోహనులూలుగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు యీనివేదిక అల్పసంఖ్యాకవర్గముల హక్కులను రక్షించుటకు యెట్టిసూచనలు నూచించుకుండుటచే యీ ఆర్థిక సంఖ్యాకనివేదిక అంగీకరింపవలసినది కాదని నుడివిరి. ముస్లిముల కోర్కెలు మిగుల అక్రమమైనవని మోహనులూలు గారు చెప్పిరి.

డా॥ గోకులచంద్ నారంగ్ గారు (సంస్కరణ సంఘ సభ్యుడు) ఉపన్యాసించుచు నూతన పరిపాలనా విధానమునందు పౌరుల హక్కుల సంగక్షించునట్టి వరకు లుండవలెనని చెప్పిరి. అన్ని మత్సల్మకుల తారతమ్యములేక పౌరహక్కులను ప్రభుత్వోద్యోగములందు ప్రవేశించు అవకాశములను తదితర స్వతంత్ర హక్కులు ఉండవలెనని వీరు నుడివిరి. ఈ నివేదిక సభ్యులెల్లరు ఏకగ్రీవముగా నామోదించవలసినది చింతించుచున్నానని నారంగుగారు తెలిపిరి. భారతదేశమునకు అధినివేత రాజ్యాంగ విధానము నొసగవలెనని సైమను సంఘమువారిని కోరవలెను. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు రద్దుగావించవలెననియు, కేంద్ర ప్రభుత్వము వైచిహేయ అధికారమునకు లోబడియుండగూడదనియు అట్లుండిన రాష్ట్రములకు పరిపాలనా స్వాతంత్ర్య మిచ్చినను ప్రయోజనకరముగ నుండవని డా॥ నారంగుగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె)

హల్లుదగ్గర 17 తేదీని తారునుండి తయారుచేయబడిన మైనపుముద్దవంటి 500000 గ్యాలనుల సరుకుతోనిండియున్న చెబువు అంటుకొని కార్మిచ్చువలె అగిడిమంటలు ఆకసమునంటుచుండెను. ఆదృటకు విశ్వప్రయత్నములను సల్పుచున్నారు. ఇంతవరకు చల్లార లేదు.

NOTICE.

In the Court of the District Munsiff, Salem. S. C. No. 884/29. N. V. Palani Chetty Plaintiff. 1. T. S. Vengam Chetty 2. R. Ganesha Chetty Defendants.

Take notice that the above suit is posted for hearing on 25—9—1929 at Salem, and if the defendants do not appear that day, the suit will be decided exparte. Vakil, Salem S. AMIRTHALINGA CHETTIAR. 17—9—1929.

వ్యవసాయము

విరుపతివార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

విరుపతి మునిసిపల్ కౌన్సిలు 4 వ వార్డునకు దిగువ అభ్యర్థులు పోటీచేసిరి.

హెచ్చుకోట్ల నాగిరెడ్డిగారు ఎన్నికైనవారికి. మునిసిపల్ కౌన్సిలలోకి వెళ్లి 147 ఓట్లు వచ్చుటచే లాటరీ వేయబడినందులకు మునిసిపల్ కౌన్సిలలోకి వెళ్లి 4 వ వార్డునకు 1-11-29 మొదలు 8 సంవత్సరములవరకు వీరు కౌన్సిలరుగా నుండురు.

ఆంధ్ర సేవకు ఎన్నికలు

చిత్తూరుజిల్లా, తాలూకాలోని పట్టణం, జిల్లాలోని పట్టణం, మునిసిపల్ సంఘసభ్యులు కలసి ఇద్దరు సభ్యులను ఆంధ్ర సేవకు ఎన్నికైనవారికి ఎన్నికైనవారికి మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగా నుండురు. 16-9-1929 తేదీలోపల బాల్ ఓట్ల కౌన్సిలరులు జిల్లా కలెక్టరుగారికి చేరుకున్నారు. అటువంటి జిల్లా కలెక్టరు వారు లెక్కపెట్టి ఫలితమును ప్రచురించెదరు.

శ్రీ వేంకటాచలం కృష్ణారావు బ్రహ్మశ్రీ

పెద్దతెలుగుల అను తిరుమలకొండలో వేంచేయుండు శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారికి బ్రహ్మశ్రీ 4-10-1929 తేదీన ప్రారంభమగును. 4-10-1929 తేదీన స్వామివారి మహోత్సవమును, 8-10-1929 తేదీనాది గరుడోత్సవమును, 11-10-1929 తేదీన రథోత్సవమును జరుగును.

వర్షము

ఈ ప్రాంతములలో త్రాగుటకు నీళ్లుగాని, కాళ్లు చేతులు కడుగుటకు గాని నీళ్లు లేక పురజనులతో గూడ యాత్రికులు చాల శ్రమపడుచున్నారు. వైర్లుమాట చెప్పనక్కరలేదు. అనేకయిండ్లలోని బావులలో నీళ్లు ఇంకిపోయినవి. పురజనులు చాల కష్టపడుచున్నారు.

యాత్రికులైన యాత్రికులు నూలుముగ మునిసిపల్ సంఘమునకు సుమారు రూ. 25,000-0-0 లు ఆదాయము వచ్చుచుండియు, వారలకు త్రాగుటకు నీళ్లు పట్టయిపాడ చేయక పోవుట బాగుగలేదు. మునిసిపల్ సంఘమువారు చైత్రవైశాఖములలో ఏర్పాటుచేసిన చలివేండ్రలనుకూడ చేర్చుకొని ఎత్తించివేసిరి. ఇప్పుడు మారుమూల ఎండవేడిమి, చైత్రవైశాఖ మాసములకంటె అనేకరెట్లు అధికముగా నున్నది. ఇట్టిసమయములలో చలివేండ్రలను ఎత్తించేయుట బాగులేదు. గడవిన ఒక మాసముగ వాషింగ్టన్ దీపములు బొత్తుగా మండుటలేదు. పినికి బదులు మాయూలులాండ్రునూడ మండుటలేదు. చేర్చుకొని శ్రద్ధతోనికొనిన, ప్రజలకు మేలుకలుగజేసినవారగుదురు.

జతీంద్రనాథు స్థావరకనిది

సుబాసుబోనుగారి విన్నపము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:— సంకరాస్వామి కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులకు సుబాసుబోనుగారు జతీంద్రనాథుగారి స్థావరకనిధి రూ. 2 లక్షలు నమూనా జేయవలెనని రాష్ట్రీయ నాయకుల సంతకముతో వేరొక ప్రకటన త్వరలో వెలువడును. (శ్రీ. ప్రెసు.)

మూలవాస్తవీకారముగ నంభాషణ

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 18:— సత్యేంద్రనాథు నేనుగారు జామీను దరఖాస్తు పెట్టినవారు. 1000 జామీనుపై విడుచుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగా నున్నారని పండిత మాలవ్యాగారికి విన్నను నమ్మకముగ జెప్పియుండిరిని అసంగ్గిలో అనుకొనుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

సర్వీసు యీనాములు,

పితాపురం మహారాజావారి కేసు

సెప్టెంబరు 9:—1924 సంవత్సరములో ఓ. యస్. నెం 41 కింద కాకినాడ సబ్ కలెక్టరులో సర్వీసు యీనాముల సందర్భమున పితాపురం మహారాజావారిచే గవర్నమెంటు మీద లేబరేషన్ కేసులో ది 6-9-29, 7-9-29 తారీఖులలో కాకినాడ సబ్ కలెక్టరు ఆర్డరుమెంటులను విరి. పితాపురం ఎన్ఫీటుకుజేరిన 21 గ్రామములలో సర్వీసు యీనాములను గవర్నమెంటువారు నకపరచుకొని, సర్వీసు యీనాములను అనభవించుచున్నవారికి పట్టాలను యిచ్చిరి. గవర్నమెంటువారి చర్య ఆక్రమమనియు, దానిని రద్దుచేయమని పితాపురం మహారాజావారు కాకినాడ సబ్ కలెక్టరులో 1924 సంవత్సరములో కేసు దాఖలుచేసిరి. 1802 వ సంవత్సర నెటిలిమెంటునకు పూర్వమే యీ సర్వీసు యీనాములు ఇవ్వబడెననియు, కాని మహారాజావారి కొలువులోనుండి మహారాజావారి నే వ చేయు వారి నిమిత్తమే యివ్వబడెననియు, అందుచేత యీనాములు మహారాజావారిచే యివ్వబడెననియు, పితాపురం మహారాజావారి పక్షమున ముం. రా. రా. మునుపట్టు అచ్చుతరామయ్యగారు వాదించిరి. 1802 వ నెటిలిమెంటులో యీ యీనాములు మహారాజావారి ఆస్తిలో చేర్చబడలేదనియు, సర్వీసు యీనాములు మహారాజావారి వ్యక్తిసాకర్యము కొరకే కాక గ్రామస్థులెల్లరకు ఉపయోగముగా నుండునట్లు యివ్వబడెననియు, యీనాములు గవర్నమెంటువారిచే యివ్వబడెననియు, గవర్నమెంటుపక్షమున పట్టిక ప్రాసీక్యూటరుగారు ముం. రా. రా. అసరాల రామరావుగారు వాదించిరి. ఈ కేసులో తీర్పు యింకను చెప్పబడలేదు.

ఉపాధ్యాయుల సూర్యచింతామణి శాస్త్రిగారు.

ఆయుర్వేద ఆచార్య బ్రహ్మశ్రీ ఉపాధ్యాయుల సూర్యచింతామణి శాస్త్రిగారు తిరుపతి ఆయుర్వేదకళాశాలలోని కొల్యునుమానుకొని తిరిగి రాజమండ్రిలోని పట్టణము విచ్చేసినారు. కొందరు పురజనులు వారియందు గల గౌరవమును జూపుచు స్వర్ణపతకము నొకదాని నొసంగి శ్రీ శాస్త్రిగారిని రాజమండ్రిలోని పట్టణము ఆహ్వానించెను.

వైద్యకాలేజీ ఆస్తింగు ప్రిన్సిపాలు

గుల్లపల్లి సాంబమూర్తిగారు

సెప్టెంబరు పరీక్షలకు పై గ్రామములనుండి విచ్చేసియున్న 25 మంది విద్యార్థులు మెట్రాప్ హాస్టల్ లో వారిమిత్రుల గదులలో బసచేసియున్నారు. నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆస్తింగు ప్రిన్సిపాలుగారు రగు మ-రా-రా-శ్రీ గుల్లపల్లి సాంబమూర్తిగారు హాస్టల్ లనువిచ్చేసి పరీక్షలనువిచ్చేసియున్న 25 మంది విద్యార్థులను పిలిచి తక్షణమే హాస్టల్ ను విడిచి వెళ్ళమనిరి. తమకు రేపుపరీక్ష అనియు, కొరక ఆద్యులు చెప్పమనియు, బస వెతుకుకొనుటకునూడ అవకాశములేదనియు, కరుణామాపి పరీక్షమాడుదినములు హాస్టల్ లో బసచేయనివల్సినియు ఆస్తింగు ప్రిన్సిపాలుగారిని ప్రార్థించిరి. కాని, ఆస్తింగు ప్రిన్సిపాలుగారు అంగీకరించలేదు. నేటి ఉదయము పరీక్షయనగా నిన్న రాత్రి యీ విద్యార్థులు అష్టకష్టములకు లోనయి బసకొరకు వెతుకుకొనవలసివచ్చినది. ఈ విద్యార్థులలో చాలమంది రాజమండ్రి కాలేజీ పాఠశాలలోనివికూడ తెలియవచ్చుచున్నది.

సతీంద్ర నేనుగారి విడుదల

రూ 500 జామీను

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:— సత్యేంద్రనాథునేను, యితరులు 18 గురు బారిసాలు జైలులలో నిరశనవ్రత మునిసవారు.

చెరి రూ 500 జామీనుపై విడుదలగావింపబడవలెనని న్యాయమిత్రులు, ఎస్. కె. గోపాగారు హైకోర్టులో నేను నిర్ణయించిరి. ఇదివరకు కోరబడిన జామీనుమొత్తములో నేనుగారి విడుదలమున రూ 40,000 లు యితరుల విడుదలమున రూ 10,000 తగ్గించబడెను.

జె. ఎం. నేనుగూర్త, సుబాసుబోనుగారు, డా॥ బి. సి. రాయ, జె. ఎం. దాసుగూర్త, కిరణీశంకరరాయ, మున్నగువారు నేను బారిసాలను బోవదలచిరి. (శ్రీ. ప్రెసు.)

కదిరితాలూకా వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

ఎండ లతి తీక్షణముగ కాయుచున్నది. వర్షము బొత్తిగ లేదు. పశువులకు మేతకు జనులు పడు కష్టమునకు మితిలేదు. నగదున కై నను, బీదజనులకు సామగ్రిసరకులు ధనికులకు వ్యాపారస్థులవద్ద కొన్ని పల్లెటూళ్లలో దొరకుటలేదు. భాగ్యముండినను యివ్వకున్నారు. ఇక ఆపవ్యవహారములు దుర్లభమనిన అతిశయోక్తి కాజాలదు.

శ్రీ వాణీగ్రంథాలయము

మూడు 4, 5 మాసములక్రితము కొక్కంటి గ్రామమున యుండులకు పులగరిపల్లె శ్రీనివాసరావు, కృష్ణశాస్త్రిగార్లు ప్రోత్సహమునలన శ్రీవాణీ గ్రంథాలయము స్థాపింపబడినది. స్వంతభవనము మాత్రము యంతవరకులేదు. ఆంధ్ర చైనికపత్రిక యు 1, 2 వార్తపత్రికలను వచ్చుచున్నవి. గ్రంథములు యిప్పుడెప్పుడే స్వీకరించుచున్నారు. చందాదారులు తక్కువగానే యున్నను, కార్యదర్శులకు శ్రీనివాసరావు కృష్ణశాస్త్రిగార్లు గ్రంథాలయాభివృద్ధికి విశేషముగ కృషి సల్పుచున్నారు. గ్రామస్థులు 0-4-0 లు మాస చందాదారులుగ చేరి ఉత్సాహమున ప్రకటించెదరుగాకయని నమ్ముచున్నాము. ప్రజల జ్ఞానాభివృద్ధికి పాటుపడవలసిన శ్రీవాణీగ్రంథాలయ మభివృద్ధిగాంచుగాకయని కోరెదము.

ఖాద్రి శ్రీ లక్ష్మీస్వస్తింహ ఆంధ్రగీర్వాణ

పుస్తకభండారము

కదిరిలో పై గ్రంథాలయము 6, 7 సం॥ క్రితము స్థాపింపబడినది. అనేక విఘ్నపరంపరలు దాటవలసివచ్చినను కార్యనిర్వాహక వర్తమువారి కృషివలనను ప్రజల సహాయభిమానమునలనను నేడు గొప్పసముదాయము గలిగి మంచి అభివృద్ధి న్నితియందున్నది. స్వంత భవనముమాత్రము లేక తత్సంస్థల యాభివృద్ధికి యాటంకముగనుండెను. అభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ నుండిన యీ లోపమును తొలగించుటకుగాను, కొలది మాసములక్రిందట భవననిర్మాణ ప్రయత్నములు జరిగెను. గ్రామస్థులకు పెద్దల యభిమానమునలన మూడు రూ 500-0-0 లు నిమూలకాబడి సగము భవనము కట్టబడినది. తాలూకా యేమ పరిస్థితులబట్టి, ప్రజలసహాయము పొందుట సాధ్యము కాదుగావున తాత్కాలికముగ కట్టడప్రయత్నము నిలిపివేయబడినది. భవననిర్మాణమునకు, స్వంత భవనము అయిన దని రూపేర్పరచుటకు ఇంకను 5-0-0 లు అయిన అధనము కావలసియున్నది. గ్రంథాలయమునకు భవనము తయారగువరకును, యిదివరకుండిన స్థలమును మాన్చి, అద్దెయింటిలో నుంచి, పునరుద్ధరించి సరియగు స్థితిలో నడుపుటకును తేదీ 8-9-29 న ను. రా. శ్రీ యస్. రామస్వామయ్యగారింటిలో జరిగిన సభలో తీర్మానింపబడెను.

చందాదారులు ఎక్కువగా చేర్చి భాండాగారము నభివృద్ధిపరచుటకు, యీ సంవత్సరమునకు యాదినవవారి కార్యనిర్వాహక వర్తమునకు ఎన్నికొనబడిరి.

శ్రీ కె. అప్పారావుగారు, అధ్యక్షులు.

వి. వి. వేదాంతాచార్యులుగారు, వి. వి. వి. ఎల్. కార్యదర్శియం. ఆర్. చన్నారాయణశాస్త్రిగారు, కోశాధ్యక్షులు.

కె. యస్. రామస్వామయ్య, యం. పరశురామమూర్తి, కె. శ్రీనివాసాచార్యులు, ఎం. వి. కృష్ణమరాజుగార్లు, మేనేజింగు కమిటీ సభ్యులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

చందాదారులు ఎక్కువగా చేర్చబడుచున్నారు. భాండాగారము సర్వజనోపయోగకారియగు గాకయనియు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులు ఉత్సాహముతో కృషిసల్పుదురుగాకయనియు కోరుచున్నాము.

శ్రీ రామనంద్రామాము

కొక్కంటి గ్రామమున సోంపల్లె నారాయణశాస్త్రిగారు వారి ప్రోత్సహమునలన శ్రీరామనంద్రామాము జరుప ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

తాలూకాలో ఇంతవరకు 183 గురు కాంగ్రెసుసభ్యులు మాత్రము చేరినారు. తాలూకావారు చేర్చవలసిన నిర్దిష్టకనీస సభ్యులసంఖ్య 376. గడువుకాలము దాటినను యింకనయినను, కాంగ్రెసు అభిమానులు తగు శ్రద్ధవహించి తమ కోటానుపూరించేసి తాలూకా గౌరవమును కాపాడుదురుగాక యని కోరెదము.

ఆంధ్రపత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఈ సంచికయందు విషయ విభాగమును గ వించి రో విభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కార్యక్రమ కర్తృత్వం నలంఛింపము. సు అమిత కాలమునకుం బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మ కుం శీరినగాని అట్లు విభజనవిభాగమును గావింప ననుకూలము గానేరదు. సంచికామండ్రణ మారంభించినదికల బంపు వ్యాసములను సంచిక కుంకుం శీర్షటకు వీ లుండదు. కావున వ్యాసములు 1929 నవంబరు 15 వ తేదీతోపల నూ కుంకుం శీర్షట ప్రతి వ్యాసమునను, 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసి యుండునారు. వ్యాసము లుం, వా కి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణవివరణములతో నయమితకాలము కుం బూర్వమే ముంకుం బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇది మనోపరిశ్రమము జేయు నిద్రార్థులు, స్పృహదర్శులు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. మందరల హేమాలావ్యములకు ప్రాపనుకులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందు, లరమణి యును సువాసన చేప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దుష్ప్రకృతిని ఇగరుసారుగు వాఁలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టి నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేదేల, ఓకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు, అమృతాంజనం డిహో, బాంబాయి - మదరాసు.

శారదాబిల్లునుగూర్చి శాసనసభలో చర్చ

బిల్లుకు సవరణ లన్నియు వీగిపోవుట

వివాహవయస్సు 12 గా నుండవలెనను సవరణకు అనుకూలురు 19, ప్రతికూలురు 68.

బిల్లులో సూచించబడిన వయస్సు మాత్రము మిగిలియుండుట

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 18:—శేడు సభా కార్యక్రమము ప్రారంభమైనప్పుడు తొలిదినమిది శాసనసభ్యులు మాత్రమే సభలో నుండిరి. ప్రేక్షక స్థానములో 8 గురు మాత్రమే యుండిరి. ట్రాన్సుఫర్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ ఆర్డర్ సవరణబిల్లు, శారదా బిల్లులపై మాడవ రీడింగు జరుగవలసి యున్నదని కార్యక్రమపట్టికలో నుండెను.

మోతీలాల్-కెరార్ సంప్రదింపులు

చరసాలా నిబంధనల సవరణను చర్చించుటకు ప్రతిపక్ష నాయకుడగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి నాహ్వానించుచు సర్ జేమ్స్ కెరార్ గారు ఉత్తరము వ్రాసిరి. ఈ యాహ్వానము పండితునికి నిన్ను చేరెను. అనంతరము స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులు సమావేశమై యేమిచేయవలెనని చర్చించిరి. లాహోర్ బారిసాట్ చరసాలలోని నిరశనవతుల సంగతి యేమైనదని పండిత మోతీలాలుగారు తెలిసికొనగోరిరి.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను వివరములు తెల్పువలసినదిగా తాను కోరితినని తెల్పుచు, యిష్టాగోష్టిగా ముచ్చటించుటకు దయచేయువలసిన దని సర్ జేమ్స్ కెరార్ గారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

మోతీలాల్-కెరారుల సంప్రదింపులై నంతవరకు సభను ఆపుచేయవలెనని స్వరాజ్యపార్టీ వారు నిర్ణయించిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్నోత్తర సమయమున గయాప్రసాద్ గారి కీక్రింది ప్రశ్న నడిగిరి:—

బెల్జియమ్ కాంగ్రే పరిపాలకుడు ఆదేశములలో హిందూ మతావలంబకులు దహనము చేయబడరాదనియు ఆసియా ప్రజలకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థలములలో వారు, పాతిపెట్టబడ వలెననియు, ఆగస్టు 27 తారీఖున చోటాలాట్ కూర్చీగారికి వ్రాసిన లేఖను ప్రభుత్వమువారు చూచినారా? ఈ ఉత్తరపు హిందూ మతమునకు వ్యతిరేకము కనుక దానిని రద్దుచేయుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రయత్నములు చేయుచున్నారా?

ప్రత్యుత్తరము

డెన్నిస్ ప్రేగా రిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—

ఉత్తరపు ఘోరమైన దనియు, వానిని తక్షణమే రద్దు చేయుట యవసరమనియు బెల్జియమ్ అధికారులకు తెలుపవలసినదిగా రాజుగారి ప్రభుత్వమునకు భారత ప్రభుత్వమువారు తంతి నిచ్చినారు.

ట్రాన్సుఫర్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ బిల్లు

సవరణచేసిన విధముగా ట్రాన్సుఫర్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ బిల్లులు సభవారిచే నామోదించబడెను.

శారదాబిల్లుపై చర్చ

తరువాత శారదాబిల్లుపై చర్చ మరల ప్రారంభమయ్యెను.

బాలికలకు వివాహవయస్సు 14 సంవత్సరములుగా నుండవలెనని పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. గర్భాధానవయస్సు 15 గా నుండుట తనకంగీకారమే యని పండితుడు చెప్పెను. సవరణ నుపపాదించుచు పండితు డిట్లు చెప్పెను:—వివిధరాష్ట్రములలో పరిస్థితులు అనేక రకములుగా నున్నవి. ప్రాచీనకాలమునుండి ఆములులో నున్న ఆచారములను మార్చుటకు శిక్షాస్మృతి చేయునప్పుడు కడు జాగరూకతతో నడువవలెను. ప్రజల అజ్ఞానము పోగొట్టుట కేమియు ప్రయత్నములు జరిగియుండలేదు. ఇతర దేశములందును, భారత సంస్థానములయందును వివాహవయస్సు 12 గా నున్నది. ఈబిల్లు నిన్ను బాతులకును, పూర్వాచార పరాయణులకును చాల నష్టభాయకముగా పరిణమించును. చట్టమును ఆవరణ యోగ్యముగా చేయుటకు అత్యధికసంఖ్యాకుల సాయ మవసరము. వివాహ వయస్సు 12 చేసితిమేని మనకు ఈ సాయము లభించును.

ప్రభుత్వమువారు 14 సంవత్సరములను సమర్థించుట ప్రభుత్వవారి చెఖిరిని తెలుపుచు 14 సంవత్సరముల యీడును వివాహములు జరుగుట ప్రభుత్వమువారికి సమ్మతమని

సర్ జేమ్స్ కెరార్ గారు చెప్పిరి. గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘమువారు జాగ్రత్తగా విచారించి 14 సంవత్సరములు నిర్ణయించిరి. ఈ 5 సంవత్సరములలో ప్రజలలో చాల ప్రబోధము కలిగినది. కావున 14 గు సంవత్సరములుగా నిర్ణయించుట సరసము.

ప్రభుత్వ వైఖరిని కెరార్ గారు స్పష్టపరచిన తరువాత యితర వయస్కులను నిర్ణయించుటకు తేబడిన సవరణలన్నియు వీగిపోయెను.

ఆచార్యగారి సవరణ

బాల్యవివాహమునగా ఒక మతవిధులకు లోబడి బాలుడును, బాలికయు చట్టసమ్మతముగా నివసించుటయు, లేక బాల బాలికలలో నెవరు పసివాండ్రయినను సంసారముచేయుచుండుటయు మాత్రమేగాని 10 సంవత్సరములకు లోబడియుండని బాలికల గర్భాధానముకంటె యితరమైన మతానుసారమున వివాహవిధులకు వర్తించదనియు ఆచార్యగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. వారిట్లు చెప్పిరి:—పవిత్ర మతసంస్కారమున హిందూవివాహముతో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారములేదు. ఇట్లు జోక్యము కలుగజేసికొని నయో ప్రభుత్వమువారు తత్ఫలితముల ననుభవించెదరు.

ప్రభుత్వమువారు చేమియు జబాబు నివ్వలేదు. ఆచార్యగారి సవరణను సభవారు నిరాకరించిరి. 7 అనుకూలముగాను 69 ప్రతికూలముగాను వోటుచేసిరి.

ఫలహారానంతరము

ఫలహారానంతరము 2 క్లాసు నుండి 6 క్లాసు వరకు ఉపపాదించబడిన సవరణలన్నిటిని సభవారు నిరాకరించిరి. అందులో బంధువుల వాజ్మూలములను బట్టి బాలబాలికల వయస్సును తెలిసికొనవలెనని ఒక సవరణను శేషయ్యగారు ప్రతిపాదించెను. శిక్షలను తగ్గించవలెనని యితరసవరణలు కోరెను. 'బాల్య వివాహము'ని ఋజువుచేయు భారము ప్రభుత్వమువారిపై నుండవలెనని కేట్ కార్ గారు కోరిరి. ఈ సవరణ కూడ వీగిపోయెను. 21 మంది అనుకూలురు, 58 మంది ప్రతికూలురు.

40 సంవత్సరములకు పైగా నున్న విధులు కన్యలను వివాహము చేసికొనరాదనియు, అట్లు చేసికొనినయో శిక్ష విధించవలెననియు, 6 క్లాసుకు కొన్నిమాటలను కలుపవలసినదను ప్రతిపాదన సభ్యులకు విసేద కారణమయ్యెను. ఈ ప్రతిపాదనపై వోట్లు తీసికొనగా 4 గురు అనుకూలురుగాను 52 ప్రతికూలురుగాను వోటుచేసిరి.

బాల్య వివాహములను చేయుటకు సంబంధించిన విషయములలో పిల్లల వయస్సును ఋజువు చేయు భారము ప్రభుత్వమువారి మీద నుండవలెనని కేట్ కార్, భార్గవ (వయోనిర్ణయ సంఘసభ్యుడు) గారు కోరిరి. శిక్ష తగ్గించవలసినదని కేట్ కార్ గారు కోరిరి.

కంప్లెయింటు చేయు అధికారమును నియమించుటకు శేషయ్యగారు, భార్గవగారు ప్రతిపాదించిన సవరణలు వీగిపోయెను.

ధరావతును పెచ్చు చేయవలెననియు, చాల యిబ్బందిలో నున్న యెడల 12-14 సంవత్సరముల మధ్యనున్న బాలికల విషయమై మినహాయింపు చేయవలెననియు, సివిల్ కోర్టు యొక్క కేలపు గై కొనినయో బాలికల వివాహములను జరుగ నివ్వవలెననియు నీలకంఠదాసుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు

గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘమువారు నిఘోరముచేసిన సంస్కరణలకు రంగస్వామి అయ్యంగారు ఆమోదించినను చాల యిబ్బందిలో నున్న వారియెడలమాత్రము మినహాయింపుచేయవలెనని వారుకోరిరి. ఇట్లు మినహాయింపులను గర్భాధాన వయోనిర్ణయసంఘమువారుగూడ చాలవరకు ఆమోదించిరిని వారు చెప్పిరి.

సవరణకు ప్రతిఘటన

బాలికలకు క్రయోదాయకము కాదను కారణమున యన్. సి. చందర్ గారు సవరణను ప్రతిఘటించిరి. సవరణను ఆమోదించుట హానికరమని లా మెంబరుకూడ చెప్పెను. ధనికులుగా నుండువారు అధికారులకు లంచమిచ్చి అవసరమును సులభముగా ఋజువుచేసికొనవచ్చును. ఇదిగాక సభవారు 12 సంవత్సరముల సవరణను నిరాకరించినదిగనుక యిప్పు డీసవరణ నామోదించినయో తెలివితక్కువగా ప్రవర్తించినవారగుదురు. నిజము

గా యిబ్బంది తలపించినయో చట్టముయొక్క కార్యమును తగ్గించుట యవసరమును ప్రతిపాదనమును శ్రీయుతులు కేటార్ దాసు భార్గవా, కేట్ కార్, గంగానంద సింహగారు సమర్థించిరి. చర్చ యింకను పూర్తికాకమునుపే సభ ఆపుచేయబడెను.

(అ. వెస్.)

గంగానంద సింహగారి సవరణ

12 సంవత్సరముల యీడు నిర్ణయించవలెనను ప్రతిపాదనకు వోటుచేసినవారు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 18:—బాలికల వివాహవయస్సును 12 గా నిర్ణయించవలెనని గంగానంద సింహగారు తెచ్చినసవరణకు యీ క్రింది 19 గురు అనుకూలముగా వోటుచేసిరి.

1. జోగయ్య, 2. పెరుమాలు నాయుడు, 3. యమ్. కే. ఆచార్య, 4. శేషయ్యంగారు, 5. కేట్ కార్, 6. అమర నాథ దత్తు, 7. కే.సి. నియోగి, 8. నుజేవపి, 9. చాదరి మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ ఖాన్, 10. లహోర్ చాదరి, 11. మాలవ్యా 12. గయా ప్రసాదసింహ, 13. నీలకంఠదాసు, 14. బి.దాస్, 15. రాజీవరంజనప్రసాదు, 16. గంగానందసింహ, 17. మాంజీ, 18. ద్వారక ప్రసాద్, 19. నేత్ జమ్నదాసు.

సవరణకు ప్రతిఘటముగా వోటు చేసినవారు:—

1. రంగస్వామి అయ్యంగారు, 2. సర్వోత్తమరావు, 3. కర్నూల్ పార్థురు, 4. విద్యాసాగర్ పాండ్యా, 5. జయకర్, 6. జమ్నదాస్ మెహతా, 7. లాల్ చందు నవోరాయి, 8. యస్. యస్. హాజీ, 9. బెల్వీ, 10. సైక్సు, 11. ప్రెస్, 12. మోడీ, 13. యన్. సి. చందర్, 14. యన్. సి. మైత్రా, 15. న్నూవర్త్ స్పిత్, 16. సర్దార్స్ లిండ్సే, 17. జే. వై. ఫిలిప్ 18. మోతీలాల్ నెహ్రూ 19. ముక్తార్ సింగ్, 20. కుంజ్రా 21. బీర్లా 22. యూనుస్ ఇమామ్ 23. కిద్వా యీ 24. కహార్ దాసు భార్గవ 25. హంసరాజ్ 26. చమ్లక్ లాల్ 27. అబ్దుల్ హామీ 28. షానవాజ్ 29. కర్తూర్ సింగ్ 30. నారాయణ ప్రసాద్ సింగ్ 31. సిదేశ్వర్ ప్రసాద్ 32. సిద్దికే 33. చామర్న్ 34. రంగబీహారిలాల్ 35. హరిలిలాస్ కార్తా 36. బి. య్. మైత్రా 37. సర్ బార్జి రెయిసీ 38. సర్ జేమ్స్ కెరార్ 39. సర్ బార్జి షర్మ 40. సర్ బి. యల్. మిత్తర్ 41. పి.ఆర్. రావు 42. బూత్ 43. టాటెహ్ హం 44. ఆరావముద అయ్యంగారు, 45. యన్. య్. రాయ్ 46. టి. టట్ 47. ఆర్. యన్. బాజ్ పాయి 48. సర్ ఫ్రాంకు నాయిస్ 49. బోవర్ 50. ఉపేంద్రపాయి 51. గోవర్కటా 52. ఫెట్టార్ 53. ఫ్రాన్సి 54. ఏ.కే. ముఖర్జీ 55. కిన్ను 56. అబ్దుల్ అజీజ్ 57. యన్. య్. సింగ్ 58. జి. ఏ. ఖాన్ 59. కాన్ గ్రేవ్, 60. స్టీవెన్స్ 61. మల్లా 62. కే.సి. రాయి 63. జవహరిసింగ్ 64. హీరాసింగ్ 65. ఆర్. యస్. శర్మ 66. లింటర్ బోథామ్ 67. జె. సి. ఫట్టి 68. కర్నూల్ గిడ్డి.

నేటి కార్యక్రమము

పండిత నీలకంఠదాసుగారి సవరణ వీగిపోవుట

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 19:—ఈ రోజు శారదా బిల్లును గూర్చి చర్చ ప్రారంభమైనప్పుడు ప్రేక్షక స్థానములు ప్రజలచే కిటకిటలాడుచుండెను. నీలకంఠ దాసుగారి సవరణపై ముచ్చటించుచు చట్టమునకు దొరకకుండా తప్పించుకొనవలసినవారి కీసవరణ సందిచ్చుననియు, అసలు బిల్లు ఉద్దేశ్యమే నష్టమై పోవుననియు ప్రెస్ గారు చెప్పిరి.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు సవరణను సమర్థించుచు మాట పోరుపోరుండ మాటలాడెను.

కెరార్ గారి ప్రతిఘటన

కెరార్ గారుకూడ బిల్లు ఉద్దేశ్యము నష్టమగుననుకారణమునను, చట్టమును అనిశ్చితముచేయుననియు అందరకును యిష్టముగు విధమున చట్టమును చేయబూనితిమేని యెవ్వరికిని యిష్టముగా నుండదనియు చెప్పి సవరణను ఆమోదించుట వివేకము కాదని చెప్పెను.

జయకర్ గారి ప్రతిఘటన

అతి జాగరూకతతో విచారించినమీదట బిల్లు ప్రతిఘటించదగినదని తనకు తోచినదనియు, సవరణ చాల వికాలమైనదనియు కొన్ని సంవత్సరములు యీచట్టము అమలుపరచినతరువాత అనుభవమువలననే సవరణలను చేయవలెనో చూచి చేయవచ్చుననియు చెప్పి జయకర్ గారు సవరణను ప్రతిఘటించిరి.

ఆచార్యగారి ప్రతిఘటన

దిడ్డిదోషను తెప్పించుకొనుటకు యీ బిల్లు సావకాశము కలుగజేయుననియు, ఇంతకంటె బహిరంగముగా చట్టమును తిరస్కరించి చరసాలలో ప్రవేశించుట ధైర్యబుధితియనియు చెప్పి ఆచార్యగారు సవరణను ప్రతిఘటించిరి.

కేట్ గారు (అధికారి)కూడ సవరణను ప్రతిఘటించిరి.

సవరణపై వోటింగు

పండిత నీలకంఠ దాసుగారి సవరణపై వోట్లు తీసికొనబడెను. 24 గురు అనుకూలముగాను, 61 ప్రతికూలముగాను వోటుచేయుటచే సవరణ వీగిపోయెను. (ప్రీ. వె.)

గోపేంద్ర, చక్రవర్తి, సోహస్వింసు జోషి, ఎన్. ఎన్. బెనర్జీ
హెచ్.ఎల్. హచిస్సు, ఎన్. స్వామి, కె. గోపా, కేడ
నాడు సైగలు, ఎన్. ఎ. ఫాంజి, మిరాజకర్, పి. సి. జోషి
డి. ఆర్. తెండ్రిగార్లు. ఆల్వే కాలేగార్లునూది నిరతన వ్రతమున
తోడ్పడ మాట నిచ్చిరి. జబ్బుతో నున్న మద్రాయి పామ
జ్ఞుడాగారు తప్ప తక్కినవా రందరు యిందు చేరనున్నార
దేశాయి జబ్బాలూ, ధర్మపీఠశింసు, ముఖ్తి గార్లు మాత్రము య
ప్రకటనయందు సంతకము చేయలేదు.

శారదాచటము

శారదాచటమును భారత శాసనసభ వారికి మార్పులేకుండ నామోదించి, కృతకృత్యులయిరి. చటమునందు వివాహవయస్సును పెంచుటకు గాని, సిగ్గించుటకుగాని, వీరు సమ్మతించరయిరి. ఇట్టి సాంఘిక చటము నామోదించి, రాజకీయ సంస్కరణముల పట్లనేగాక, సాంఘిక సంస్కరణములపట్ల గూడ భారత శాసనసభ ఉత్సాహము జూపుచున్నదని వెల్లడిజేయగలిగిరి. ఒకవిధముగ జూచిన, రాజకీయ సాంఘిక సంస్కరణముల మధ్య అడ్డగోడల బెట్టుటకు వీలు గనుపించదు. ద్వివిధ సంస్కరణములును, ఏకలత్యమునే జూపుచున్నవి. స్త్రీలలో విద్యావ్యాప్తి యవసరమని ఎప్పుడుగ్రహింపబడెనో, అప్పుడే వివాహవయస్సును పెంచవలసిన యవసరము గూడ, స్త్రీ విద్యాభిమానులకు గోచరించెను. బ్రహ్మసమాజ ఆర్యసమాజముల వారికేగాక, దేశమున సాంఘికాభివృద్ధిని గోరు సమాజములన్నియు బాల్యవివాహములను తొలగింపవలసిన యవసరమును గుర్తించెను. అన్నిటికన్నను గమనింపదగిన విషయ మేమన, స్త్రీల సంస్కరణము యొక్క అవసరమును ముఖ్యముగ గుర్తించిరి. వయోనిర్ణయ సంఘమువారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చిన స్త్రీలందరును, బాల్యవివాహముల నేకగ్రీవముగ నిరసించిరి. దేశమంతటను జరుగుచున్న స్త్రీసభలు గావించుచున్న తీర్మానముల గాంచిని, వారిలో నెట్టి ప్రబోధము గలిగెనో యూహింపవచ్చును.

చటమును ప్రతిపాదించిన శారదాగారు, హిందూ సంఘాభిమానులు. హిందూసంఘమును ఊహించేయు తలంపు వీరి కెంతమాత్రము లేదు. ప్రాచీన హిందూదేశ నాగరికమును శ్లాఘించుచు, వీరు వ్రాసిన "హిందువుల యాధికృత" అను ఉత్తమ గ్రంథము గాంచిన, వీరిని హిందూదేశాభివృద్ధి ఎటుల ప్రేరేపించెనో గుర్తింపవచ్చును. హిందూదేశమును తొంటి యాన్నత్యమునకు గొంపోవు సర్వోత్తమోనే, వీరిట్టి చటమును ప్రవేశపెట్టిరి. వయోనిర్ణయ సంఘమువారి నివేదికము, బాల్యవివాహముల పట్ల దేశమునందెట్టి ప్రాతికూల్యము ప్రబలియున్నదో వివరించెను. దీనిని గాంచియే, ప్రభుత్వమువారు గూడ, చటమును ఆమోదించుట తటస్థించెను. ఇంకను బాల్యవివాహముల నభిమానించు వారుండెడల, వారు దేశ కాలపరిస్థితులను బాగుగ గ్రహింపలేదని, జెప్పవచ్చును. ఏ సంఘమయినను, తన ఆచారములను కాల పరిస్థితుల ననుసరించి, మార్పుకొనక తీరదు. అటుల మార్పుకొననిసంఘము చలన రహితమై, జడత్వము దాల్చకమానదు. ప్రాచీన హిందూసంఘము ఎప్పుటి కప్పుడు మార్పు జెందుచుండెను. అందుచేతనే, సజీవమై వెలయు

చుండెను. హిందూదేశము పరాభీన దశ ననుభవించ మొనరిడిన విచ్ఛిన్న, హిందూసంఘముగూడ తన ప్రాణశక్తిని గోల్పోవసాగెను. కాలము ననుసరించి, మార్పుల గావించుకొనుటకు మారుగ, కాల మెటుల యీడ్చిన నది యటుల బోవజూచ్చెను గాని, మనఃపూర్వముగ నెట్టి సంస్కరణముల గావించుకొనుటకు బూనుకొనకబోయెను.

సంస్కరణముల ప్రశ్న వచ్చినపుడెల్ల, ప్రాచీన గ్రంథ వచనములకు నానార్థముల దీయుటలో, సాంఘికుల శక్తి వినియోగింపబడజూచ్చెను. అంతు లేని వివాదములు పెగుచుండెను గాని, వేరు లాభము గలుగకబోయెను. శాస్త్రనిర్మాణ ప్రయోజనమును గుర్తింపజాలక, దానియందలి ప్రధాన భావమును గ్రహింపజాలక, కేవలము శబ్దములకే ప్రాముఖ్యమిచ్చుటచే, శాస్త్రముల పట్ల పలువురకు గల గౌరవము గూడ ఊహింపజూచ్చెను. శాస్త్రములు సాంఘికాభివృద్ధిని అరికట్టుచున్నవను సరాధార భావము ప్రబలజూచ్చెను. సంఘమును శాసింపవలసిన మతాధిపతులును, వారికి సలహానిచ్చు పండితులును, సాంఘిక పరిణామమును గుర్తింపజూచ, కాలవశమున జరుగక తప్పని మార్పునయినను కనిపెట్టక, ఇచ్చు వచ్చినపుడు సంఘ సంస్కర్తలపై బహిష్కార యాధమును మాత్రము ప్రయోగించుచుండిరి. కాని, ఇది నిరుపయోగమై, బహిష్కారమును ప్రయోగించినవారే, తుదకు బహిష్కృతులగు స్థితి సంభవించెను. "నీవే పరబ్రహ్మ"మని బోధించు హిందూ మతము తోటిమానవులను అంటరానివారుగ నుండు నటుల విధించుచున్నదని, మాహించుట దుస్సాధ్యము. అయినను, గాంధీమహాత్ముడు అస్పృశ్యతా నివారణావశ్యకతను సూచించగనే, పూర్వాచార ప్రియు లొక్కుమొడిగ, వారిపై ధ్వజమెత్తసాగిరి.

పూర్వాచార ప్రియులు విధియని దెలిపెడి నియమము లిదివరకే నడలినవి. వాతే వీని నుల్లంఘింపవలసిన యవసర మేర్పడినది. బ్రాహ్మణులు అంగ విద్య నభ్యసించుటయు, తమ వర్ణ ధర్మము నకు విరుద్ధముగ ప్రభుత్వపు కొలువులో బ్రవేశించుటయు, తదర్థమై ప్రాతఃకాల విధుల నుల్లంఘించుటయు, హోటలులలో ధలాహారముల స్వీకరించుటయు, వివిధ వర్ణములవారిచే తయారయిన సోడా మున్నగు పానీయములను త్రాగుటయు, కత్తెరులు మున్నగు ఉద్యోగులకు విందులొనర్చుటయు, వానిలో తాము పాల్గొనుటయు, సాయంకాల మగుసరికి క్లబ్బులలో జేరి కాలము గడుపుటయు, మున్నగు నియమోల్లంఘనము లెన్నియో సంభవించుచుండెను. ఇట్టి స్థితి కెవరిని నిందింప నవసరము లేదు. విధిలేక, యిట్టి మార్గమును పలువు రనుసరింపవలసి వచ్చెను. ఇట్టిమార్పుల నాజ్ఞేపించిన మతాధిపతులు గాని, ఇందుకొరకై శిక్ష విధించిన మతాధిపతులు గాని గనుపించరు. ఇటులనే సర్వ్యాటకుల పేర, రయిల్లలో ప్రయాణము నలుపుచు, భోజనాది నియమముల ననుసరింపనివారిని నిరసించువారు గనుపించరు. విదేశములకు బోయివచ్చి, ఉన్నతోద్యోగముల నధిష్టించుచున్నవారిని గూడ, పూర్వాచార ప్రియులు గౌరవించుచు, వారి వైఖరిని నిరసింపకున్నారు.

కాలప్రవాహములో బడి నీడుచు, అది ఎటు దిసికొనిపోయిన నటు బోవుచున్నవారిని జూచి,

సాంఘికపు పెద్దలు ఓరిమి వహించుచున్నారు. కాని, బుద్ధి పూర్వముగ సంఘములో నేదయిన మార్పు గావలయుననుచో మాత్రము, వారిపై ధ్వజమెత్తుటకు మతాధిపతులును, పూర్వాచార ప్రియులును సంసిద్ధులగుచుందురు. కీర్తిశేషులగు కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు యావజ్జీవ బహిష్కృతులుగ నుండవలసివచ్చెను. ఇంకను నెందరు సంస్కర్తలో, సంఘముతో సంబంధమును వదులుకొనవలసివచ్చెను. పూర్వాచార ప్రియులయంద్వేషము ప్రకార మయినను, వీరు చేసిన నేరములు, తదితరులు జేయుచున్నవాని కన్న, ఘోరమయినవని ఎంచ వీలులేదు. కులగోత్రములను విచారింపకుండ, మళయాళ దేశమునుండి బాలికలను గొనివచ్చి, ఆంధ్రదేశములో కొందరు జేసికొను చున్న వివాహము లెట్టివో యూహించిన, వానిని సహించుచున్న సంఘపుస్థితి ఎటులున్నదో గ్రహింపవచ్చును. సంఘములో కొంత కాలమునుండియు జరుగుచున్న మార్పులకు శాస్త్ర ప్రమాణమున్నదా లేదాయని యాలోచించువారు గనుపించరు. జాతి మతవివక్షత లేకుండ జరుగుచున్న టీపార్టీల విషయమై ప్రశ్నించువారు గనుపించరు. తోటవిందుల కెట్టి శాస్త్రాధారముగలదో నిరూపించువారు లేరు. బ్రాహ్మణులు అన్నవిక్రయము, విద్యావిక్రయము, నేవకా వృత్త్యవలంబనము, మున్నగువానిని జనుపుట కెట్టి ప్రమాణము గలదో, ఏరును నిరూపించరు.

కాని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు రజన్వలానంతర వివాహంగీకారపు చటము చేగనే, దాని నెదిర్చి భగ్నముచేయువరకు పూర్వాచార ప్రియులకు నిడరబట్టలేదు. ఇటులనే గౌరుగారి చటము నకును, తీవ్రప్రాతికూల్యము వెలువడెను. ఇప్పుడు మాత్రము, వైకల్పిక చటములకు తమ కాక్షేపణ లేదని, పూర్వాచార ప్రియులు బలుకుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు సాంఘిక చటముల జేయగూడదని వీరాజ్ఞేపించుచున్నారాయనిన, అదియు గనుపించదు. గర్భాధాన వయోనిర్ణయము, వీనలుకోడ్డునందిదివరకే గలదు. దీని నాజ్ఞేపించువారు లేరు. సహగమనచటమును వీరు శిరసావహించి యూరకుండిరి. ఇంతయేల? పూర్వాచార ప్రియుల నాయకులగు ఎం. కే. ఆచార్యులు గారు వివాహచటము అక్కరలేదనుచున్నను, గర్భాధాన వయోనిర్ణయ చటమున కాక్షేపణ దెలుపుట లేదు. ఇంతియగాక, వివాహవయస్సును పండ్లెండు సంవత్సరములకు నిర్ణయింపవలెనని కుమార గంగానంద సింహాగారు దెచ్చిన సవరణకు, పూర్వాచార పరాయణుల ప్రతినిధులగు యం. కే. ఆచార్యులుగారును, శేషఅయ్యంగారును తమ సమ్మతిని గనుబజచిరి. ఇందునుబట్టి, భారత శాసనసభ సాంఘికచటములను నిర్ణయింపగూడదను పంతమును వీరు చూపుట లేదని చెప్పవచ్చును.

హిందూలా నిమిత్తము ఎల్లరును కోర్టులకు బోవుటయు, మతాధిపతులు పోరాడి కోర్టుల కెక్కుటయు మున్నగు సందర్భముల జూచిన, అన్య సంస్థలప్రమాణమును వీరు గుర్తించుచున్నారని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో సాంఘికచటము లేర్పడగూడదని వాదించుట, ఎంత నిస్సారమో దెలుపనక్కరలేదు. కలియుగాంతమువరకు, ఎట్టి మార్పుల గావించుకొన వీలు లేదనువాదమును మాని, దేశ

కాలపరిస్థితుల కనుగుణ మగు మార్పుల గావించు కొనుటకు హిందూసంఘమున కధికారము గలదని, సుద్ధింబియున్నచో, సాంఘికశాసనములతో బనియే లేకబోయెడిది. కాని, అట్టి యనుకూలపరిణామము జరుగక, యుగాంతమువరకు సంఘము జడ త్వము దాల్చువలయునను వాదము ప్రబలుటచే, శాసనసభల సహాయమును కొందరు దీసికొనుట తటస్థించినది. అమృతాబెట్టడు, ఇతరుల నడుగనియ దను సామెత విధమున, సాంఘిక ప్రముఖులు తాము సంఘమును ముందుకు గడలనీయరు, ఇతరుల సహాయమును సంఘము గైకొనుట కంగీకరింపరు. ఇట్టి స్థితిలో, భారతశాసనసభ జోక్యము దీసికొనుట దోషముగానేరదు. స్టేటు కాన్సిలు సభ వారుగూడ శారదాచట్టము నామోదించెద రనియు రాజప్రతినిధిగారు దీనిని వీటో జేయరనియు నమ్మె గము. ఏకారణముచే నయినను, శారదా చట్ట మొకవేళ శాసనముగాక బోయినను, దేశమునందీ విషయమై కలిగిన యద్భుతప్రబోధము ఊరకబోదు. ఇకమీద హిందూసంఘమే తనకు శాసనమని మార్పులను తాను గావించుకొనక మానదు. యుగాంతమువరకు వేచియుండుట కెన్నటికిని నమ్మతింపదు. హిందూసంఘము, ఇక్కాలమునగూడ, ప్రాచీన మహర్షులతో తులనగా వారి నుద్భవించజేసినది. త్యాగ మహిమాన్వితుల సుదయింపజేసినది. ఇట్టివారు ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించుచున్నారు. వీరు సంఘమునందు గలుగవలసిన మార్పులను నిరూపించజాలరనియు, మరియొకప్రళయము వచ్చి పోవువరకు అడుగయినను కదల వీలు లేదనియుయనుట, సమంజసములుగాజాలవు. ఇక్కాలమున అభివృద్ధి గాంచుచున్న ఆసియాదేశము లగు జపానుగాని, చీనాగాని, తుర్కీగాని, సాంఘికవ్యవస్థను మార్పుకొనియే ముందుకు వచ్చుచున్నవి. హిందూదేశ మయినను, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమనుభవించుచున్నచో, ప్రజలు సాంఘికాభివృద్ధి కెక్కుడు త్వరితముగ గడంగెడివారు. ఒకవంక బ్రాహ్మణేతరులు తమహక్కులను గోరుచున్నారు. వేరొకవంక నిమ్నజాతులవారు మానవత్వమును బొందవలయునని చాటుచున్నారు. మరియొక వంక, స్త్రీలు స్వాతంత్ర్యము నాశించుచున్నారు. శాసనసభలన్నియు, వీరికి పురుషులతో సమానముగ శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు హక్కు నిచ్చుచున్నవి. వీరేశలింగం పంతులుగారు సాంఘిక సంస్కరణమునకు బూనినపుడు వారొంటరిగ నుండి, పలుకష్టములకు పాలయిరి.

ఇప్పుడు, అధిక సంఖ్యాకులు వారి ఆశయముల నామోదించుచున్నారు. ప్రతికూలురే స్వల్పసంఖ్యాకులయిరి. కళావంతుల సంస్కరణమును వారు బోధించినపుడు, వారిని పరిహసించినవారెందరో గలరే. కాని, యీ సంఘమునందే నేడు అసమాన ప్రబోధము గలిగి, వారే సంస్కరణముల గోరు స్థితి సంభవించినది. ఇంతయేల, నేడు దేశమందంతటను వినిపించుచున్న స్వాతంత్ర్యనివాదము, అన్ని శాఖలను ఆవరించియున్నది. దీనిని వినియు, చెవుల మూసికొనువారు, దేశస్థితిని గాంచియు చూడనలుల నటించెడివారు, తమకుగాని బరులకుగాని తోడ్పడజాలరు. నేడు హిందూసంఘమున జనించిన ప్రబోధము, లోపలనుండియే యుద్భవిల్లుచున్నది. వెలుపలనుండి దెచ్చిపెట్టిన మార్పుల వలన గలిగినది

గాదు. అంతఃప్రబోధము నాపుట కేరికిని సాధ్యపడదు. దీని నవకాశముగ గైకొని, దేశమును ముందుకు నడుపువారు ధన్యులు. దీనిని నిరోధించుటకు బూనువారు, అపహాస్యమునకు బాలగుదురుగాని, తమ సంకల్పమును నెరవేర్చుకొనజాలరు. హిందూసంఘ ప్రబోధము, ప్రాచీనాన్నత్యమునకు మరల దారిజూపుననియు, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడుననియు, తిరిగి కృతయుగమును ప్రాప్తింపజేయుననియు, దలంప నవకాశము గలదు. అట్టి మహద్భాగ్యము గలుగునపుడు సంతసింపనివా రెవరుందురు?

నెల్లూరు బ్రాహ్మణేతర సమావేశము: బ్రాహ్మణ ప్రవేశము

నెల్లూరులో జరుగబోవు బ్రాహ్మణేతర సమావేశమునందు, బ్రాహ్మణులను గూడ చేర్చికొనవలయునను ప్రశ్న చర్చింపబడు నని, జస్టిసు ప్రతికదలుపుచు, సాధకబాధకములను చర్చించినది. బ్రాహ్మణులను గూడ జేర్చికొనవలయునను సూచన యామోదించబడుచో, జస్టిసు పక్షము నూతన రూపము దాల్చక మానదు. ఈపక్ష మికమీద పూర్వపు మితవాదపక్షస్థానము నాక్రమింపగలదు. ఇంతవరకు, బ్రాహ్మణులను బహిష్కరించుచు, హిందువులు గాని వారిని గూడ ఈ పక్షము జేర్చికొనుచున్నది. కాని బ్రాహ్మణులను గూడ జేర్చికొననిచో, జస్టిసుపక్షము జాతీయ పక్షములలో నొకటిగ పరిగణింపబడ దని, తత్పక్ష నాయకులు గుర్తించి యుందురు. వీరి యుద్దేశ్య మేమయినను, జస్టిసు పక్షమునందు అన్ని సంఘముల వారిని జేర్చికొనుచో, ఈ పక్షము రాజకీయపక్షమని ఎంచుటకు వీలగును. కేవల ప్రత్యేక సాంఘిక పక్షములపట్ల, దేశమున రోత పుట్టినది. సాంఘిక ద్వేషము వీనివలన బెరుగునని, విదితమయినది. దూరదృష్టిగల, కీ. శే. సర్ పానగలురాజుగారు, అన్ని సంఘములవారికిని, జస్టిసుపక్షమునందు స్థాన మొనగవలసిన యవసరమును గుర్తించిరి. కాని, యింతవర కీసూచన యామోదించబడి యుండలేదు. నెల్లూరుసమావేశమువారిసూచన నెంతవర కామోదింతురో చూడవలయును. జస్టిసుపక్షప్రయోజన ముంతరించినది. నూతనమార్గము ద్రొక్కినగాని, యీపక్షము గౌరవస్థానము బడయుటకు వీలులేదని విచిత్రమగుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరప్రముఖులగు వల్లభాయి పటేలుగారు, ఈ పక్షపు సంచలనముపట్ల జూపిన ఏవగింపును గమనింపవచ్చును. పటేలుగారిని, జస్టిసుప్రతిక ఎంత దూషించినను, వారు చూపిన లోపములను నిరాకరింప వీలులేదు. ఈవిషయమై నెల్లూరు సమావేశమువారు, విశాలభావముచు గనుబజిది, ఉన్న తాదర్శములను వ్యక్తపరచెద రని, జస్టిసుప్రతిక నమ్ముచున్నది. భావిపరిణామ మెటులుండు నని, చెన్న రాజభాని వాస్తవ్యులను తదితరులు ఆతురముతో వేచియుందురు.

రాజకీయనిర్బంధితులపాథలు.

రాజకీయ నిర్బంధితుల బాధలను శాసనసభలు దీర్చజాలకబోవుటచే, నిర్బంధితులే యందుకు బూని, తదర్థమై త్యాగముల నలుపుచున్నారు. వీరు విజయము గాంచు సూచనలు గనుపించుచున్నవి.

జతీంద్రనాథదాసు, ఇందు నిమిత్తమై ఆత్మార్పణ జేసెను. మీరటు కేసులోని నిర్బంధితులు గూడ ఈమార్గము నవలంబింప సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. వీరు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి గావించిన విన్నపము, సహేతుకముగనున్నది. వారమురోజుల గడువును వీరొసగిరి. జతీంద్రనాథదాసుతోబాటు, భగత్ సింగు, దత్తుగార్లుగూడ అనువుల బాయవచ్చునని, వీరు సూచించిరి. వీరు గోరిన కోర్కెలు కడు మిత మయినవి. రాజకీయనిర్బంధితుల సంకరను ప్రత్యేకపు తరగతిలో జేర్చవలయు నని, వీరు గోరుచున్నారు. హత్య నేరముల నొసర్చినవారు, ఏ యుద్దేశ్యము గలవారయినను, వారిని రాజకీయ నిర్బంధితులలో జేర్చవలదనియే, వీరు గోరిరి. ఇటులనే బందిపోటునేర మొనర్చినవారిని గూడ రాజకీయనిర్బంధితుల పట్టికలోనుండి వీరు తొలగించిరి. రోజుకు పండ్లెండజాలను వారి ఆహారము నిమిత్తమై ఖర్చుపెట్టవలయునని కోరుట, విచిత్రపుకోర్కె గాజాలదు. చదువనువ్రాయను వారికవకాశముల నీయవలయుననియు, వార్తాపత్రికల సందజేయవలయుననియు, అలవాటు లేని పనిని గాని బాత్తు గ సరిపడని పనినిగాని వారిచే జేయింపవలదనియు, రాజకీయ నిర్బంధితులను ఒకరినుండి వేరొకరిని విడదీయవలదనియు, ఏ కా రా గృహ మునంద యి న ను రా జ కీ య ని ర్బం ధి తు ల ను మామూలు ఖయిదీలనుండి వేరు జేయవలయుననియు, శిక్షకు బిమ్మట, ఏరాష్ట్రపు నిర్బంధితులను ఆ రాష్ట్రమునకు బంపవలయుననియు, మీరటు నిర్బంధితులు కోరిరి. వీరికోర్కె సహేతుకముగ నుండి కడు మితముగ నున్నది. దేశము నందింతటి భావోదేశము ప్రబలిన పిమ్మట నయినను, ప్రభుత్వమువారు రాజకీయ నిర్బంధితుల కష్టములను తొలగింపనిచో, ప్రజల విశ్వాసము బొత్తుగ తగ్గును. ఇక్కార్యమునకు బూనుట కింతకన్నను అనుకూలసమయ ముండజాలదు. తమ కోర్కెలు ఫలించనిచో, నిరాహారవ్రత మనలంబించుటకు, మీరటు ఖయిదీలు సంసిద్ధులుగ నున్నటుల ప్రభుత్వమువారికి దెలిసిరి. వీరు కృతనిశ్చయులుగ నుండియే, యిటుల గావించిరిని చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ధైర్యమునహించి, యిక్కార్యమును నిర్వహించుట యవసరము. జయిలు డ్రెల్లును జేయ నమ్మతింపక, దండేకరుగారు ఆహారమును గైకొనమానుకొనిరి. ఇట్టి అవమానకరమగు నియమముల నికను సాగించుట, అప్రశస్తము జతీంద్రనాథ దాసుగారి మరణము, పాలకుల హృదయమును కరగించి, రాజకీయనిర్బంధితుల యిబ్బందులను బాపుగాక యని కోరెదము.

బెంగాలు ప్రభుత్వము : రాజ్యాంగసంస్కరణములు

వంగదేశము స్వపరిపాలనమునకు అభివృద్ధి గాంచుటలేదని, బెంగాలుప్రభుత్వమువారు సైమను సంఘమువారి ఎదుట నివేదించిరి. కారణ మేమి? ద్వంద్వప్రభుత్వమును బెంగాలు నిర్వహింప నిరాకరించుటయే. దూర మూలోచించిన, ద్వంద్వప్రభుత్వమును కొనసాగింప నిరాకరించుట బట్టియే, వంగదేశము స్వపరిపాలనముతప్ప తక్కుంగల సంస్కరణములను గోరుటలేదని, గ్రహింప వీలగును. హిందూదేశమునందు స్వపరిపాలనమున కర్హమయినరాష్ట్రమేమయిన నున్నయెడల, అది వంగదేశమే. సం

దేశమునకు స్వపరిపాలనమును నిరాకరించుచో, మిగిలిన రాష్ట్రముల కన్నిటికిని నిరాకరింపవలసి వచ్చును. వంగరాష్ట్రము, రాజకీయ విషయము లలో ఇతరరాష్ట్రములను నడువగలస్థితిలో నున్నది. ఇకమిద వంగదేశమునందు, అయిదుగురు అసభి కార మంత్రులను, ఇరువురు అధికార మంత్రులను నియమించి, అధికారమంత్రులకు లాఆర్డులను ఒప్ప గింప వలయునను సూచన, హాస్యాస్పద మయినది. శాసనసభలు రెండు ఉండవలయు నని కోరుట, అభివృద్ధికి ప్రతికూలము. సాంఘిక నియోజకవర్గములను నిలిపియుంచవలెనని, ప్రభుత్వమువారు గోరుట వింత గాదు. వీరు గావించిన యితరసూచనలకిది యను గుణముగనే యున్నది. బీహారు సైమను సహాయ సంఘమువారు, రాష్ట్రములలో రెండుసభ లుండ వలయు ననియు, ప్రజల ఎన్నికహక్కులను విస్తరింప జేయగూడ దనియు, భూస్వాములనియోజకవర్గము ను మాత్రము విస్తరింపజేయవలయు ననియు కోరిరి. వీరినిపూర్వం లెట్లున్నను, ప్రజలుమాత్రము స్వపరి పాలనమునకు కొరవడు సంస్కరణముల నామో దింపరనుట నిశ్చయము. సకాడైము ప్రతిక గా వించిన సైమను సంస్కరణముల జోష్యము నిజ మగుచో, మితవాదులస్థితి దుర్భర మగు ననియు దేశమున సందిగ్గస్థితి జనించు ననియు, సర్ చిమక లాల్ సెతల్వాడుగారు రూటరుప్రతినిధితోజెప్పిరి. సెతల్వాడుగారు, అత్యంతమితవాదులు. వీరి నల హాలు గూడ నిరాకరింపబడుచో, నూతనసంస్కర ణములను నిర్వహించువా రెవరును మిగులరు.

సతీను సేనుగారు అపాయకరమగు స్థితి యందుండుట

వంగరాష్ట్రపు నాయకులు బారిసాలుకు ప్రయాణముగుట

బారిసాలు, సెప్టెంబరు 18:— సతీను సేనుగారి స్థితి అపాయకరముగనున్నది. నడుము క్రిందిభాగమంతయు మొద్దు బారిపోయినది. కండ్లు నెత్తురుక్రమముగ మిగుల ఎర్రగ నున్నవి. ఈ రక్తపువ్వురదల 102 గనున్నది. సేనుగారు ఔషధము పథ్యము తీసికొనుటలేదు.

సేనుగుప్త సుబాన్ బోసుగార్లు బారిసాలు వెళ్లుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:— జె. ఎం. సేనుగుప్త, సుబాన్ బోసు, డా॥ జె. యం. దాస్ గుప్తగార్లు హిందూమహాసభకు చేరినవారు కొందరు సతీను సేనుగారిని చూచుటకై నేటిదినము బారిసాలుకు ప్రయాణమైరి. హిందుమహాసభ కార్యదర్శియగు పద్మరాజుజయ్యగారు ఈ విషయము గురించియే సిమ్లాకు వెళ్లు చున్నారు. (ప్రీ. పే.)

బెజవాడలో సభ జరిగింది నిర్మాణము దేశోద్ధారకుని అధ్యక్షత

“భారతయువకులకు జతీంద్రుడే మార్గదర్శి” బెజవాడ సెప్టెంబరు 18— బెజవాడలో స్థానిక కాంగ్రెసు కమిటీ వారి యాజమాన్యమున దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన జతీంద్రనాథ దాసు గారి నిర్మాణము విషయమై సభ జరుపబడెను.

జతీంద్రుని అపూర్వ త్యాగమును గూర్చి సభలో అనేకులు ఉపన్యసించిరి.

నాగేశ్వర రావుగారు ఉపన్యసించుచు మాతృసేవాపరా యణులు కావలసియున్న యువకులందరూ జతీంద్రుని మార్గ దర్శిగ గ్రహించవలెనని యుద్బోధించిరి. అప్పడే దేశస్వాతంత్ర్యము లభించునని చెప్పిరి. జతీంద్రుని మహాత్యాగమును ప్రశం సించుచు నొక తీర్మానము చేయబడెను. (అ. పే.)

నాకాదళ నిర్ణయసభ

మడ్డోనాల్డుగారి ఆహ్వానము

(వైరెన్)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:— వాషింగ్టన్ వార్త లిట్లు డెలువుచున్నవి:— జనవరిలో లండను నగరమున జరుగనున్న నాకాదళ నిర్ణయసభకు మడ్డోనాల్డుగారు త్వరలో యానై టెడ్ ట్రేట్సు, ఫ్రాంసు, జపాను, ఇటలీ ప్రభుత్వములకు ఆహ్వాన ముల నంపనున్నారని డెలియచున్నది. ఇంతవరకు ఆహ్వాన ములు అంపబడలేదు.

సర్ శ్యామ్యుల్ విల్సన్ గారి తూర్పు ఆఫ్రికా పయనము

తత్ నివేదిక

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— ఇటీవల తూర్పు ఆఫ్రికాకు సర్ శ్యామ్యుల్ విల్సన్ గారు పరిక్షింపబోయిరి. తత్సంబంధ మగు నివేదికను ఇంగ్లండు, తూర్పు ఆఫ్రికా ఇండియాలో ఒకే సారి ఆక్టోబరు 5 తేదీన ప్రకటింపబడునట.

సర్ కే. వి. రెడ్డిగారు

బుధవారము ఆరోగ్యశ్రమమును వీడివెడలుట

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— సర్ కే. వి. రెడ్డిగారు బుధ వారము ఆరోగ్యశ్రమము నుండి బయలుదేరిరి. ఉమ్మిజిని లో స్నేహితుల ఇంట్లో సత్తువ జేరుకొనువరకు గడపెదరట. ఇప్పుడు అపాయము నుండి బయలుపడెను. కాని చాలకాలము విశ్రాంతి యవసరము. ఇంకను వైద్యసహాయమును బొందవలసి యున్నది.

సి. జోలిపీగారి బొంబయి పయనము

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:— 28 తేదీన సి. జోలిపీగారు బొంబయికి బయలుదేరి, అచట నేతవర్తిశ్రమ పరిస్థితులను కను గొని వీలగుచో దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమునందు భారతీయుల పెట్టుబడిగూడ ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రయత్నించెదరు. దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియాకు వర్తకము లాభించునటుల కనిపెట్టి జూచు చుందురు.

బిటను ఆస్టేలియా

తిగలేని దూరశ్రవణయంత్రము

(వైరెన్)

రుగ్బీ, సెప్టెం 18:— కొద్దివారములలో ఆస్టేలియా లిటనుకు తీగలేని దూరశ్రవణ యంత్ర ప్రచారమును నెలకొల్పె దరు. ఇంతవరకు జరిగిన కృషి తృప్తికరముగ నుండెను. రేట్లు నిర్ణయమైనవిదప్ర జలుగూడ యుపయోగించుటకు వీలగును. ఇది అమలుజరుగునపుడు వర్తకులు విస్తారముగ వినియోగించె దరు గాకయని ఆశించుచున్నాను. లండన్ న్యూయార్కు దూరశ్రవణ యంత్రము బాగానే పనిచేయుచున్నది. మూడు నిమిషములు మాట్లాడుటకు 9 పౌనుల నీయవలెను. బ్రిటిషు అమెరికను శ్రీమంతులు ఒకగంట ఆపైన కొంచెమునేపు మాట్లా డుచున్నారు.

రాంజే మడ్డోనాల్డుగారు

రాజాగారిని జూడబోవుట (వైరెన్)

రుగ్బీ, సెప్టెం 18:— క్యాండ్రింగహాములో యున్న రాజాగారిని చూచుటకు రాంజే మడ్డోనాల్డుగారు మాతురతో నేడు వెల్లిరి. రాత్రివరకు అచటనేయుందురు. రేపు లండనుకు తిరిగి వచ్చెదరు. యువరాజుగూడ ఇచటనే యున్నాడు.

జె. హెచ్. థామస్ గారు

(వైరెన్)

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 18:— పనిలేనివారల కుపాధినిగలుగ జేయు మంత్రి జె. హెచ్. థామస్ గారు కనడానుండి నేడు తివర్నాలుకు తిరిగివచ్చిరి. తాను బోయివచ్చిన పని పూర్తిగా తృప్తికరముగ నున్నదనిరి. తప్పక తన కనడాపయనము పనిలేని వారిసమస్యను పరిష్కారము చేయగలవనిరి. గ్రేటు బ్రిటనునుండి కనడా మరింతబాగును, ఉక్కును ఇతరదేశములనుండి తీయు దానికంటె ఎక్కువగా గొనుననిరి. నా పయనపు ఫలితములను, మరితర సూచనలను మంత్రివర్గము ఎదుటను పార్లమెంటుసమక్ష మున పెట్టవలె ననిరి. బ్రిటిషుబాగును కనడా పరిశీలనార్థము గొంపోతిననిరి. వారు పరిశీలించిరి. దానివలన కనడా బ్రిటిషు బాగుకు ఆర్థరుల సంపుననిరి.

హేగుకోర్టు శాసనము

ఆప్ వనలుక్లాజు

(వైరెన్)

జనీవాలో రేపు హేగుకోర్టు శాసనమునందున్న ఆప్ వనలుక్లాజును సంఠకముచేయుటకు గ్రేటు బ్రిటను డొమియను ప్రతినిధులు ఏగిరి. ఐరిష్ ప్రీస్టేటు ఇదివరకే సంఠకముజేసినందున వారి ప్రతినిధులు వెళ్లరు.

జాతిసమితివారు జాతిసమితిలో జేరిన ప్రభుత్వ ములకు సాయమునుజేయువిషయమును ప్రస్తుతము ఆఫ్రజేసిరి.

పలసైను అల్లరుల విచారణ

మ్యాండేటరీ ప్రభుత్వ విచారణ

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— మ్యాండేటు కమిషనువారి పనిని గూర్చి ప్రకటించిన నివేదికను జనీవాలో జాతిసమితి ఆరవ సంఘమువారు ఆమోదించి మ్యాండేటుకమిషను పని యందు విశ్వాసమును జూపిరి. పలసైను అల్లరుల విచారణను గూర్చి వీరు న్యాయముగనే జరిపెద రను నమ్మకమును జూపిరి.

రాజకీయ ఖైదీల విడుదల

మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు ప్రకటన

మద్రాసు, సెప్టెం 19— మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు ఆల్బర్ట్ హమిద్ ఖానుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నా రు. ఎన్. నై నప్పపిల్లేగారు రేపు ఉదయము 10 గంటలకు మద్రా సు సెనిటెన్సరీ జైలునుండి విడుదల యగుదురు. కావున మద్రా సు పౌరులు వారికి స్వాగత మొసగుటకు రేపు ఉదయం 10 గం టలకు జైలుగేటువద్ద సమావేశముకాలయనని కోరుచున్నాను.

ఈ నెల 22 తేదీన ఎం. ఎస్. కుబ్రహ్మయ్య అయ్యరు గారు విడుదలయై కోయంబుత్తూరునుండి మద్రాసునకు వచ్చె దరు గావున వారికి స్వాగత మొసగుటకును, ఉరేగింపు జరుపు టకును మద్రాసు పౌరులు నెంట్లు ప్రేమనువద్ద ఆనాడు సమా వేశము కావలెనని కోరుచున్నాము.

28 గంటలు ఈతకొట్టుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 16:— ప్రఫుల్ల ఘోష్ గారు తన వారము ఉదయము కారన్యాలీను చెరువునందు దిగి మరునటి దినము ఉదయము 10 గంటలవరకు ఈతకొట్టిరి. వారు 28 గం టలకాలము నీటియందే ఉండగలిగిరి.

న్యాయస్థానవార్తలు

మునిసిపలు ఎన్నికలలో హైకోర్టు
అధికారము

ఒక న్యాయశాస్త్రసమన్వయ

మదరాసు, సెప్టెం 19:—మునిసిపలు ఎన్నికల దావా యందు సబుజడ్జి తీర్పును మార్పుటకు హైకోర్టునకు అధికారము గలదా? కలిసియున్న చోట ఎట్టి సందర్భములందు? అను విషయములను గురించి న్యాయమూర్తి కర్లన్ వెన్ గా రీదీనమున నొకసివిలు రివిజను పిటిషనులో తీర్పుచెప్పుచు చర్చించిరి.

దావాకథ ఇది:—ఈనల్లర ప్రారంభమున తంజావూరు మునిసిపాలిటీకి రెండవార్డునుండి ఎన్నికలు జరుగను. ఆ ఎన్నికలయందు దిద్దురు ఆభ్యర్థులలో నొకరికి 100 వోటులు వచ్చెను. రెండవవారికి 99 వోటులువచ్చెను. 8 వోట్లు అకాశ్త్రీయములుగ నున్నవని రిటర్నింగు ఆఫీసరు రద్దుచేసి, మొదటి ఆభ్యర్థి ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించెను. రిటర్నింగు ఆఫీసరు నిర్ణయము నాక్షేపించుచు, రెండవ ఆభ్యర్థి తంజావూరు సబుజడ్జి కోర్టులో దావాచెప్పెను. రద్దుచేయబడిన వోట్లలో కొన్ని కాశ్త్రీయమైనవనియు అవి తనకు రావలెననియు వానినిగూడ లెక్కలోనికి దీసికొనినయెడల తనకే ఎక్కువ వోట్లు వచ్చును గనుక తానే సరిగ్గ ఎన్నుకొనబడిన ఆభ్యర్థిగ ప్రకటించవలె ననియు సదరు దావాయందు గోచెను. సబుజడ్జి ఈదావాను విచారణచేసి అకాశ్త్రీయమని రద్దుచేయబడినవానిలో 4 వోట్లు వాదిపేరునున్నవనియు వానిలో నొకటి అకాశ్త్రీయ మైనది గాదనియు మిగిలిన 3 వోట్లలో గుర్తులు రెండుపేర్ల పైన నుండుటచే అవి ఎవరిపేరు నొసగబడెనో ఇదమితమని నిశ్చయింప వీలులేదనియు నుడిచిరి. ఇది యిట్లుండ వాదికివచ్చిన 99 వోట్లలో ఒకటి అకాశ్త్రీయమైనదని సబుజడ్జి నిర్ణయించి ఎట్లులైనను మొత్తము 99 వోట్లుమాత్రమే అతనికి వచ్చినట్లు నిర్ణయించి దావాను త్రోసివేసెను. అందుపై వాది హైకోర్టున సివిలు రివిజను పిటిషనును దాఖలుచేయగా న్యాయమూర్తి కర్లన్ వెన్ గారియెదుట విచారణకువచ్చెను. సబుజడ్జి నిరాకరించిన మూడు వోట్లును వాదికే వచ్చెననియు, డెలటుకాగితమును మడత పెట్టుటలో వాదిపేరున కెదురుగ సిరాలో గీయబడిన X మార్కు సిరా తడికి ప్రతివాదిపేరున కెదురుగగూడ ముద్రపడెననియు, అందుచే సదరు మూడువోట్లును వాదికే రావలెనని వాదితరపున హైకోర్టులో వాదించబడెను. అటుల జరిగియుండవచ్చునని న్యాయమూర్తిగూడ అంగీకరించెను. ఇక, వాదికివచ్చిన 99 వోట్లలో ఒకవోటు అకాశ్త్రీయమైనదని రద్దుచేయుటకు సబుజడ్జి కధికారము లేదనియు, ప్రతివాదులు తమ కాంట్రాబిటిషనులో నా యాక్షేపణను చెలుపలేదనియు, తనంతటతానే ఆ విషయమును నిర్ణయించుటకు సబుజడ్జి కధికారములేదనియు వాదించబడెను.

ప్రతివాదితరపు న్యాయవాది ఈ వాదము నెదుర్చుచు ప్రతివాదులు ఆక్షేపించినను, ఆక్షేపింపకపోయిననుగూడ ఒక దావా తనయొంటుకు వచ్చినపు డందలి గణాంకముల నన్నిటిని విచారణజేయవలసిన బాధ్యతయు, అధికారమును న్యాయాధికారికి గలవనియు, స్వతస్సిద్ధమగు నాయధికారమును పురస్కరించుకొని సబుజడ్జి 99 వోట్లు కాశ్త్రీయమైనవాయను విషయమును విచారణచేయుట కాక్షేపణయుండరాదనియు వాదించెను. ఇంతియగాక దావాను విచారించుటలో అధికారము మీరి ప్రవర్తించిన సందర్భములయందు తప్ప మునిసిపలు ఎన్నికలదావాలలో క్రింద కోర్టుతీర్పును మార్పుటకు హైకోర్టువారి కధికారము లేదనియును గూడ ప్రతివాదితరపున న్యాయవాది వాదించెను.

న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పుచు ఏ కేసునందుగాని, వాది ప్రతివాదులు చెలుపు ఆక్షేపణలే గాక, దావాయందలి విషయములన్నిటిని విచారణచేసి వానిని పురస్కరించుకొని తీర్పు చెప్పుటకు న్యాయాధికారికి అధికారముగలదనియు న్యాయాధికారి తన అధికారమును మీరి ప్రవర్తించినపుడు తప్ప ఇతరసందర్భములయందు హైకోర్టువారు క్రింది కోర్టుతీర్పుతో జోక్యము గలిగించుకొనరాదని హైకోర్టువా రిదివరకు తీర్పుల నొసగియున్నారనియును వానికి ప్రతిపాటుగా బోజాలననియు ఇట్టిసందర్భములో సదరు మూడువోట్లను వాదికిచెందిన కాశ్త్రీయమైన వోట్లని తా నభిప్రాయపడిననుగూడ క్రిందికోర్టు తీర్పును మార్పుటకు తన కధికారములేదని చెలుపుచు ఖర్చులతోసహా పిటిషనును త్రోసివేసిరి.

మా ర్క్ ట్

మా ర్క్ ట్

ఇదియే బ్యూకుచే నిర్మించబడిన

నూతన భోగ్యమైన కారు

బ్యూక్ మాదిరి నూతన తక్కువ ధరగలకారు

రేపు ప్రదర్శించబడును.

R. Patel & Co., Madras.

ఆర్. పటేల్ అండ్ కో., మద్రాసు

బా పట్ల

జతీంద్రుని మరణము

(మా ప్రత్యేకపు విలేఖరి)

ఈకోజు సాయంత్రము 6 గంటలకు బాపట్ల పురవాసుల సభజరిగినది. శ్రీయుత మాధవపెద్ది కాళిదాసుపంతులుగారు ఆధ్యక్షతవహించిరి. సభయందు శ్రీయుతులు మల్లాది యజ్ఞనారాయణ, కొమరువోలు కేశవగిరిరావు, నూతలపాటి రంగయ్య చౌదరి, వేదాంతం లక్ష్మీనారాయణగార్లువుండిరి. విచారణలో నున్న రాజకీయనిర్బంధితుల కష్టముల తొలగించుటకును పాశ్చాత్య హైందవనిర్బంధితుల యెడ గవర్న మెంటువారు చూపు ప్యత్యాసపు పక్షపాతపద్ధతిని సరింపుచేయుటకును ప్రాణములర్పించిన జతీంద్రనాథ్ దాసుగారిని స్తుతించుచు, వారిమార్గము యితరులకు ఆదర్శమునని భావించి గవర్న మెంటువారు రాజకీయక్షైదీలపట్ల చూపు కటికచూపును పద్ధతిని ఖండించిరి. వైశ్యరత్న కనకపత్ని రామాస్వామిగారే ప్రగారి అకాలమరణమునకు చింతిల్లుచు వారి దేశవేషముగడించిరి. శ్రీ గవర్న మెంటువారు నూతనముగా అసెంబ్లీ చట్టసభలో ప్రవేశపెట్టిన (హంగర్ పైక్ బిల్లు) అనవసరమనియును ప్రజలయొక్క సామాన్యహక్కులకు భంగముకల్పించుననియును తీర్మానించుచు ఆబిల్లు గవర్న మెంటువారు ప్రవేశపెట్టువారి ఆకురతను తుంటరితనమును జెల్లడించునని సభవారు ఖండించిరి. ఈ కేశవగిరిగారము నూతలపాటి రంగయ్య చౌదరిగారి ప్రతిపాటుపట్టి కొమరువోలు కేశవగిరి రావుగారిచేత ఆమోదింపబడి సభవారిచేత ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను. చివరకు మల్లాది యజ్ఞనారాయణగారు అగ్రాస నాధిపతిగారికి వందనములు సమర్పించిరి.]

తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

శ్రీయుత ఎన్. గణేశుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు గత సోమవారము రమ్మ వాడొక బహిరంగసభ జరిపి తమ నిద్రనుండి మేల్కొని నందుకు నేను సంతోషించుచున్నాను. వీరు కాంగ్రెసుయొక్క నిర్మాణ కార్యక్రమము పట్ల నెంత చురుకైనగా జూచుచున్నారో పైసభకు హాజరయిన వారను వార్తాపత్రికలను చదివినవారును, సులభముగా గ్రహింపగలరు. కాసనసభా ప్రవేశమునకు అత్యధికోత్సాహమును జూపుదు. తమలో నొక యువన్యాసకుడు భారతగీతములపై నిషేధము తొలగింప బడుటకును, కార్పొరేషనువారు రూ. 7000 ఖర్చును కొనుట కంగీకరించుటకును, తాము కాసనసభయందును, కార్పొరేషనునందును, స్థానములను వహింపుటయే కారణమని నుడిచెను. తాము కాంగ్రెసువాదులు గావున యీ విషయమున తామెనర్పవలసిన స్వల్ప విధికంటె నధికమేమియు నొనర్పలేదని నాయుభిప్రాయము, తమకంటె తమతో వోటుచేసిన యితర పార్టీలవారిసే అధికముగ ప్రశంసించెదను.

మరియు, జతీందాసు గూర్చి మాటలాడుట కెవ్వరికీ అవకాశ మొసగకుండ పై సభయొక్క సమావేశములు సభలో జరిగిన యల్లరి కంటకును కారకులయిరి. జతీందాసుని గౌరవించు నుద్దేశముతోనే ముఖ్యముగా ప్రేక్షకులెల్లరును సభ కరుదెంచియుండిరి. ప్రతి యువన్యాసకుడును జతీందాసుగారి ప్రియమంటాడిననగాని అల్లరి యుగలేదు. దానినిబట్టి సమావేశముల ప్రజలకు తమయొసల నెంత విశ్వాసముగలవో యూహించుకొందురుగాక.

ఫోటో సెంటుజారి గెజెటు

19-9-29

పబ్లిక్ కాఫీ

ఆర్. వి. మేక్ ఇన్ గారు రిజిస్ట్రేషన్ ఫోటో ఆండర్ సెక్రటరీ నియమించబడిరి.

ఎస్. ఎ. వెంకటరావు గారు డివిజన్ సబ్ కలెక్టర్ నియమించబడిరి.

ఎ. హెచ్. ఎ. టాడ్ గారు అనంతపురం జిల్లా కలెక్టర్ నియమించబడిరి.

ఇ. ఇ. మేక్ గారు కడప జిల్లా జడ్జి నియమించబడిరి.

సి. ఎస్. సహదేయ్యర్ గారు కృష్ణా జిల్లా జడ్జి నియమించబడిరి.

రెజిస్ట్రేటర్

వి. కృష్ణారావు గారు గవర్న మెంటు తెలుగు ట్రాన్స్లేటర్ గా రిజిస్ట్రేషన్ ప్రాజెక్టు పై నియమించబడిరి.

రిజిస్ట్రేషన్

వి. కె. రామని మినన్ గారు కృష్ణా జిల్లా ఎక్సైజ్ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ నియమించబడిరి.

ఎస్. జయరాం నాయుడు గారు కోర్టు టెలాగ్రాఫ్ బోర్డు కి సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

అభివృద్ధి కాఫీ

సాదాకుల్లా ఖాన్ గారు గుంటూరు సర్కిల్ న్యూస్ పేపర్ డిప్యూటీ కలెక్టర్ నియమించబడిరి.

పబ్లిక్ సర్క్యూల్

సి. కె. దిగ్విద్యుత్ గారు సర్కిల్ నూడరింగ్ డివిజన్ ఇంజనీర్ నియమించబడిరి.

ఎ. డబ్ల్యూ. వై. టింగ్ గారు బళ్లారి డివిజన్ ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ నియమించబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలనా కాఫీ

తె. కె. ఇ. డబ్ల్యూ. సి. బ్రాడ్ ఫీల్డ్ గారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో సర్జరీ ప్రాఫెసరుగా జనరల్ ఆస్పత్రిలో మొదటి సర్జనుగా నియమించబడిరి.

తె. కె. ఆర్. జి. జి. క్రాలి ఐ. ఎం. ఎస్. గారు మద్రాసు ప్రభుత్వ మాతాశిశువుల ఆస్పత్రిలో రిజిస్ట్రార్ నియమించబడిరి.

ఈ దినప పేర్కొనబడినవారు తూర్పు గోదావరి జిల్లా దేవాలయ సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి. చుక్కా-అప్పల స్వామి రెడ్డి, తోట నరహరియ్యనాయుడు, ఎం. సత్యనారాయణ, యం. గురయ్య, యర్. రామనాథాచారి, ఆర్. జయరామస్వామినాయుడు, యస్. సీతారామరాజు, యస్. రెడ్డి నాయుడు, యస్. అప్పలస్వామినాయుడు, యస్. పెద్దయ్య రెడ్డి, డి. వెంకటనరసింహస్వామిగారు.

ఈ దినపవారు తూర్పు గోదావరి జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి. కె. గురుమూర్తి ఆచారి, ఆర్. సూర్యనారాయణ, యె. సోమలింగం గారు.

వి. డి. ప్రసాదరావు పంతులుగారు విశాఖపట్నము జిల్లా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగా నియమించబడిరి.

డి. మునిరత్నం నాయుడుగారు కార్వేటి నగరం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగా నియమించబడిరి. జానాబ్ కమ్యూర్ అమిరుద్దీన్ సాహెబు బహదూర్ గారు అనంతపురం మ్యూనిసిపల్ సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

టి. రాజుశేక్స్, జి. శంకరయ్యశెట్టి, యస్. పట్టాభి రామలు గుప్తగారు చీరాల పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

జి. రామయ్య, వి. సోమయ్య, జి. రామచంద్రారావు పంతులుగారు యేలూరు పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

జానాబ్ షీర్ ఖాన్ బహదూర్ జానాబ్ వక్కలు అబ్దుల్ ఖాదిర్ సాహెబు బహదూర్ గారు హిందూపురం పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

హెచ్. ఎం. డి. దావూద్ ఖాన్ మండ్ల సాహెబు బహదూర్ గారు కర్నూలు పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

ఎం. సుబ్రహ్మణ్యం గారు పెద్దాపురం పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

తిరుమలై చెట్టి, ఎల్. సుబ్బన్న చెట్టి, కె. దంగిరెడ్డిగారి సహామి రెడ్డిగారు తిరుపతి పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

కే. పా. విజయరామమూర్తి పంతులు, సుంకరి పార్థసారథి నాయుడుగారు విశాఖపట్నము పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

సి. తాతాచారి, చేపూరి సుబ్బారావుగారు విజయనగరం పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

విద్యాశాఖ

పి. రాఘవేంద్రరావుగారు కృష్ణా జిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

జానాబ్. టి. ఎస్. అబ్దుల్ సమాత్ ఖాన్ సాహెబ్ బహదూర్ గారు అనంతపురం జిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

సి. ఎస్. సునిహాచారిగారు కడప జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

ఈనెల 24 తేదీని జరుగబోవు అక్టోబరు 1 తేదీ వద్దా లయ సెనేటు ఎన్నికకు రిజిస్ట్రేషన్ గా వ్యయం చేయవలసిన 12 సాన ములకు ఈ క్రిందివారు నామినేటు చేయబడిరి. ఎ. ఆరావముదన్, ఆర్. గోవిందరాజన్, కె. గోవిందరాజులు, ఎం. ఎస్. గురుమూర్తి, టి. ఎస్. కాలిదాస్, దేవభామణికోయిల్ పి. శేక్, కె. కృష్ణ స్వామి, టి. ఎస్. కృష్ణ స్వామి, సి. ఆర్. మై కే రు, ఎస్. నాగస్వామి, వెంకట్రామ నారాయణ్, కె. పంచాపకేశ్, ఎల్. పరశిం, సి. ఎస్. రామన్, ఎ. శివరామమూర్తి, ఎం. సోమసుందరం పి. శేక్-చిదంబరం ఎస్. శ్రీనివాసాచారి, జి. శ్రీనివాసన్, టి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం, ఇ. ఎస్. సుందా, ఎల్. త్యాగరాజ్, ఎం. వైద్యనాథన్, సి. వేదాలం, ఎస్. కృష్ణనాథగారు. ఈనెల 24 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలలో వోటింగు పేర్ల రిజిస్ట్రేషన్ గారికి చేరవలయును. ఈనెల 25 తేదీని మూర్తి టి. జరపబడును.

జ్యూజియిట్

అబ్దుల్ సత్తార్ సాహెబు బహదూర్ గారు భీమవరమునుండి పదనపల్లికి డిస్ట్రిక్టు మన్యుగా బదిలీ చేయబడిరి.

ఎ. ముత్తరత్న స్వామి డేవిడ్ గారు తిరుపత్తూరునుండి భీమవరమునకు డిస్ట్రిక్టు మన్యుగా బదిలీ చేయబడిరి.

రాధాకృష్ణ సత్యమూర్తి అయ్యగారు మద్రాసు ప్రొవోక్టరునుండి మొదటి అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రేషన్ డివిజన్ లు నైడనుందు నియమించబడిరి.

వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు అసిస్టెంట్ నైడనుందు అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రేషన్ గారు.

తిరుమనాపల్లి ఏకాంబరయ్యగారు అసిస్టెంట్ నైడనుందు సబ్ అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రేషన్ నియమించబడిరి.

ఫార్మెస్టు

యస్. తిరుమూర్తిగారు డిజిటల్ కర్నూలు జిల్లా ఫార్మెస్టు అఫీసరుగా నియమించబడిరి.

మెడికల్

సి. రంగభాష్యం నాయుడుగారు రాయపేట ఆస్పత్రిలో రెసిడెంట్ మెడికల్ అఫీసరుగా నియమించబడిరి.

సి. యస్. గణపతి అయ్యగారు మద్రాసు క్షయరోగ వైద్యశాలలో అసిస్టెంట్ సర్జన్ గా రిజిస్ట్రేషన్ నియమించబడిరి.

వి. సి. గోవిందమినన్ గారు రాయపురం మెడికల్ స్కూల్ నందు ఫిజియాలజీ లెక్చరరుగా నియమించబడిరి.

కె. వి. గోపాలకృష్ణయ్యగారు గవర్న మెంటు ఆఫ్ తాత్విక ఆస్పత్రిలో రిజిస్ట్రార్ నియమించబడిరి.

బసవపు రాణము

కాలిక్ బైండు ధర 1-కి రూ. 2

గ్రంథకర్త: పాల్కురికి సోమనాథకవి.

పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.

పరిశీలక పండ్లండ్ల శతాబ్దమున వెలసిన శైవమత ప్రతిపాదకముగు ద్వితీయకావ్యము. ఇందు శైవమత ధారకుడగు బసవేశ్వరునియ, తత్పూర్వులు, తత్వము కాలీనులనగు శివభక్తులయ, చర్చితములను సరసముగను, పాశులు మనసుకరగి తన్మయు లగునట్లు గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధురములగు జానుదెనుగువలుకుల జాలువార్చి రచనమున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్నభిన్న రాష్ట్రములకు జేరిన పెక్కు తాళన ప్రమాత్యులతో నరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. సాతాంతరములు సూచించబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూల్యముగు వీరిక (129 పు.) యిందుగలదు. ఆకాలపు బహుశ సారస్వతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగ నుండ: పరిష్కర్త యేర్పికూర్చినారు. ఆధునిక కవిజుమారుల కిది యత్యంతోపకారకము.

పాఠ్యశుక్లు ప్రకృతము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక"

7, తిరుమలై, మదరాసు.

జై ను దేవాలయమున దొంగతనము

ముద్దాయి శిక్షింపబడుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 19:- ఇటీవల మింటుపిడిలోగల జైన దేవాలయమున రత్న భవితము రూ 25000 లు విలువగల దేవుని కిరీటును దొంగలించెనని యిదివరకు దేవాలయమున గుమస్తాగానున్న సామల్ త అనునాచరిని అరెస్టు గావించి పోలీసువారు కేసు పెట్టిరి. ఆకిరీటు మొక దేవదా సియింటను దొరకినది. ఈ కేసును జార్జి టౌను పోలీసుకోర్టు మేజిస్ట్రేటు కేప్టి విస్ గారు విచారించి ముద్దాయి నేరము రుజువుచేచే అతనికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించును తీర్పుచెప్పిరి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మద్యపాన నిషేధ ప్రచారక సంఘము

అధ్యక్షుని యెన్నిక

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మద్యపాన నిషేధ ప్రచారక సంఘమున ఒక దానిని దొరకనమువారు ఏర్పాటుచేసి ఈ క్రింది సభ్యులను నియమించిరి.

1. పెనుమెచ్చ పెద్దిరాజుగారు బి. ఏ. బి. యల్. జిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంటు, ఏలూరు.
2. గంధము వెంకటయ్య నాయుడుగారు బి. ఏ. బి. యల్. గారు, భీమవరము.
3. రెనెండో బోయిడ్ గారు, నర్సాపురము.
4. డాక్టరు జోగయ్య శర్మగారు మ్యూనిసిపల్ వైస్ చెయర్మన్, ఏలూరు.
5. వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు, ఏలూరు నిమ్మ జాత్యుద్ధ సంఘము.
6. మాగంటి బాపిసీడు చౌదరిగారు జిల్లా బోర్డు మెంబరు, ఏలూరు.
7. జనాబ్ మహమ్మద్ యాహుబ్ సాహెబుగారు జిల్లా బోర్డు మెంబరు, ఏలూరు.
8. నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, ఆది ఆంధ్ర సంఘాధ్యక్షులు.
9. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆరోగ్యశాఖాధికారిగారు, ఏలూరు.

అధ్యక్షుని యెన్నిక

ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షుని యెన్నికొనుటకు గడచిన 18-వ తేదీని పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా బోర్డు అఫీసులో సభ జరిగినది. ఈ సంఘమునందుగల 9 మంది సభ్యులలోను 6 గరు మాజి వై. రి. రి గరు రాలేదు. అధ్యక్షుని యెన్నికొనుసభకు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆరోగ్యశాఖాధికారియగు మహారాష్ట్ర రంగ స్వామిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మద్యపాన నిషేధ ప్రచార సంఘమునకు ఏలూరు వాస్తవ్యులును ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆది ఆంధ్ర సంఘమునకు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆది ఆంధ్ర సంఘమునకు అధ్యక్షులును, సుప్రసిద్ధ ఆది ఆంధ్ర నాయకులును; అనేక సంవత్సరములనుండి తనస్వజాత్య భ్యుదయమునకై నిరంతరము సేవ చేయుచున్న విశాలహృదయులును ఆగు మ. రా. శ్రీ నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారిని ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షులుగానుండగలందులకు ఉపపాదించగా, మ-రా-శ్రీ మాగంటి బాపిసీడుచౌదరిగారు బలపరచిరి. మరియొకరు ఈపదవికి పోటీచేయలేదు. ఉపాధ్యక్షుని యెన్నికయు ఇతరం శములును ప్రచారకవిధానమును ఈనెల 27 వ తేదీని నిర్ణయించబడును.

ఒక ఆదర్శము.

మనదేశములో మద్యపానదురభాషము ఆది ఆంధ్ర జాతిలో ఒక కులచారముగా వేళ్లు పాతుకొని పోయినది. ఇట్టిపదార్థములో సభ్యులందరూ ఆసంఘములో నాయకుడగు దేవేంద్రుడుగారిని ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షునిగా నియమించిరి. ఎవరును పోటీకి నిలువబడక ఈ గౌరవమును వారికి లభింపజేసినందుకు వందనీయులు. శ్రీ దేవేంద్రుడుగారు తమధర్మమున నెరవేర్చుదుగాక.

కండవల్లి సింహాచలరావు,

కార్యదర్శి.

ది 17-9-29. పి|| గో|| జిల్లా-ఆది ఆంధ్ర సంఘము, ఏలూరు.

వైద్యరంగమునకు నూతన చికిత్స

యేజెళ్ల శ్రీరాములు చౌదరిగారు

ది 10-8-29 శనివారపు ఆంధ్ర దిన పత్రికలోను, ది 14-8-29 బుధవారము ఆంధ్రవార పత్రికలోను వైద్య రంగమును గూర్చిన వ్యాసము ప్రాసించియుంటిని. ఆ ప్రకారమే చాల గ్రామాదులవారు తమ పశువులకు వాడితిమని తెలియపరచినందులకు మిగుల సంతోషము. ఇంకను నేను కొన్ని తాలూకాలలోనున్న గ్రామాదులలో ప్రచారము చేసి కొన్ని నూతన విషయములు గ్రహించియుంటిని. రైతు సోదరులు ఈదిగువ విషయములు గ్రహింతురుగాక. ఈ వ్యాధికి మనదేశములో వెబరి పేరీ వారుగాని, ఆయుర్వేద వైద్యులుగాని పరియైన చికిత్స కనిపెట్టినందులకు చాల విచారకరము. వెబరిసరీవారుగాడ యెన్నియో ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు గాని వ్యాధికితగిన మందును మాత్రము కనిపెట్టియుండలేదని నా భావము. అటునంటివారున్న నేను వారికి అనేక వందలము లర్పించగలను. వ్యాధి రాకుండ పశువులకు ఇంజెక్షన్ మాత్రము వెబరిసరీవారిచ్చుచున్నారు. నేనుకూడ పరియైన మందు కనిపెట్టియుండలేదు అనుభవమువలన కొన్ని కొన్ని మందులు వాడుచుండగా పని చేయుచున్నవి. నేను ప్రచారము చేసిన గ్రామాదులవారుకూడ అటులే చేపుచున్నారు. తెలిసి తెలియని పశువైద్యులు ఈ రోగమునకు సారాయి వాడుచున్నారు. మరికొందరు మంచి నూనె గుగ్గిలము వాడుచున్నారు. మరికొందరు పారుచున్న పశువునకు జీన్సు పడితి పోయిచున్నారు. మరికొందరు నల్లమందు వాడుచున్నారు. ఈ వ్యాధికి ఈ మందు లెంత చెడుపో చదువరులే గ్రహింతురుగాక. రైతుబృందములో కొందరికి ఈ వ్యాధి లక్షణములు తెలియక ఎటువంటి అమాయకపు వైద్యులు చెప్పినను చికిత్స చేయుచున్నారు గాన సోదరులగు రైతు బిడ్డలారా! అనుభవ పశువైద్యులకు చూపించి చికిత్సలు చేయించుదు. వైద్యులు లేనిచో భగంతునివిడ భారమువైచియో, లేక యే పశువైద్య గ్రంథము చూచియో చికిత్సలు చేయవలెనుగాని తెలిసి తెలియని వై చికిత్సలు చేసినచో నీ పశుసంతతి నష్టమగుటయేగాక నీ కుటుంబమునకు గూడమహాపాతకము చుట్టుకొనును. కాని వెనుకటి వైద్యరంగమునలెగాక కొన్ని మార్పులు గలుగుచున్నవి. అనన్నియు నిదివరకు ప్రతీకార్యారా తెలిసియుంటిని. ఈ వ్యాధియొక్క లక్షణములు తెలియక ఎద్దులకు తగిన వెంటనే నాకు ఉత్తరములు వ్రాయుచున్నారు. వెంటనే వారికి తగిన సలహాలు వ్రాసి పంపుచున్నాను. సలహా కావలసినవారికి జేడచిటి పంపనిదిమాత్రము పంపుటలేదు. అందులకు మన్నించవలెను. కాని వైద్యుడు పశువును పరీక్షించి మందు యిచ్చిన పద్ధతి వేరుగా నుండును. పరీక్షించుకొండ మందిచ్చిన మరియొక పద్ధతగా నుండును. అందుకొరకే నేను ప్రచారముచేసిన తాలూకాలలో నా పశు చికిత్సలయమునకు వ్రాంచి ఆఫీసులుగా కొన్ని యేర్పరచి అక్కడకుండు అనుభవ పశువైద్యుల నచ్చేటనుంచి చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులకు గూడ పిలువనట్లు ప్రచారము చేయించుచున్నాను.

ఈ వ్యాధి తగినపశువునకు ఎందుగడ్డి పెట్టగూడదని యెంత నోక్కి చెప్పినను విక ఆ మేతనే పెట్టి పశువులను చంపుచున్నారు. ఈ వ్యాధి తగిన పశువు నోరంతయు పుండ్లచే నిండియుండును. రసి కారుమంతులు, దుర్వాసనవేయును. ఇటువంటి స్థితిలో ఆ యెండు గడ్డి పెట్టిన యెడల నోటిలోనున్న పుండ్లు చికిత్స రసి ఆ మేతలో కలిసి కడుపులోనికి పోయి పశువు అలోగ్యమును చెరువును. పశువు చాల బాధపడును. కాచి చల్లగొని నీరు పెట్టమని కోరగా చిన్నట్లు పెట్టియు, చెరువులోనికి, కాలువలోనికి దివి నీరు త్రాగించుచున్నారు. రోగము తగిన పశువులకు పక్షము దినములవరకు చిన్నరు త్రాగించరాదు. అట్లు త్రాగించిన మరల రోగము తిరుగపెట్టి వెంటనే పశువు మృతి నొందును. ఇది నా ప్రత్యక్షమనుభవము. మేత మేయని కాలములందు నూకల జావ పెట్టమని కోరగా పారుడు ఎక్కువగునను యుద్దేశ్యముతో అసలే యే ఆహారము పెట్టక లంకణము కట్టించుచున్నారు. ఈ లంకణమువల్ల పశువు భగవంతుని, తన రైతుని తలచుకొని పరలోకమున కేగుచున్నది. మన మాతృదేశములో పశు చికిత్సల విషయమై ఇటువంటి అమాయకపు, మూఢత్వపు ప్రజల నెందుకు పుట్టించెనో తెలియజాలవచ్చును. ఇటువంటి రైతుల కెంత బోధించినను యెంత ప్రయోజన ముండునో చదువరులే గ్రహింతురుగాక. నేను ప్రచారము చేసిన కొన్ని గ్రామాదులలో ఈ వ్యాధిలో సంది పుట్టి చనిపోయిన పశువులకు కోయించి పరిశోధించి చూడగా పేగులలో ఎఱ్ఱని తూట్లు తూట్లు గల రంధ్రములు పడి చెడు వాసన గొట్టి, తెల్ల గానున్న మంటి పదార్థము పేరుకొని యున్నది. ఇదియే ముఖ్యమైన గుర్తు.

ఈ వ్యాధి సోకిన ఆరంభములో తీవ్రమైన జ్వరము గాని. మేతమేయక, పేడ వెంటికలుగా వేయుచు, కండ్లవెంట మొగార్చుచు ఆయాసము లేక రొప్పు పుట్టిన పశువు బ్రతుకుట పొంది తలంచవలెను. ఇటువంటి స్థితిలో పశువు డూపిరిత్తులు ఇవి గ్రహించవలెను. ఇట్టి సమయములో నే నింతవరకు గుల చెప్పకయే నావల్ల కాదని చెప్పితిని. కాని కొన్ని

నెల్లూరు

మునిసిపల్ సభ

నెల్లూరు మునిసిపలు కౌన్సిలుసభ తే 9-9-29 తేదీ సాయంకాలము వైసు చెర్రెను గావునాహాయి అన్న చేవుల గోవిందరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద మునిసిపలు భవనమున సమావేశమైనది. ఆ సభలో నెల్లూరునకు తూర్పున స్టాక్ హౌసును పేటకు పోవుదారిలో రైల్వే క్రాసింగు చేయవలసియున్నదనియు వైన బ్రిడ్జిక్ట్టి దానివైన రైలు పోవుటకును బ్రిడ్జిక్రింద బండ్లు, మనుష్యులు, పశువులు మొదలైనవి పోవు రహదారిని యేర్పరచవలయుననియు చెప్పుచు బ్రిడ్జిని రైల్వేబోర్డువారు కట్టదనమి చెప్పియున్నారు. "నంతేన క్రింద పురపాలక సంఘమువారు వారి స్వంతభర్తులతో రోడ్డు వేసుకొనుటకు వొప్పు కొనినచో" బ్రిడ్జిని మాత్రము రైల్వే బోర్డువారి స్వంత భర్తులతో కట్టదమని చెప్పిరి. అని ముంగమూరు వెంకట సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు వంతెన రైల్వేబోర్డువారు కట్టినచో క్రింద మనము రోడ్డు వేసి కొనుటకు ఏలాటి ఆక్షేపణ లేదనియు ఇది నిండా అవసరమనియు మనకు లాభదాయకమనియు చెప్పిరి.

నూరపాటి వెంకటరత్నంనాయుడు బి. ఏ. బి. యల్. గారు ఇప్పుడు డబ్బు లేదనియు, డ్రాయినేజీస్కిమునున, పాఠశాల అభివృద్ధికిని, వాలర్ నర్సన్నును గవర్న మెంటువారిని అప్పు అడిగియున్నాము. వీటిని తీర్చుటకే ధనములేని బీదనీతిలో యున్నాము. యిట్టి స్థితిలో 18 వేల రూపాయలు వ్యయపరుచుట కష్టమని తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

మహ్మద్ ఖాజామియా సాహేబుగారు నిపుడు అనసరము లేదనియు, బడి జిప్ సమయమువరకు ఆపుదల చేయవలయుననియు చెప్పిరి.

బి. అన్నాస్వామి అయ్యర్ గారు ఇది నిండా అవసరమనియు మన పురమునకు స్టావహౌసు పేట నిండా వ్యాపార స్థలమనియు రైలు నచ్చినచో గంటలపర్వంతరము రైల్వే గేటువద్ద బండ్లు, మనుష్యులు, పశువులు నిలిచియుండుట కనులార గాంచియున్నామనియు రైలు వేగమునకు కొన్ని యెద్దులు చెదరగలననియు, ఒక్కతూరిగా 50 బండ్లు పోవుట వలన నిండా అపాయముకూడ సంభవింపగలదు గాన నిండా అవసరమనియు చెప్పుచు ప్రభువునకు రైల్వేబోర్డువారు నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారిని, బ్రిడ్జికి అను భర్తులో సగము భరించినయెడల మిగిలిన సగము రైల్వేబోర్డువారు భరించెదమని వ్రాసియుండి రనియు ఈమొత్తము కొన్ని వేలకు మించియుండినందున భరింపలేమని అప్పట్లో చెప్పియుంటిమి. ఇప్పుడు బ్రిడ్జి రైల్వేబోర్డువారు కట్టుటచేత మనకు లాభదాయకము. 18 వేల రూపాయలు భర్తు అగునని ఒక సభ్యుడు చెప్పియుండిరి. బ్రిడ్జి కట్టవలయుననినచో 60 వేలరూపాయలకు వైన కాగలదు. అట్టి సందర్భములో రోడ్డు వేయుటకు కావలసియున్న స్థలముకూడ కలిసియున్నది. సలము మాత్రము 6 వేల రూపాయలు కాగలదు. ఆరువేలరూపాయల విలువగల స్థలము మన పురపాలక సంఘమువారిది కావున 18 వేల రూపాయలలో ఆరువేలు తగ్గిబోవును. స్థలము మాత్రము మనదిగాన యేడు వేల రూపాయలు భరింపవలసియున్నదనియు సభ్యులకు విషయమును విపులముగా అర్థమగునట్లు చెప్పిరి.

వైవివయము నిండా అవసరమగుటచేత మిగత చర్చకొరకు 14 తేదీనకు నిజపుదల చేసిరి.

శ్రీకు నా అనుభవమువలన కొన్ని నవ్వులు వాడి చూడగా పెరిసేపల్లి పోలకొండ, పెడన, కొవ్వలి చాలపర్ల మున్నగు గ్రామాదులలో 650, 500, 450, 250 రూపాయలు ఖరీదు చేయగల బండి ఎద్దులకు పనిచేసినవి.

బాగుగా రొప్పున్న పశువునకు

కరక్కాయలు	2 తు
తాడికాయలు	2 తు
ఉసరిక పప్పు	2 తు
సొంటి	2 తు
పిప్పళ్లు	2 తు
మిరియాలు	1 తు
వన	1½ తు
పసుపు	2 తు

తెచ్చి పాడిచేసి నేరు కలిసిటిలో అనగా బియ్యము కడిగిన నీటిలో కలిపి త్రాగించవలెను. తరువాత సొంటి గంధముగాని, మిరియపు గంధముగాని తగినంత పరిమాణము తీసికొని రెండు కండ్లలో ఒకేసారి పెట్టవలెను.

1 మేత తినన యెడల పచ్చి మేత వేయవలెను. ఈ మేత మృదువుగా భేదిని కలిగించును. పశువు లోపలికి పోయి మందున కిది సహాయకారిగా నుండును.

వైరోడ్డు సందర్భములో 1928 సంవత్సరములో తెలుగు సంవత్సరాది దినమున శ్రీయుత కె.వి. రాఘవాచార్యులు బి. ఎ. బి. యల్. (జిల్లా కో ఆపరేటివు అధ్యక్షుడు) గారు స్టాక్ హౌసు పేట రైల్వే (క్రాసింగువద్ద అనంతలగేటునుండి యివరలకు వచ్చుటకు 45 నిమిషములు పట్టెననియు ఆసమయమున ఆచార్య వారికి కలిగిన నష్టమునకుగాను రైల్వే అధికారులకు నోటిసు యొ సంగియుండిరట. రైల్వే అధికారులు అపాలజీ కోరియుండిరట.

ఇందుకూరుపేట ఫిర్యా ఆదిఆంధ్రమహాసభ

నెల్లూరుతాలూకా మైపాడు గ్రామములో ఇందుకూరుపేట ఫిర్యాలో చేరిన గ్రామముల ఆదిఆంధ్రులు సభచేసిరి. మైపాడు ఇందుకూరుపేట సోమరాజుపల్లె కొరటూరు, లేబూరు, పున్నూరు, గంగపట్నము, జెగజ్జేవిపేట, మొదలగు గ్రామములనుండి సుమారు 100 మంది ఆదిఆంధ్రుల ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు అధ్యక్షతవహించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణ సంఘకార్యదర్శిగారగు శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య యం. ఎ. గారును, జిల్లా లేబరు ఆఫీసుగారగు శ్రీయుత మన్నాధరావు నాయుడుగారు సభ నలంకరించియుండిరి.

అగ్యక్షుడు శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి. ఎ. బి. యల్. గారు ఇట్టిసభలవలన సంఘబలము ఏర్పడుననియు, ఇట్టి సభలు చేసినంతమాత్రముననే ఆదిఆంధ్రుల కష్టములన్నియు నెరవేరకయున్నను ప్రభుత్వమువారికి స్థానికసంఘ అధికారులకును వీరికష్టములను తెలిపినచో కొంతకుకొంత లాభముకలుగగలదనియు ఎవ్వనికి విరుద్ధముగ నిట్టిసభలు జరుపుటలేదనియు, జేదలై, నిస్సహాయులైన ఆదిఆంధ్రుల అభివృద్ధికోరియే ఇట్టిప్రయత్నములు జరుపబడుచున్న ననియు చెప్పి కొంతవై ఆశీలను పెట్టుకొనక దైర్యముతో తమహక్కులకై పోరాడవలెననియు చెప్పిరి.

అనంతరము ప్రతినిధులు తమతమ గ్రామములందుండు కష్టనిష్ఠురములనుగూర్చి విపులముగ చెప్పిరి. వారివారిగ్రామములందు పాఠశాలలు, బావులు, డొంకలు, శ్మశానముల నివేశనములను, ఏర్పాటుచేయవలయుననియు, డొంకలందును శ్మశానములందుండు నాగుజెముడును తీసివేయించవలెననియు కొన్ని నిర్దిష్టమైన భూములను పట్టాక్రింద సాగుబడికి దరఖాస్తు కియ్యవలెననియు తీర్మానములను చేసిరి.

లేబరుఆఫీసురు శ్రీయుత మన్నాధరావునాయుడుగారు చాలశ్రద్ధతో ప్రతినిధుల యిబ్బందులను విని వీలైనంతవరకు సహాయబడెదనని చెప్పిరి.

శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య యం. ఎ. గారు ఆదిఆంధ్రులకష్టములను శ్రద్ధగా కనుగొని వారికి తోడ్పడెదనని చెప్పిరి.

ఈసభను చాలజయప్రదముగా జరుపుటకు ఆదిఆంధ్రుల విషయమై చాల శ్రద్ధవహించుచుండు మైపాటి వాస్తవ్యులైన శ్రీ దువ్వూరు బలరామిరెడ్డిగారును గ్రామోద్ధరణ సంఘప్రచారకులగు శ్రీ గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారును ప్రసంగియులు కొట్లా ఆదిశేషయ్య.

వివేకానంద మధ్యమపాఠశాల - నారాయణపురం

ఈపాఠశాల జూన్ నెలలో స్థాపింపబడి యిప్పటి కప్పుడే 104 గురు విద్యార్థులతో విరాజిల్లు చున్నది. ఈపాఠశాల భవనములను నిర్మింపబోవు ప్రదేశము ఏడేనిమిద గ్రామములకు కూడలియై యున్నది. ఆరకరములస్థలములో నిది గురుకులపద్ధతిని స్థాపింపబడనున్నది. మద్రాసులో స్థాపింపబడిన రాచకృష్ణ విషను గురుకులవాస పద్ధతి దీని కాదగ్గమొకట్లుతోచుచున్నది. కుక్క, నక్క, గాడిద పాపములను వల్లనేయించుట గాక మనుష్యులను తయారు చేయుటే దీనియోశయమై నట్లు దీని నామకరణము చేయుటలోనే ధ్యనించుచున్నది. విద్యార్థులకు కుస్తీ, కసరత్తు మొదలగునవి కలుపబడుచున్నవి. మునుగ్గురు నూతనభవననిర్మాణ మైన తరువాత వ్యవసాయ పారిశ్రామిక విద్యులకు గూడ తగిన వసతులను గల్పింపనున్నారు. తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా కిది యొక్కమై మధ్యమపాఠశాల ఇది యచిరకాలములోనే యభివృద్ధికి నచ్చు చిహ్నమై యొకాన్నించుచున్నది. దీని స్థాపకులైన చింతలపాటి బాపిరాజుగారి యుత్సాహము దైర్యసాహసములు వితిరణము జాతీయదృష్టి దీనికి పట్టుకొమ్మలు. త్వరలో నిది యొకయాదర్శ ప్రాయమైన విద్యానిలయ మగుగాక యని యాశించుచున్నాను.

ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రి.

భిన్న దేశీయుల వివాహము

బి. శివరావుగారు మదరాసు కార్మిక నాయకులు - ఈమధ్య ఆస్ట్రేలియా కన్యకు వివాహమాడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

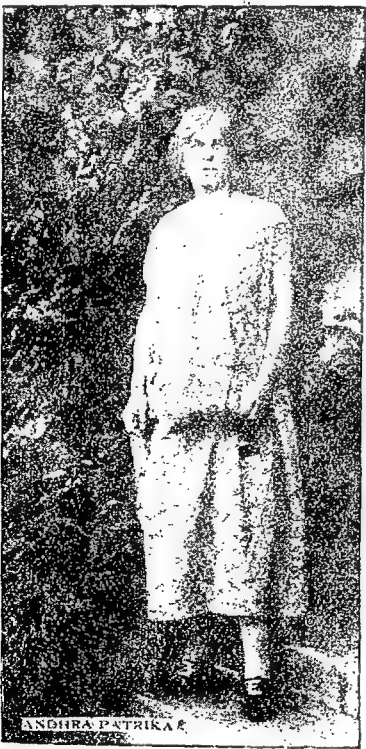
శ్రీమతి కిట్టి శివరావుగారు-శివరావుగారిభార్య. కాశీలో దివ్యజ్ఞాన మహిళాకళాశాలయం దుపాధ్యాయినిగ నున్నది.

గుంటూరు భారతమహిళాసమాజము - అబలాజననతనమందిరము.

ఈ సమావేశముల తరువాత 28-8-1929 తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలకు భారతంగనభ జరిగెను. ఇంచు మేజు వ్రేలు శ్రీమతి మిసెస్ పాలసు బి. ఎ. గారు జిల్లా విద్యా సంఘసభ్యురాలు. మిసెస్ శిఖామణి. బి. ఎ. గారు మున్నగు వారు ఇందు గలరు.

శ్రీమతి మాలతీబాయి పట్నండ్లనమ్మగారు హరవిలాస్ కారదాగారి బిల్లును గురించి చాల సరళముగా మృదువుగా ఉపన్యసించిరి.

ప్రానుభద్రుగారి సతి

అడయారు నివాసి. దర్శనంలోని భారత యూరోపియను సంఘ సభ్యురాలుగ ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనబడెను. గా|| బి. ఎస్. శ్రీనివాసకృష్ణగారు దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు యూరోపియనులకు సభ్యత్వ పెంపొందించుటకై ముఖ్య విషయముల చర్చింప ఉభయుల ప్రాతినిధ్యముగల యీ సంఘమును స్థాపించియుండిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

కె. ఫకర్జి కాస్టిగారు

కరాచీలో వ్యాపారస్తులు. జినీవాలో జరుగు అంతర్జాతీయ కార్మికసభకు యజమానుల ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

జాతీయ మహాసభ ప్రతినిధుల ఎన్నికలకై ఈ క్రింద నిబంధనలు ఆయా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములవారు అమలులో పెట్టవలెను.

1 అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులు అధికారిత్వా మహాసభకు ప్రతినిధులుగాన వారిని ఎన్నుకొనవలసిన పనిలేదు.

2 దేశీయ మహాసభకు ఆభ్యర్థిగా నిలువదలచిన ప్రతిసభ్యుడును అక్టోబరు 10 వ తేదీలోగా రు—రూపాయి రుసుముతో ఆయా జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు పంపుకొనవలయును.

3 ప్రతి ఆభ్యర్థియు యీ క్రింది నమోనాను పూర్తిచేసి అక్టోబరు 10 తేదీలోపల జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు పంపవలయును.

1. పేరు, చిరునామా, 2. తండ్రి లేక భర్త పేరు. 3. ఏ కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యుడు. 4. తాలూకా జిల్లా. 5. వయస్సు. 6. వృత్తి. 7 కులము. 8. శ్రీ లేక పురుషుడు 9. తాను ఏసంఘములో సభ్యుడో ఆ సంఘములో మరి ఇద్దరి సంతకములు 10. తన సంతకము.

2. ఈనమోనా ప్రకారం ప్రతివారును దరఖాస్తువ్రాసి కొని పూర్తిచేసి పంపవలయును. అచ్చుఫారములు వేరేలేవు. అదిహంద్రులు దరఖాస్తుతో నియమలసిన రుసుమును ఇయ్య నవసరములేదు.

3 1½ లక్షకు తక్కువ కానట్టియు, 2½ లక్షకు మించనట్టియు జనసంఖ్యగల ప్రదేశము ఒకనియొకవర్గ ప్రదేశముగా ఏర్పరచి, ఆప్రదేశమునకు ఎన్నుకొనవలసిన ప్రతినిధుల సంఖ్యను జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయించవలెను.

4 జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడుగాని, కార్యదర్శిగాని ఈదరఖాస్తులను తనిఖీచేసి సరియగు దరఖాస్తుదారుల జాబితాను అక్టోబరు 15 వ తేదీకి ప్రచురపరచవలెను.

5 ఈరాష్ట్రములో ఏజాతీయోప (గ్రామ లేక పట్టణ) సంఘమునందును సభ్యుడు కాకపోయినగాని, ఆసంవత్సరమునకు చెల్లించవలసిన చందా చెల్లించనియెడలగాని దరఖాస్తు నిరూపణసంతకములు లేకుండినగాని, దరఖాస్తుతో పంపవలసిన రుసుము పంపనియెడలగాని దరఖాస్తు నిరాకరింపబడును. ఈవిషయము వెంటనే దరఖాస్తుదారునికి తెలుపవలెను.

6 నిరాకరింపబడిన దరఖాస్తుదారు 25 వ అక్టోబరు తేదీలోగా జిల్లా కార్యనిర్వాహక ఎన్నికలవారికి మనవి చేసి కొనవచ్చును. కార్యనిర్వాహకమువారు పరిష్కరించి సరియయిన ఆభ్యర్థుల జాబితాను 1 వ నవంబరు లోపల ప్రచురపరచవలెను.

7 ఏనియోజక ప్రదేశమునకైనను నియమింపబడిన నియమిత సంఖ్యకన్న ఎక్కువ దరఖాస్తులు వున్నయెడల ఆయా ప్రదేశములకు ఎన్నికలు జరుపవలెనట్టి నియమితసంఖ్యకు తక్కువదరఖాస్తు లున్నయెడల ఎన్నికలు అనవసరములేకుండా వారిని ప్రతినిధులుగా ప్రచురింపవచ్చును.

8. అక్టోబరు 1 వ తేదీలోపల జిల్లాలోని కాంగ్రెసు సంఘముల సభ్యుల పూర్తిజాబితాను తయారుచేసి జిల్లాకార్యసానమున నుంచవలెను. సదరు జాబితాను జిల్లాసంఘ కార్యనిర్వాహకమున కార్యదర్శి అనుమతితో వీలైనసమయమున కావలసిన సభ్యులు చూడవచ్చును. నియోజక ప్రదేశములకు సంబంధించిన సభ్యుల జాబితాలు ప్రత్యేకముగా ఆయా నియోజక ప్రదేశములలో ప్రధానసానము దుంచవలెను.

9. (1) ఎన్నికలు 15 వ నవంబరు తేదీన కాంగ్రెసు సంఘ ముందు ప్రతిగ్రామము, లేక పట్టణమందు జరుగవలెను. (2) ఎన్నికల ఫలితములు 25 వ నవంబరు తేదీలోపుగా ప్రచురపరచవలెను. (3) ఎన్నికల యాక్షేపణ లున్నయెడల వారు నవంబరు 30 వ తేదీలోపల జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారికి తెలుపవలెను. దరిమిలా ఆక్షేపణలు విచారించబడవు. (4) జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు ముగ్గురకుమించని జిల్లాసంఘసభ్యులను నియమింపవలెను. వారు డిసెంబరు 3 వ తేదీలోపల అక్షేపణలను పరిష్కారముచేసి ఎన్నికలను స్థిరపరచవలెను.

10. ఎన్నిక ఫలితములు డిసెంబరు 6 వ తేదీలోపల జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారికి పంపవలయును.

మదరాసు, } కా॥ నాగేశ్వరరావు,
19-9-29. } అధ్యక్షుడు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము.

ఇంగ్లండులో ఈ సంవత్సరము కడపటి మూడుమాసముల బొగ్గువర్తకము బాగుండునని ప్రైవేటుమీషనువారు అనుకొనుచున్నారు.

స్త్రిను సభకమిటీ రిపోర్టు

భారత శాసనసభలో నైస్యపుకాళి కార్యదర్శిగారు స్త్రిను సభకమిటీవారి రిపోర్టును ప్రకటింపవలయునని దిశింపించిన కారణములు ఎంతమాత్రము సహేతుకములుగా లేవు. ఒక ముఖ్యవిషయమును విచారించుటకై ప్రజాద్రవ్యమును వెచ్చిపెట్టి ఒక సంఘమును ఏర్పరచినపుడు సాధారణముగా ఆ సంఘము వారి నివేదికను ప్రకటించుట ప్రభుత్వమువారికి విధియైయున్నది. ప్రజలు ఆ నివేదికకై ఎదురుమాచుట ధర్మమైయున్నది. లేనియెడల ప్రజాసితకార్యములలోగల లోపములను గనుగొనుటకై ప్రజాద్రవ్యమును వెచ్చించి విచారణసంఘములను ఏర్పరచుటకు మరీ ఏ కారణములులేవు. కనుక స్త్రిను సభకమిటీ రిపోర్టును ప్రకటింపకుండ చాల అసాధారణ చర్యగానున్నది. రిపోర్టును ప్రకటింపకపోవుట ఒక గొప్పలోపముని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించినను వారిచర్యను సమర్థించుకొనుటకై ఏవో కొన్ని హేతువులను దెలిపిరి. స్త్రిను సభకమిటీ ఎదుట సాత్వమొసగిన వారు తాముదెలిపిన విషయములను, అభిప్రాయములను రహస్యముగా యుంఛవలయునని దెలిపినందుననే రిపోర్టు ప్రకటింపవలయునని కారణముని భారతదేశ కార్యదర్శిగారు దెలిపిరి. అయితే ఈ సభకమిటీకి మహమ్మదాలీ జిన్నాగారు అధ్యక్షులగుటచే వారు ఇండియా కార్యదర్శిగారు రిపోర్టు ప్రకటింపవలయునని ప్రభుత్వమువారి చర్యను సమర్థించుచు వైదొలగిన కారణమును ఖండించుచూ తమ ఎదుట హాజర్ సాత్వమొసగిన సాక్షులలో ఒక్కరైనను తమ సాత్వమును ప్రకటింపకూడదనిగాని, లేక రహస్యముగా భావించవలెననిగాని దెలిపియుండలేదని స్పష్టముగా డెలుపుటవలన ఇండియా కార్యదర్శిగారు దెలిపినకారణము చాల నిరాధారమైన దని తలచుట కంతమాత్రమును సందియము లేదు. దీనికితోడు జిన్నాగారు దెలిపిన అభిప్రాయమును ఇండియా కార్యదర్శిగారు ఖండింపకపోవుట ప్రభుత్వమువారి వాదమును చాల బలహీనము చేయుచున్నది. అయితే నైస్యపుకాళి కార్యదర్శిగారు భారతశాసనసభలో గావించిన ప్రసంగసందర్భములను బట్టిచూడ స్త్రిను సభకమిటీ ఎదుట సాత్వమొసగిన ఏ వ్యక్తిగాని తన సాత్వమును ప్రకటించుటకు ఆక్షేపించలేదనియు, ఆ సాక్షులు ఏ కాలంలో పనిచేయుచున్నారో ఆ కాలముచేరిన అధికారులు వారిసాత్వములను ప్రకటింపకూడదని కోరుటచే రిపోర్టు ప్రకటింపబడలేదని తేలుచున్నది. కాని, దీర్ఘముగా యోచించిన ఇదియు వ్యర్థవాదముగా యున్నది. ఏకాక్షుకు చెందినవారైనను ఒకసంఘముయెదుట సాత్వమొసగు సందర్భములో సాత్వమొసగినంతవరకు ఆకాక్షుకు సాత్వమొసగువ్యక్తికిని ఏలాటిసంబంధ ముండకూడదనియు, అంతమాత్రము వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య ముండవలయునని ఎల్లరికి దెలిపిన సిద్ధాంతములే ఒక కాళియొక్క పరిపాలనను విమర్శించుటకై ప్రత్యేకముగా ఒక సంఘము ఏర్పరచుటయు, ఆసంఘమువారి ఎదుట ఆయాకాళులకు చేరిన ప్రభుత్వోద్యోగులు సాత్వమొసగుటయు, ఆసాత్వమును బహిరంగపరచక ప్రభుత్వపు కాళువారు రహస్యముగా యుంచుటకు తమకు హక్కుగలదని భావించి ప్రజలకు అందు విషయములను మరుగుపరచుటయు చాల యాశ్చర్యమును పురిగొల్పుటయేగాక ప్రభుత్వమువారు బూటకపు చర్యలను అవలంబించుచున్నారని స్పష్టపడుచున్నది. సభకమిటీ రిపోర్టు ప్రకటింపకుండుటకు ప్రభుత్వపుచర్యను సమర్థించుచు ఇండియా కార్యదర్శిగారు దెలిపినకారణమునకును, భారతశాసనసభలో నైస్యపుకాళి కార్యదర్శిగారు దెలిపిన హేతువునకును ఏలాటిసంబంధము లేకపోవుట యేగాక స్త్రినుసభకమిటీ అధ్యక్షులై బాన్సులగల జిన్నాగారు గావించిన ప్రకటన ప్రకారము అధికారులు ఒకరి చర్యలను ఒకరు సమర్థింప జూచుచుండుకే కాని లోపములను సరిపుచ్చుటకు పూనుకొనరనియు బాన్సులాయితప్రభుత్వము లభించినగాని ఏ అధికారియు పూనుకొనడనియు విశేషమునున్నది.

వెల్లాల రామకృష్ణ.

16 ఏండ్ల బాలికను ఎత్తుకొని పోవుట

కీల్పాకునందు వింత

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 18:—సంబంధ మొదలియారు గారు మద్రాసు నైకోర్టు అడ్వోకేటు, కీల్పాకు నివాసులు. వీరి కుమార్తె జమనాబాయి అను 16 ఏండ్ల కన్య ప్రెసిడెన్సీ బాలికా ట్రెయినింగు స్కూలునందు స్కూలు ఫైనలు క్లాసు చదువుచున్నది. ఈమెను ఎవరో ఎత్తుకొనిపోయిరని సంబంధ మొదలియారుగారు పోలీసువారికి ఫిర్యాదు చేయగా పోలీసు వారు దిర్రావు చేయుచున్నారు.

స్టేటుకౌన్సిలు

సభ 23 నిమిషములు జరుగుట

స్టేటుకౌన్సిలు సేడు మరల సమావేశమయ్యెను. 25 మంది సభ్యులు సభకు హాజరైరి. గత సోమవారమునాడు ప్రభుత్వ సభ్యులచే ప్రవేశ పెట్టిన 7 బిల్లులు యీనాటి ఆశేండా యందు కనుపరపబడియుండెను. ఇందున 6 బిల్లులను ప్రతిపాదించుచు ప్రభుత్వ సభ్యులు మాట్లాడినపిదప యీ ఆరు బిల్లులు ఆమోదించబడెను. ఈ బిల్లులగూర్చి అనధికార సభ్యులెవరును మాట్లాడలేదు. ప్రావిడెంటుఫండు పుష్ట సమరణ బిల్లు గూర్చి చర్చ వాయిదావేయబడెను. అనధికార సభ్యులలో నొకరు యీ బిల్లునకు సమరణ ప్రతిపాదించవలెనని తన ఉద్దేశ్యము తెలుపుటచే యీ బిల్లునుగూర్చి చర్చ వాయిదావేయబడెనని బర్లనుగారు చెప్పిరి. సభ 23 నిమిషముల కాలము జరిగెను. అధ్యక్షులు సభను మరునాటివరకు వాయిదావేయునమయమున మువ్వగు అనధికారసభ్యులు ప్రవేశించిరి. వీరు యీ విషయగ సభ ముగిసిన పిదప సభా భవనము ప్రవేశించుట సభ్యులకు నవ్వు పుట్టించెను. ఎత్తరకాళా సాయీసంఘసభ్యులగు యీ క్రిందివారెన్నుకోబడిరి. ఫైపు, ఆలీబక్సు, మహ్మద్ హుసేను, మహారవాద్, రామప్రసాద్ ముఖర్జీ, సర్ ఇబ్రాహీం బాఖరు, రామసరను దాస్.

(ఆ. ప్ర.)

బహారు బరిస్సా ఎన్నికలు ఈసంవత్సరము జరుగవు

గవర్నరుగారి ప్రకటన

రాంచి, సెప్టెంబరు 17:—బహారు బరిస్సా శాసనసభా సమావేశమును అంతమొందించుచు సేటిదినము గవర్నరుగారు మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభను ఈ సంవత్సరము రద్దుచేయుటలేదనియు అందుచే ఈ సంవత్సరము ఎన్నికలు జరుగవనియు ఇతరరాష్ట్రములలో ఎన్నికలు జరుగునప్పుడే ఈ రాష్ట్రమునందుకూడ ఎన్నికలు జరుగుననియు గవర్నరుగారు చెప్పిరి.

(ఆ. ప్ర.)

వైశ్యయువతీవిద్యాలము శ్రీనమాజము, గుంటూరు

తృతీయ వార్షికోత్సవాహ్వాన పత్రక
స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శుక్లనామ సంవత్సర భాద్రపద బ ౩ లు శనివారమునకు సరిఅయిన 21-9-1929 తేదీ సాయంత్రము 2 గంటలకు గుంటూరు శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి అమ్మవారి ధర్మసక్రములో వైశ్యయువతీవిద్యాలయ తృతీయ వార్షికోత్సవము మద్రాసు వాస్తవ్యులయిన శ్రీయుత మంతు ముబ్రహ్మాయ్యుల శ్రేష్ఠి, బి. ఏ., గారి అధ్యక్షతక్రిందను భాద్రపద బ ౩ లు ఆదివారమునకు సరిఅయిన 22-9-29 తేదీన శ్రీల సభకు వారి ధర్మపత్నియగు శ్రీమతి మంతు మినాక్షమ్మగారి అధ్యక్షతజరుగును గాన తాము బంధుమిత్ర సహచరముగా విచ్చేయ వ్రార్చింతులు.

కార్యక్రమము

1. దైవప్రార్థనలు.
2. జాతీయగీతములు.
3. అధ్యక్షుని యెన్నిక.
4. అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము.
5. కార్యదర్శి నివేదిక.
6. హిందీపుష్పన్యాసము (అనువాద సహితం).
7. సంగీతము.
8. తెలుగుపుష్పన్యాసము.
9. తరంగములు ఆన్వపతి.
10. తారకమంత్రోపదేశము (రామదాసు).
11. యింగ్లీషుసంభాషణ.
12. యితరపుష్పన్యాసములు.
13. దమయంతీస్మయంతరము.
14. బహుమతులు.
15. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము.
16. మంగళం.

మ.రా.— యితరగ్రామములనుండి వచ్చిన యతిధులకు భోజనసత్తులు విద్యాలయములో యేర్పాటు చేయబడును.

ప్రసిద్ధి వెంకటరత్నం,

అధ్యక్షుడు.

కాళంగి శేషమూంబ,

కార్యదర్శి.

సహకార పంచాయితీ దారుల క్లాసులు

కార్యక్రమము

ఈ నెల 19 తేదీనుండి ఆక్టోబరు 10 తేదీవరకు యీ క్రింద వివరింపబడిన ప్రకారము మద్రాసు నగరమున సహకార పంచాయితీ దారుల క్లాసులు ఆయాసలములందు జరుపబడును.

రాయపేట కేంద్రము

సెప్టెంబరు 19 తేదీనికాలింపచెరిసి. ఎన్. నూల్-లు.
20 తేదీని ఆబ్బాస్ ఆలీఖాన్ పేట సి. ఎన్. సానైటీ కార్యాలయము.

బార్డిక్షాను కేంద్రము

28 తేదీని రిప్పను భవనము.
24, 25, 26 తేదీలను పచ్చయ్యప్ప కాలేజి.
27 తేదీని రిప్పను భవనము.

మాంబురోడ్డు కేంద్రము

30 తేదీని పుదుపేట బ్యాంకు.
అక్టోబరు 1 తేదీని ఎమ్మారు కో-ఆపరేటివు సానైటీ కార్యాలయమున,
2 తేదీని నరియంగాడు సి. ఎన్. కార్యాలయము నైటు హౌస్కులకు భాంగుగార్లు రోడ్డు.
3 తేదీని కోమలేశ్వరన్ పేట కార్పొరేషను బాలికా పాఠశాల.

4 తేదీని చింతాద్రిపేట సి. ఎన్. కార్యాలయము.
పురళవాకం కేంద్రము
6 తేదీని శ్రీ బాల్యసరస్వతి సభాకార్యాలయము.
7 తేదీని వ్యాసరాజ్ డి. సి. ఎం. నూల్-లు.
8 తేదీని పులసందు లేబరు నూల్-లు.
9 తేదీని క్లస్ ఎం. సి. టి. ముత్తయ్య చెట్టియార్ నూల్-లు, తాజాపిడి.
10 తేదీని కన్యకాపురం లేబరునూల్-లు.

లాజ్యన్సు దేశపటముల పుస్తకము.

లాంగుమన్న గ్రీను అండుకంపెనీవారు ఈ పుస్తకమున నూతనముగ ప్రచురించిన దేశపటముల పుస్తకము (తెలుగు అట్లాస్) ను కార్యాలయము చేరినది. ఈ పుస్తకమునందు 24 రంగుల పటములు వివిధ దేశములపై గలవు. ప్రతి దేశమునకు ఒక పటము నందు రాజ్యాంగ విభాగములు వేరొకటి ప్రకృతి పరిస్థితులు డెలుపునట్టి పట మొకటియు గలవు. ముఖ్యముగ భారతదేశముగూర్చి యొక్కవ వివరములు డెలుపుటకై సంపూర్ణపటముతో బాటు, ఈశాన్యభాగము, దక్షిణ భాగము, పశ్చిమోత్తర విభాగములకు వేరువేరుగ పెద్ద పటములు ముద్రింపబడినవి. ఇవిగాక భారతదేశ వాణిజ్యాభివృద్ధి డెలుపుటయు, వాతావరణము వర్ష పాతములు డెలుపు చిన్న పటములు నాలుగు, చిట్టివివరములుగోళాస్త్ర విషయములు డెలుపుటకు మొకటియు గూడ గలవు. ఈ పటములన్నింటిలో తెలుగుననే పెద్ద ముద్రింపబడినవి. వివిధవిషయములను వివృష్టముగ మాతృభాషలో డెలుపు యీ పుస్తకము దిగువ తరగతి విద్యార్థుల కెంతేని యుపయుక్తముగ నుండగలదు. పుస్తకము ఇంగ్లాండులో ముద్రింపబడినది. వెల 0-12-0 మాత్రము. విలాసము—లాంగుమన్న గ్రీను అండుకంపెనీ 167, మాంబురోడ్డు, మదరాసు.

శారదా నికేతనము

సహాయార్థమై రామదాసు నాటకము ప్రదర్శింపబడును

సుప్రసిద్ధనటులు పాత్రలను ధరించెదరు

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 18:— శారదా నికేతనము సహాయార్థమై ఈనెల 21 వ తేదీ గుంటూరు కనకరత్న హాలునందు రామదాసు నాటకము ప్రదర్శింపబడును. ఆంధ్రదేశమునందలి సుప్రసిద్ధ నటులు ఈ ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనెదరు. పర్యవేక్షణి రామచంద్రారెడ్డిగారు కలిగి పాత్రమును, మాస్టరు రాఘవముగారు తానీషాపాత్రమును ధరించెదరు. టికెట్లు ఛార్జి: రూ 3/-, రూ 2/-, 12 అణాలు, 6 అణాలు, ఆంధ్రులు ఈ నాటక విజయమునకు తోడ్పడి మహిళాగురుకులముగు శారదా నికేతనమునకు సహాయముచేయ వ్రార్చింతులు.

(స్వ. వి. తంతివార.)

వేదకాలపు వివాహములు

శరీరమనోదార్థములు గలిగి, ఆధ్యాత్మిక నైతికవిషయములలో నుత్కృష్టమైన సంతానము కలుగుటకు వేదములు, బ్రహ్మచర్య గృహస్థాశ్రమవిధులను చక్కగ బోధించుచున్నవి. వేదములలోని వివాహప్రకరణముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము, ఇందియలోలత్యముతో నూరక పిల్లలను కనుట గాక సాంఘిక పరిణామనూత్రిముల ననుసరించి ఋతువులవంటి సంతానమును బడయుట కని స్పష్టముచున్నది. కాబట్టి ఆట్టి ఆధ్యాత్మికాదర్శముతోమాడిన వివాహసంబంధములోనికి దిగకమునుపు శ్రీయును, పురుషుడును, వేదములో చెప్పబడిన గృహస్థాశ్రమవిధులను ముందుగా తెలిసికొని సిద్ధపడియుండవలెను. వానిని శ్రుతులలోనే వెదకవలెను. శ్రుతులలో చెప్పబడిన విషయములలో స్మృతులను, ఆయా దేశములలోని సాంప్రదాయములను, ఆయా ఋతుబలములలోని యాచారములనుకూడ పరిశీలించవచ్చును. కాని, వేదమే యీ విషయములలో ముఖ్యప్రమాణము. స్మృతులు సమయాచారములను తెలుపుచుండును గనుక శ్రుతులలో చెప్పబడినవిషయములను గురించిమాత్రమే, వానిలో చూడవచ్చును. ఈ స్మృతులైనను, తాము ప్రతిపాదించు నూత్రిములును, ఆచారములును, మనకిప్పుడు లభించని కొన్ని శ్రుతులమీద నాధారపడియుండెనని మన పూర్వసాంప్రదాయికులు వానినన్నిటిని శ్రుతులకు వ్యతిరేకమైనను, సమరింపజూచెదరు. నిజమేమన స్మృతులలో చెప్పిన కొన్ని యాచారములు దేశకాలభేదములనుబట్టి యేర్పడుచు, అనేకవిధములగ మారుచుండెనని, వానిని జాగ్రత్తగ చదివినవారు తెలిసికొనకపోరు. వానిలోని యాచారకాండ, ప్రాయశ్చిత్తకాండ, వ్యవహారకాండలు ఇప్పుడెంతమాత్రము అమలులోలేవు. వానిని పునరుద్ధరించుట అసాధ్యము. కాబట్టి యిప్పటివర్తమాలు వివాహనిబంధనలు శ్రుతులకు వ్యతిరేకముగా నున్నయెడల వానినిగురించి దరిమిలాను స్మృతు లెట్లుచెప్పినను, త్రోసివేయవలసినదే.

వేదములోని వివాహనిబంధనలను తెలిసికొనుటకు వివాహకాలమందు చెప్పబడు వేదమంత్రముల యర్థమును మనము గ్రహింపవలెను. వానిలో కొన్నిటిని దిక్షాశ్రముగ చూపించెదము.

1. వివాహమునకు పూర్వము వరుడు వధువును చూచునపుడు చెప్పు మంత్రము.
గృహ్ణామి తే సుఖజాప్త్యాయ హస్తం యాపత్యా జరదస్మిర్యధానః భగో ఆర్యమాసవితా పురంధిర్మహ్యాంత్యాదుర్ధాస్తే పత్యాయ దేవాః (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ. 1-3-3)
అర్థము:—పరీతిగా భర్తనైన నాతోసహా, మనలితనముయొక్క ప్రాప్తి యగునో ఆరీతిగ నీయొక్క హస్తమును మంచి సంతానముకొరకు పట్టుకొనుచున్నాను. నొప్పబుద్ధి కలిగిన యింద్రుడు నూర్పుడు ఈశ్వరుడు మొదలగు దేవతలు నాకొరకు నిన్ను గృహముజమాని వగుట కిచ్చిరి. పాణిగ్రహణ సమయమందు వైమంత్రము చెప్పబడి వివాహముయొక్క మూలోదేశమును స్పష్టపరుచుచున్నది.
2. వీరసూరేవకామాస్య శాశం నోభవ (ఋగ్వే 85-44)
అర్థము:—పరాక్రమవంతులయిన పుత్రులను కనిన దానవై, దేవతలపూజయం దానక్తి కలదానవై మానుఖమును గురించి స్థానమయినదాన వగుము.
3. సప్తపది జరిగినపుడు వరుడు వధువుతో యీక్రింది వాక్యములను చెప్పుచున్నాడు:
సఖా సప్తపదాభవ సఖా యోన ప్రపదాబభూవ సఖ్యం తేగమేయం సఖ్యాస్తే మాయోపం సఖ్యాస్మేమాయోస్థాః సమయావసంకల్పావహై సంప్రియో రోచిష్టా మమనస్యమానా ఇవ మూర్జమభిసంవశాసాసం సౌమనాంసి సంవతా సమచిత్తాన్యాయకమ్ (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ 1-8-14)
అర్థము:—ఏడడుగులు వెసినదానవై నేహీతురాలవు అగుము. ఏడడుగులువేసి నేహీతులమైనాము. నీయొక్క నేహీహమును పొందితిని. నీనేహీహమునుండి విడువను. నానేహీహమునుండి విడువకుము. మంచిమనస్సు కలవారమై, మంచిముఖ వికాసము కలవారమై ప్రియమును సంకల్పించెదము. విలువగల వస్త్రములను ధరించినవారమై మనమిద్దరము మంచి మనస్సులను మంచివ్రతములతోమాడిన మంచిచిత్తములను కావించుకొందము.
4. ఆనమయమండే వరుడు వధువుతో నిట్లు చెప్పుచున్నాడు.
తావేహిసంభవావసహారేతోదధావహై పుంసేపుత్రాయవేత్తజై (తై విసిగృహ్యమాత్రము 21-8)

- అర్థము:—రమ్మ, మనము కలుసుకొందము. శుక్లమును కూడ పుత్రునికొరకు కలుపుదము. వివాహముయొక్క మొదటి దినములో జరుగు సప్త పది విధానకాలమందు, వధూవరులు సంతానము బడయగలవారగు నుండవలె నని యీవాక్యము స్పష్టపరుచుచున్నది.
5. వధువుయొక్క తండ్రికోరికమీద వరుడు అగ్నిహోత్రమునెదుట యామంత్రమును చదువును.
కన్యలాపిత్యభ్యయతీ పతిలోక మనదీక్షామదాస్త (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ 1-4-4)
అర్థము:—కన్యక పుట్టింటనుండి భర్తదగ్గరకు వెళ్లినదగుచు, దీక్షను పొందదు. దానిని విడుచును. (అనగా, కన్యా త్యముపోయి, తన బ్రహ్మచర్యవ్రతమును విడుచును.)
 6. అటుతరువాత ఇంద్రుని వరు డిట్లు ప్రార్థించును.
ప్రేతోమంచాతిహామతః సుబధామముతస్మరతో (తైత్తిరీయ ఏకాగ్నికాండ 1-4-5)
అర్థము:—ఈ గృహమునుండి వెళ్లుచున్నది. భర్తగృహమునుండి వెళ్లదు. అక్కడ స్థిరముగా నుండును. (ఈమంత్రమునుబట్టి వధువు వివాహముయొక్క మొదటిదినముననే భర్త యింటికివెళ్లదన వయస్సు కలదై యున్నదని స్పష్టము.)
 7. వై సమయమనండే, యీక్రిందివిధముగ వధువుతో చెప్పెదరు.
గృహస్థస్య గృహపత్నీయధాసో, వశీనీత్యంవిదధమావదాసి. (ఋగ్వేదము X-85-26)
అర్థము:—యజమానురాలవై భర్తయొక్క గృహమును సొందుము. నీవు భర్తకు వశురాలవై యజ్ఞమంత్రములను చెప్పుచుండుము.
 8. వై మంత్రమునుబట్టి వివాహప్రథమదినమునుండియు యజమానరాలగుటకు యావనశ్రీయై యుండవలెనగదా! ఆమె మంత్రములనుచదివి వానియర్థమును తెలిసికొనవలయుండును కదా! వరుడు చెప్పు మంత్రములను గ్రహించి తానుకూడ మంత్రములను చెప్పగలదై యుండవలెను కదా! ఆ కాలములో పురుషులు, స్త్రీలు వివాహమునకు పూర్వమును, పరమందు నుకూడ వారంతటవారే యగ్నిహోత్రాదికర్మలను చేసికొనుచుండెడివారని స్పష్టముచున్నది.
 9. లాజహోమము చేయునపుడు ఈ క్రిందిమంత్రమును చెప్పుదురు.
ఆర్యమణం దేవంకన్యా అగ్నిమయశ్చత, స ఇమాందేవో అధ్వరఃప్రేతో మంచాతుహామతః. (తైత్తిరీయ, ఏకాగ్నికాండ 1-5-7)
అర్థము:—కన్యక యింద్రుని, అగ్ని దేవుని గూడముచే పూజించవలెను. నాభ్రహీతుడైన అగ్నిదేవుడు యీ కన్యను యీ గృహమునుండి తీసికొనివెళ్లును. భర్తగృహమును విడువదు. మంచిపెనిమిటిని సంపాదించవలెనుకొన్న శ్రీ అర్థమణుని పూజించవలెను. అధ్వర్యవేదములోని కాళికగృహ్యమాత్రములోని సాంఖ్యాయన గృహ్యమాత్రములో ఇంద్రాణికర్మయను అర్థమణునిపూజ చెప్పబడియున్నది. కాబట్టి స్త్రీలు స్వయమగా అగ్నిహోత్రమంత్రము లుచ్చరించుచు, క్రియలను చేసికొనియందెగుట స్పష్టమైన విషయమే. కొన్ని కర్మలలో భార్యభర్త లిద్దరును కలసిపాల్గొనవలసియుండును.
 10. ధాతుశ్చయోనా నుకృతస్య లోకే సోమం తే సహ పత్యాకోమి. (తైత్తిరీయ-ఏకాగ్నికాండ 1-5-16)
అర్థము:—సృష్టికర్తమనివాసమైన పుణ్యాశులయొక్క లోకమందు భర్తకూడ నీకు నివాస మేర్పడును.
 11. సంరాజ్ఞీ శ్వకురేభవ, సంరాజ్ఞీ శ్వశ్రువాంభవ ననాందరి సంరాజ్ఞీభవ, సంరాజ్ఞీ అధిదేవుష|| (ఋగ్వేదము- X-85-46)
అర్థము:—అత్తగారు, అడవకుచులు, మరదళ్ల విషయమై ప్రియమైనరాణివిగనుండుము. (కాబట్టి వివాహ మైనతోడనే పెనిమిటింటికి యజమానురాలై బంధువులను రంజింపజేయవలె నన్నుండెద, వధువు విద్యావతియగు యువతిగానే యుండవలెను.
 12. పెనిమిటియొక్క గృహమునకు రాగానే వధువును గురించి యీక్రిందివిధమున సంబోధించెదరు.
ఇహప్రియం ప్రజయా తే సమృద్ధతా మస్మిక్ గృహే గార్హపత్యాం జాగృహి, ఏనాపత్యాన్యం సంసృజన్యాధా తీప్తి విదధమావ దాసి (ఋగ్వేదము X-85-27.)
అర్థము:—ఈభర్త గృహముందు నీకు సంతానముచేత యిట్లుమృద్ధిపొందుగాక. ఈభర్తగృహముందు, గృహయాజ మాన్యముకొరకు జాగ్రత్తతో నడుచుకొనుము. తరువాత మనలి

- వచ్చే అక్టోబరు 2 వ తేది
- మరువకడు. నాడు మహాత్ములవారి మృతిపూర్తి యుత్సవములు జరుపవలెను. మహాత్మాజీ జరుపు యాగములో విదేశపుస్త్రము మొదటి హోమస్రవ్యము. భారత భాగ్యలక్ష్మికి మొదటిహోరతి. మోహవిచ్ఛేదము, పూర్వబంధ విమోచనము నది సూచించును. విసర్జించి దాచియుంచిన వనములు ఒక్కొక్కపుడు ఉపయోగమును కొరచు తలయెత్తును. కాన అగ్ని సంసారమే వాంఛనీయము. చుట్టుప్రక్కల యిబ్బంది కలగరాదు.
- వికలాంగులకు దానమిచ్చు ఖాదీని చర్మసంఘ ఆంధ్ర శాఖ సంస్థలలో కొనినచో, వారు కొంతభర తగ్గించవచ్చును. అట్టిపుస్త్రములపై “గాంధీజీ మృతిపూర్తి ధర్మం” అను ముద్ర వేయించనగును. ఉత్తిపేరుగూడ చేర్చుట మేలు. నీనాకేకుతో అక్షరములు చెక్కించి తాగుతో లేదా నీనాకేకుతో ముద్రించనగును. మొదటిపంక్తిలో “గాంధీజీ” “రెండవపంక్తిలో” మృతిపూర్తిధర్మం మూడవపంక్తిలో యూరిపేరునుండనగును. అర్థచంద్రాకారము మేలన్నచో వలయుములో మొదటి రెండు పంక్తుల నిుడ్చి, అడుగున యూరు నుదహరించవచ్చును.
- తారు వాడుట కిష్టములేనిచో, గుంటూరుమండల జాతీయ విద్యాకరిమత్తు తెనాలిలో తయారుచేయు ఖాయపు సిరాను వాడవచ్చును.
- చలికాలము వచ్చుచున్నదిగాన దుప్పట్లుకాని ముతకబట్టలుగాని యిచ్చినచో, బీడులు సంతసించెదరు. ఆంధ్రమహాజనులు యోచించెదరుగాక.
- గుంటూరు } గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.
14-9-29 }
-
- వాండ్రైన మీదంపతులు గృహవిషయములను గురించి యెదురుగా మార్పుని చెప్పుకొనుదు.
12. దంపతుల వివాహమైన తరువాత, పెనిమిటింటికి వచ్చినతోడనే, ఒకటి లేక మూడు, లేక నింక నెక్కువ రాత్రులు, మేకకేయ్యమీద నిద్రించుచు ఒండొరులతో కలుసుకొనకుండ దీక్షవహించి, యింద్రియనిగ్రహమును చూపవలెను. అటు తరువాత, సంభోగించవలెనుకొన్న సమయమందు వధువువరునితో నిట్లు చెప్పును.
అపశ్యం త్యా మనసాచేకతానం తపసోజాతం తపసోవిధూతం ఇహప్రజామహరయిం రరాణః ప్రజాయస్య ప్రజయా పుత్రకయా. 11 (తైత్తిరీయ-ఏకాగ్నికాండ 1 11-1)
అర్థము:—పుణ్యలయం దానక్తి కలవాడా! తపస్సు, బ్రహ్మచర్యాది కర్మలవలన లభించిన యింద్రియనిగ్రహములో పుట్టినటువంటిన్ని తపస్సు అను ధనముతో మాడినటువంటిన్ని. నాపౌత్రయమును తెలిసికొన్నటు వంటిన్ని నిన్ను మనస్సుచేత చూచితిని, ఇక్కడ నాకు ధనమును, సంతానమును యిచ్చిన వాడవై సంతానముద్వారా నీవు పుట్టుము.
 13. వై వాక్యమునకు యీక్రింది విధముగ వరుడు జవాబును యిచ్చుచున్నాడు.
అపశ్యంత్యా మనసాదీధ్యానాం స్వాయాంతనాం ఋత్వియేనాధమానాం ఉపమా ముచ్చాయవతి ర్మభూయాః ప్రజాయ స్వప్రజయా పుత్రకామే (తైత్తిరీయ-ఏకాగ్నికాండ 1 11-2)
అర్థము:—మనస్సుచేత నిన్ను చూచినాను. పుత్రులు కొరుదానా! ప్రకాశమానమైన నా సంబంధమైన శరీరమందు ఋతుకాలమందైన గర్భమును యాచించుచు, ఉత్పత్తిభాగమందున్న నన్ను యావసము గల నీవు అనుభవించువు. సంతానము ద్వారా పుట్టుము.
 - ఇక్కడ యువతిశబ్దప్రయోగము గమనింప దగినది. ఇట్టి మంత్రములే వివిధ గృహ్యమాత్రములలో వనేకము లుండుటచే, స్థానీవులా కన్యాయముగ వానిలో కొన్నింటిని మాత్రమే షేర్చొంటిని. ఈ వై శ్రుతిప్రమాణములను బట్టి, వేదకాలములో వధూవరు లిద్దరు, యింద్రియనిగ్రహమును కలిగియుండి సంపూర్ణ యావనవంతులై, తపస్సుచే ప్రతిభావంతులై, ఒండొరుల మనోభావములను గ్రహించినవారై సత్సంతానము కొరకు వివాహము చేసికొనుచుండినట్లు స్పష్ట మగుచున్నది. ఈయున్నత స్థితినుండి, ద్విజాలు, స్మృతికాలమునాటికి యెట్లు జారి పడిరో ముందు తెలిపెదను.
- వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

నీరుమధించిన వెన్న పచ్చునా?

“శాసనసభలను స్తంభింపజేయబోయి,
శాసనసభ్యులే స్తంభించి యుండిరి”

వల్లభాయి పటేలుగారి యువన్యాసము
ధారావర్ణ, సెప్టెంబరు 15:—వల్లభాయి పటేలుగారు రాజగోపాలాచారిగారు పహదేవేశాయిగారును హుబ్లీనుండి నిన్న సాయంకాలము ధారావర్ణ విచ్చేసిరి.

కర్నాటకరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకుమితీ కాన్వలయమున నొకసభ జరిగెను. రైతాంగసమితి నొకటి స్థాపించుటలెనని సభ జరుపబడెను.

పిమ్మట మ్యునిసిపలు సభ్యులు అల్పాహార విందు నొసంగిరి.

మ్యునిసిపలు చెయిర్మనుగారి చేతను తదితరులచేతను సం తకముచేయబడిన సన్మానపత్రము పౌరుల తరపున సమర్పించ బడెను.

ఆనాటి సభలో 5 వేలమంది సమావేశమైరి.

పటేలుగారు ఆసభలో నిట్లుపన్యసించిరి: బార్డోలీసత్యాగ్రహోద్యమమునందు కలిగిన విజయము భారతదేశమున కంత కును చెందినవిజయమే. ఎందువల్లననగా బార్డోలీ విజయము లభించిన తోడనే గవర్నమెంటువారు అన్నిరాష్ట్రములలోని రెవిన్యూ సభ్యులను సమావేశపరచి సంప్రతింపులు చేసిరి. రెవిన్యూ శిస్తు నిర్ణయవిధానమునకు కొన్నినిర్ణయేన పరిపాలనా సిద్ధాంతముల నేర్పరచుటకై ఆలోచించుచున్నారు. ఏరితిగా నిర్ణయము చేసెదరో చెప్పజాలము. వారి నిర్ణయములు మనకు ఆకాభంగకరములైనయెడల మనము గవర్నమెంటువారికి ప్రతి కూలులయి ప్రతిఘటించుటకు సంసిద్ధులము కావలయును. కాసన సభాప్రయోజనము విషయములో నాకు విశ్వాసము లేదు. ఎందువల్లననగా అచట చేయబడిన తీర్మానములు చిత్తు కాగితముల బుట్టలో దాఖలుచేయబడెను. గవర్నమెంటు వారియందు నాకు విశ్వాసము లేదు.

ఎందువల్లననగా గవర్నమెంటువారు తమ వాగ్దానములను తాము ఉల్లంఘించెదరు.

మన శిల్పీ శాసనసభయందున్న అధ్యక్షుడు చాల గడుసు వాడు. ముందుగానే క్రొత్తవసములను దిద్దియుంచునట్టి చతురుడు. ప్రభుత్వప్రతిపక్షభ్యవర్ణనాయకు లగు మోతీలాలుగారు మన నాయకులలో అగ్రగణ్యుడు. ఇట్టి సమర్థులు శిల్పీ శాసన సభలో దేశక్షేమాభిలాషులై పనిజేయుచున్న ప్రయోజనము లేకున్నది. మిగిలిన రాష్ట్రీయసభలకూడ యీ సిద్ధిలోనే యున్నది.

మొట్టమొదట శాసనసభలోనికి స్వరాజ్యసభ్యులు ప్రవేశించినపుడు సదరు శాసనసభలను స్తంభింపజేయుటకై పోవుచున్నామని చెప్పిరి. కాని, ఆసభలలోనికి వెళ్లి నాచే యిప్పుడు స్తంభించుకొనిపోయిరి. ఇంకను శాసనసభలను మధించి ఏదో అమృతము తెచ్చెదమనివాదించుచున్నారు. వారిప్రయత్నములు నిరర్థకములు. నీరును మధించి వెన్నతీయుట సాధ్యమా? తాము చేసిన తీర్మానములు గవర్నమెంటుచే అమలు పరచబడనప్పుడు సభ్యులకు తలవంపులుగా నుండనక్కరలేదా? తమ విపరీతదురవస్థను వారు గ్రహింపగలియుండవలెను. అట్టిచుండబుద్ధులైనను వారిని చూచి మనము సహింపకతప్పదు. వారు పడెడిపాట్లను వారిని పడనియ్యండి. కాని, నామట్టుకు నాకు వారి రాజ్యాంగతంత్రమేమియు బోధపడుటలేదు. భూమి శిస్తుల రెవిన్యూ విషయమై గాని ఆబ్కారీ రివెన్యూ విషయమైగాని ప్రసక్తి పెట్టుకొన్నప్పుడు గవర్నమెంటువారితో ముఖాముఖి సంఘర్షణము తప్పక కలుగును. ఆ రెండు రెవిన్యూలపట్లనే గవర్నమెంటు బలిష్ఠమై వేళ్లు పాతుకొనుచున్నది.

పటేలుగారి పర్యటనము

పటేలుగారు సపరివారముగా బెల్గాముకువెళ్లిరి. మార్గమధ్యమున ఆమిస్ బావి, హోబీడి, ఉల్లిగెరి పట్టణములపై తులు పటేలుగారిని గౌరవించి సత్కరించిరి. వారినందరిని ఖడ్గధరించి కర్నాటక ల్యాండులీసనందు కేరవలెనని ప్రబోధించెను. పొందత్తిలో పటేలుగారిని ప్రజలు ఊరేగించి సన్మానపత్ర మర్పించిరి. వీరు గర్ల హోనూరు, యెక్కండి, హోనూరు ప్రాంతములను దర్శించిరి.

హొంగాలు మ్యునిసిపాలిటీవారి రొక సన్మానపత్రము సమర్పించిరి. బెల్గాం మ్యునిసిపాలిటీవారుకూడ సన్మానపత్రము సమర్పించుటకు తీర్మానించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

జతీంద్రదాసుగారు

గోకేలుహోలునందు సభ

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 18:—నిన్న సాయంత్రము గోకేలు హోలునందు మద్రాసు యూజువసమితి, హిందూస్థానీ సేవాదళమువారి యజమాన్యమున జతీంద్రదాసుగారి త్యాగమును కొనియాడుటకై బహిరంగసభ జరపబడెను. క. భావ్యం అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

గోపాలకృష్ణగారి రీక్షించి విధమున నుపన్యసించిరి. భారతదేశము తనత్యాగక్షేపననే స్వరాజ్యమును బడయగలదు. వేరొక మార్గము లేదని జతీంద్రదాసుగారు వారిత్యాగము చే విస్తృతపరచిరి. జైలు అధికారులు విచారణలోనున్న జైలు యెడల ననాదరణ జూపుచు జతీంద్రదాసుగారిగారి మరణమునకు కారణము. జతీంద్రదాసుగారిమరణమువలన భారతదేశాన్నిత్యము ప్రబలెను. వారిమరణమువలన భారతదేశమున త్యాగభావ మింకను చావలేదని వెల్లడియ్యెను. దాసుగారు మనకు మార్గదర్శకులైరి. వారిమార్గము ననుసరించి మనముకూడ భారతదేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు ప్రాణములను అర్పింపవలసిన యవసరము గలుగనపు డట్లునర్హులకు సంసిద్ధుల మై యుండవలెను. జతీంద్రదాసుగారికి జీవితముపై కోరిక గలదేని అతడు జీవించియే యుండగలడు. కాని వారికి జీవితముకంటె నియముమే ప్రధానమైన దగుటచే ఆనియముకొరకే తనప్రాణముల నర్పించిరి. జీససు క్రీస్తు తన నియములకొరకే తనప్రాణముల నర్పించెను. అట్లే జతీంద్రదాసుగారును నలిసిరి. జతీంద్రదాసుగారు మరణించిరిగాని వారి పవిత్రనామము ఆచంద్రతారకముగ స్మరింపబడుచుండును అని నుజివిరి.

పిమ్మట సోమయాజులుగారు పునన్యసించుచు తామును గల నిర్బంధింపబడినపుడు తమ యెడఁను జతీంద్రదాసుగారు యెడల నెట్టి అనాదరణ చూపబడినదో అట్టిఅనాదరణ చూపబడినచో తామును ఆహారనిరసననర మూని మరణించెదనని చెప్పిరి. తదుపరి మహాలింగయ్యగారు మున్నగునా రుపన్యసించిరి.

జతీంద్రదాసుగారు మరణమునకు తమసానుభూతిని దెలుపుచు తీర్మానించినపిమ్మట సభ ముగిసెను.

విచిత్రకరమగు జబ్బు

కాకులు చచ్చిపోవుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 18:—బొంబాయిలో ఒక విచిత్రకరమగు జబ్బు వ్యాపించుచున్నదని ఇదివరకు వార్తలు ప్రకటించబడినవి. ఈజబ్బుతగిలినవారు బొంబాయినందలి సెంటుబార్డ్ల వైద్యశాలయందు చికిత్స పొందుచున్నారు. ఈ జబ్బు వైద్యశాల ఆవరణమునందున్న కాకులకు సోకినది. కాకులు ఒక్కొక్కటి మరణించుచున్నవి. ఈజబ్బుతగిలిన కాకి మొదలు రెక్కల నుపయోగింపజాల కున్నది. పిమ్మట నడవజాలదు. మూడవ అవస్థ మరణము. (ఫీ. ప్రెసు.)

త్వరపడు! త్వరపడు!!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

నతీపతికుతూహల రహస్యములు

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంగ్రెస్సభలో కలవసించిందేము. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోన్యక్షేమ తో వర్ణింపగల విధులు, శ్రేయోత్తము, శ్రీబాతులు, పురుష బాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, వాతుల సొంతనములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, శ్రద్ధాగ్రహారహస్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి పశువుల బట్టి సంతోషము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భవృత్తి లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యావశ్యకత, శిశురక్షణ, అల్పకోడం ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు నుపాయములు, వారిమందునున్న స్నేహశక్తికల, మున్నగు 280 విషయములతోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆఫ్టోక, రైకాబాతులు 25 తోను గజా 319 కేటల పైబడిన సేమకాలికొతోన చక్కని వైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక గదివిడు తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణాలు రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు

చూచిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.

19 తొండవగూడు మొసలిపేడి, తిరునెల్వేలి, నాదాపల్లె.

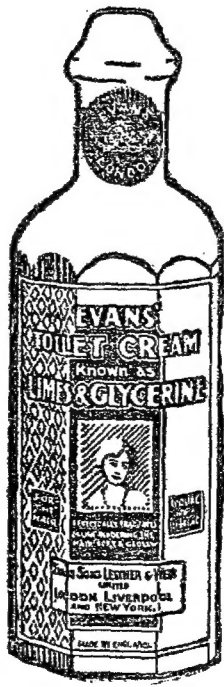
త్వరపడు!
కొలదిప్రతులు మాత్రమేమి గిలియున్నవి.

ఆత్మకథ
(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము
క్రొన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦
మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.
అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ
శాస్త్రిగారు తెనిగించినది
వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
నెం. 7, తిలుకెట్టిపేడి, మద్రాసు,

వెంట్రుకలు త్వరగా
పెరుగుటకు మంచి ఉపాయము
మీవెంట్రుకలు త్వరితముగా పెరిగి నిగనిగలాడుటకు ఉదయమున ప్రతినిత్యం ఈవెన్స్ లైమ్స్ అందు గ్లినెన్ నువయోగింపుడు ఈవెన్స్ లైమ్స్ అందు గ్లినెన్ మాత్రమే మీవెంట్రుకలను త్వరగా పెరుగునట్లునర్చును. పట్టుకుచ్చవలె మృదుత్వమును గలిగించును. నేడే ఏ కెమిస్టువద్దనైనను సరే ఒకటి కొనుడు. దానికి ఎట్టినిసీలు అందుమీద ఈవెన్స్ పేరుండునట్లు చూడుడు.
ఈ వెన్స్
నన్స్ లెశ్చర్ అందు వెబ్ లిమిటెడ్
లండన్ అందు లివర్ పూల్

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

వారత యువకులకు నైనిక శిక్షణము

1929సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యోపాధ్యాయులు	గత 24 గంటలలో అభ్యర్థితుల సంఖ్య	గత 24 గంటలలో అభ్యర్థితుల సంఖ్య	గత 24 గంటలలో వర్తమా	గత 24 గంటలలో పరీక్షించిన సంఖ్య	గత 24 గంటలలో పరీక్షించిన సంఖ్య
గోపాల్ పూర్	88	77	0.8	21.7	- 8.5
విశాఖపట్టణము	86	77	1.8	25.0	+ 5.7
కాకినాడ	87	77	0.1	21.0	+ 1.3
మచిలీపట్టణము	88	77	0.1	19.7	- 2.1
కర్నూలు	89	75	+	10.6	- 6.5
బళ్లారి	89	78	0.3	8.4	- 5.5
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	87	79	0.2	9.9	- 6.5
నెల్లూరు	90	75	0.2	7.9	- 1.9
మద్రాసు	89	77	0.2	12.0	- 1.3
కడపూరు	91	77	...	17.5	+ 4.6
నెల్లూరు	95	74	0.4	7.5	- 10.4
సేలము	92	75	...	7.6	- 9.8
కోయంబత్తూరు	88	71	...	5.5	+ 0.5
తిరుచనాపల్లి	95	77	...	4.7	- 4.8
నాగపట్టణము	89	79	...	9.3	+ 0.1
మధుర	96	76	0.1	2.9	- 7.6
పాంబన్	87	80	...	0.2	- 1.5
పాలంకోట	...	...	...	0.4	- 1.8
తిరువేండ్రము	85	76	+	31.9	+ 4.5
కొచ్చిన్	82	76	+	77.3	+ 7.6
కాలికట్టు	87	75	...	100.0	+ 15.1
మంగళూరు	80	74	0.2	123.8	+ 20.3
తెలంగాణ	82	67	...	8.8	- 7.7
మెర్కార	70	62	0.5	111.6	+ 11.3
కొడైకనాల్	64	52	0.7	17.4	- 3.0
కూనూర్	69	54	0.4	11.5	-

సర్కారులు:—విశాఖపట్టణములో 0.8, గోపాల్ పూర్ లో 0.8, కాకినాడలో 0.1 వర్తించెను. మచిలీపట్టణములో కొద్దిగా చినుకులు బడెను. కర్నూలులో చినుకులు బడెను. కడపలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—అనంతపురం కబురు తెలియలేదు. బళ్లారి లో 0.3 కడపలో 0.2 వర్తించెను. కర్నూలులో చినుకులు బడెను. కడపలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:—మద్రాసు నెల్లూరులో 0.2 చొప్పున వర్తించెను. మచిలీపట్టణముగా మన్నది. కడపూరులో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

వి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,

హాజరుగా కొనసాగుచున్నట్లు

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పాటుచేసిన టెర్మిన్లు లాభములవద్దతి నూటికి నలునదివంతున లిరిగి యిచ్చువద్దతి

యొక్క వివరములు

ఈ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు హిందూదేశములో ఇట్టి లాభములను చూపు కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటి లేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్మెంట్ వేసరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

82-1 వి. కె. చెట్టి, కైకటి మద్రాసు.

ఫోన్ నెం. 2470 హోస్టల్ నెం 150

చిఫ్ వి. కె. టి. టి. వి. రాఘవయ్య, వార్తరక్ సర్కారు, చెజవాడ.

భారత యువకులకు నైనిక శిక్షణము

భారత శాసనసభలో చర్చ

(నిన్నటి తరువాయి)

మూంజీగారి సమర్థన

“జీలమ్, జలందర్ పట్టణములయందలి నైనిక పాఠశాలల లో యితర విద్యార్థులను చేర్చుకొనవలెనని, అన్ని రాష్ట్రములకు వీలైన ఒక మధ్యస్థ దేశమునందొక పాఠశాల స్థాపించి మనయువకులను నైనికముగా తర్ఫీదుచేయవలెను. జాతి, వర్ణ మత వివక్షతలేక 12-18 సంవత్సరముల యిడుగుల బాలుర నీ పాఠశాలలో చేర్చుకొనవలెను. భారత ప్రభుత్వమువారు విశాలదృష్టితో నాలోచించి, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు ఆదర్శప్రాయముగా నుండగల యొక పాఠశాలను స్థాపించవలెనని కోరుచున్నాను.

కెప్టెన్ హరినామ్ సింగుగారి ప్రతిఘటన

సేనలో ఉద్యోగము చేసిన భారతీయోద్యోగీయుల పిల్లలకే జలందర్, జీలమ్ లోని పాఠశాల లుద్దేశించబడినవియు, నితరులు యీ పాఠశాలలో చేర్చుకొనబడిరేని పాఠశాలలలోని క్రమశిక్షకు భంగము వాటిల్లవనియు చెప్పి హరినామ్ సింగుగారు తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి.

ద్వారక ప్రసాద్

నైనికముగా నుండుటకు దగిన వారనియు, తగినవారనియు భారతీయులను విభజించు భారత ప్రభుత్వపద్ధతిని ద్వారక నాథ మిస్త్రాగారు తీవ్రముగా ఖండించి జాతీయ రక్షణమునకు గాను సేనను విశాలమున వర్ధిల్లునై పునర్నిర్మించవలసినదని కోరిరి.

కర్నూటకము

ఈ రెండు పాఠశాలలలో యిరువది చేర్చుకొన వలెనని చెప్పుచు రాష్ట్రములలో టెర్మిన్లు టెర్మిన్లు అనుసరించు కడపలో దశములను తయారుచేయుటకు యిట్టి పాఠశాలను చాల స్థాపించవచ్చునని కర్నూట్ ప్రోటెక్టర్ (మద్రాస్) గారు చెప్పిరి. ఈ పాఠశాలలలో తగిన విద్యార్థులను ఉండవలెను. పాఠశాలలలో వ్యాయామ క్రీడలకు సౌకర్యము లుండవలెను.

నర్దూర్ కర్తార సింగు

హరినామ్ సింగుగారు చెప్పినదానిని సమర్థించుచు నర్దూర్ కర్తార సింగుగారు ముచ్చటించిరి.

నైనిక కార్యదర్శి

తమ ప్రభుత్వ పాఠశాలలను గావించుచు నైనిక కార్యదర్శి యగు టాటిల్ హంగురిల్లు చెప్పిరి విరోధానుభవము ములో చనిపోయినవారి జ్ఞాపకార్థమై ఈ పాఠశాలలు నిర్మింపబడెను. రాజులనుండియు, మహారాజులనుండియు మాత్రమే వీనికి ద్రవ్యము వసూలుచేయుటచేసి, జీలమ్ పాఠశాలలో 330 పిల్లలను, జలందర్ లో 244 పిల్లలను కలగ. మొదటి పాఠశాల భవనమునకు ఆరువత్సల ఖర్చయ్యెను. రెండవదానికి 4 1/2 లక్షలు రూపాయలు ఖర్చయ్యెను. ఒక్కొక్క దానికి సాలుకు 80 వేల రూపాయలు వ్యయముచేయవచ్చును. నైనిక రాయగారి కమిషనరులను, సాండ్ హార్టువులోని విద్యాలయమునకు యువకులను తయారుచేయుటకు యీ పాఠశాలలు నిర్వహింపుచున్నవి. ఈ విద్యాలయములలో యితర పిల్లలను చేర్చుకొనబడుట వలెను, ఏ ఉద్దేశ్యమునకై ద్రవ్యము వసూలుచేయబడెనో, అందులకే ఆద్రవ్యము వినియోగింపబడవలెను. ద్రవ్యమును యెడల యితర భాగములలో గూడ నిట్టి పాఠశాలలు స్థాపించబడగలవని తలచుచున్నాను. బొంబాయి రాజధానిలో మహారాష్ట్రీలకు విద్యాలయముకట్టి స్థాపించబడును. ఈ శిక్షణ యందు 1000 విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట మాయాశ్చర్యము. కాని సేనలో ఉద్యోగము లీ వ్యతీని కారణముచే నైనిక ఆదాయము నుండి ద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టబాలము. మూంజీగారు ఒక ఆదర్శ ప్రాయముగా నుండగల విద్యాలయమును కోరిరి. అట్టిది డేరాడూన్ లో నిదివరకే కలదు. జాతి, మత, శాఖాభేదములను పాటింపక యిచ్చుట విద్యార్థులను చేర్చుకొనబడుటకై ప్రజలకు యిచ్చబనించ వలెను. మూంజీగారు, యితరులను తమవిధిని నెరవేర్చినచో ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులను యిచ్చి సహాయము చేయగలరు. సంస్కరణ జరుగుటకు కాలముపట్టును. కాని వీజము లిదివరకే నాటబడినది. తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనవలసిన దని జయకరు గారిని సేన కోరుచున్నాను.

జయకర్:—ప్రభుత్వమువారు శ్రీరంగనీరులు చెప్పుచో నే నెందుకు నా తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనవలెను.

పండిత మాలవ్యాగారు

తీర్మానమును బలపరుచుచు భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును బడయునని దనియు, స్వతంత్ర భారత దేశమునందు నైన్యమును నిర్మించుట భారతీయుల ప్రభుత్వ కర్తవ్యమనియు, దేశభక్తిగల నైనికులు మన కవసరమనియు అందువలన సేనలో జాతి, మత, వర్ణవివక్ష లుండరాదనియు చెప్పి తీర్మానమును బలపరిచిరి.

జయకర్ గారి ప్రత్యుత్తరము

(1) సేనలో నుద్యోగములు చేసినవారి పిల్లలను మాత్రమే గాక యితరులనుగూడ యీ రెండు పాఠశాలలలో చేర్చుకొనినచో ఈ పాఠశాల స్వయాపమెట్లు మారునో నాకు గోచరించుట లేదు. యుద్ధములో మరణించిన నైనికుల సార్థకులనుగా నేర్పరపబడిన యీ పాఠశాలలలో నితరులను చేర్చుకొన రాదని నిబంధనలో నెచ్చుటనైన మన్నచో విద్యార్థులను మాత్రము పంపుటకు ప్రభుత్వమునా రొప్పుకొనిరి. డబ్బున్నచో ముందెప్పుడో పాఠశాలలు పెట్టెదమని వారనుచున్నారు. మీదుమిక్కిలి ప్రజలలో పొరుషము లేదని చెప్పుచు, వీజమును వేయవలసిన దని మూంజీగారిని కోరుచున్నారు. నైన్యములో నుద్యోగులకు నుండదగిన యువకులకు నైనిక శిక్షణము నివ్వక వారి సందర్శని విప్లవకారులుగాను, రాజకీయ హంతకులుగాను ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసినారు అని జయకరుగారు చెప్పిరి.

తీర్మాన మామోదించబడుట

వోటుకు పెట్టబడకయే తీర్మాన మామోదించ బడెను. యర భారత శాసన సభ రేపు సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

శ్రీ ధన్వంతరి

కర్నాట కాయుక్తేద పక్షపత్రిక,

శృంగేరి, మైసూరు జిల్లు

5 వ సంపుటము 1920 సంవత్సర లోక పుస్తకముగా 8-8-29 తేదీని వెలువడినది బాలికలకు వ్యాయము, శారీరీక వినిమత్తు మలేరియా జ్వరము, అన్నము కంటె అటుకులే బలకరము, ప్రసిద్ధములగు మూలికలు, గర్భోష్ణ నివత్తు, జలచికిత్స మున్నగు వ్యాసము లిందు కలవు. సాలు చందా మూడు రూపాయలు.

సీమకములములు నమ్మకమైన సామ్యము సంతుష్టినిం దనిచో, సామ్య వాదము యిప్పు

బడును. క్యాటలాగు ఇనాం.

బొంబాయి జ్యూయలరీమార్కెట్,

94 చె నాబజారు రోడ్డు,

సామకూరుపేట, మద్రాసు.

తెలుగు కావ్యాచర్యము రు. 10-0-0

(సంస్కృతములో) దండిమహాకవి కాసిన కావ్యా

దర్శ మనుఅలంకారశాస్త్ర గ్రంథమునకు సరియ

గు తెలుగు. విద్యార్థుల కర్తవ్యోపదేశముగకరము.

దైవబలము (భక్తి ప్రధానపద్ధత్యావ్యము) ,, 0-4-0

జీవముక్తి, వివేచనముక్తి (సాగ్రందము) ,, 0-4-0

సమరూపానన, నిర్గుణోపానన (లోనిని) ,, 0-4-0

ఇట్లు వ్రాయవలెను:—

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,

ఆంగ్లగీర్వాణవిద్యాలయము, కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

నవీన జ్ఞాన చికిత్స

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములలో విశిష్టలిఖితాతి చెందినది. ఈచికిత్సలో ప్రాణితికలుగు ఆపరేషనులను ఇంజక్షనులున్ను లేవు. క్రియలు అత్యద్భుతము. సకలమైనవ్యాధులు కుదుర్చబడును. మాయొక్క పోట్టుద్యారా చికిత్సలు చాల ఘనతచెందినవి. మిగతవివరములనుగురించి ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)

BIO-CHEMIST,

40, Central Avenue, Calcutta.

నాలుగుకార్యములు

గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయిలో నెరవేర్చుట

నేను భావించుచు వచ్చుటకు బహులదేరినపుడు దారిలో బొంబాయిలో ఒకరోజు యుంటిని చూడటం వాంగుముఖ్య కార్యములను నేను నెరవేర్చువలసివచ్చినది.

(1) విలీపారెలు జాతీయ పాఠశాల

ఈపాఠశాలలో చేతిపనలు చేయుటకు నిర్మింపబడిన భాగమును తెరువవలెనని నన్ను కోరిరి. చాలమంది యువజనుల పాఠశాలకొరకు తమ జీవితములను ధారపోయుటకు దీక్షబూనిరి.

ఈపాఠశాలను కాపాడుటయే తమకు ముఖ్యకర్తవ్యమని బొంబాయిలోని యావన్నుంది స్త్రీలును పురుషులునుగూడ గ్రహింపవలెను. జాతీయతకు ప్రతికూలురగువారిచే మంచి యేర్పాటులతో నడుపబడుచున్న పాఠశాలకంటె నెట్టి యేర్పాటులు లేకున్నను జాతీయపాఠశాలయే శ్రేష్ఠము. సకలసమపాయములను లభించుచున్నను కట్టడ మొకదివ్యభవనముగా నుండి ననుగూడ నది చెరసాలయే యైనచో దానికంటె శిథిలావస్థలో నుండిననుగూడ నొక చిన్న కుటీరమే శ్రేష్ఠము. జాతీయ పాఠశాలలో బాలురకును బాలికలకును దేశముపట్ల సంపూర్ణ మగు భక్తిని కలిగియుండవలె ననునదియే ప్రథమపాఠము. జాతీయతకు ప్రతికూలురగు పాఠశాలలో విదేశీప్రభుత్వముపట్ల సంపూర్ణ మగు భక్తిని కలిగి యుండవలె ననునదియే ప్రథమ పాఠము.

(2) భారత మహిళాసంఘ సేవాసదనము

భారత సేవకసంఘసభ్యులలో నొకరగు శ్రీయతి కర సనదాసు చిటాలియాగారు భారతమహిళాసంఘ సేవక మాల స్థానముగా నుండునిమిత్తము కట్టడలచిన యొకభవనమునకు శంఖు స్థాపనము చేయవలెనని నన్ను కోరిరి. నిరాడంబరముగా మహిళాసంఘ సేవచేయుట కితడు దీక్షబూనెను. ఇందులకు తన జీవితమును ధారపోయుటకు పూనుకొనినట్టియు ఓరిమి త్యాగము శాంతియు మున్నగు సగుణములను గలిగినట్టియు ఒక స్త్రీయును ఆమె ననుసరించుట కంగీకరించిన బాలికలును (కొద్దిమందియైన) లభించు వరకును యీనుండిర నిర్మాణ మనవసరమనియే నా అభిప్రాయముగాని చిటాలియాగారి కత్యవసరమగు భక్తి విశ్వాసము లుండుటచే నేను సమ్యక్తించుటయేగాక 10 యేండ్ల క్రితము చిటాలియాగారును శ్రీమతి జయశీపెటిటెగారును చాల కష్టపడి సమకూర్చి నాకే సంగిన 25000 రూపాయలలో హెచ్చు మొత్తమునుగూడ నేనీ సంస్థకొసంగితిని. ఏయుద్యమమునకైనను దైర్యశాలలను కలిగించుటయే ఘనమగు సేవ యగునుగాని భవనములను నిర్మించుటకాదు. సత్యములగు హృదయముల నాకర్షింపగల శక్తి యిటుక-సున్నములతో కట్టబడిన భవనములకు లేదు. సత్య నిరతులును ధీమతులగువారు కోరినపు డెల్ల ఆట్టి భవనములు నిర్మితములగుచునేయుండును. ఎట్టిచైన నేను చిటాలియాగారి ఉదారాభిప్రాయముల నీ భవనము నెరవేర్చగలుగునుగాక యనియే నేను ప్రార్థించెదను. ఇది నెరవేరకున్న నితనికి సౌఖ్యము కలుగ దని నే నెరుగుదును.

(3) అంధుల శరణాలయమునకు సహాయనభ

బొంబాయిలో తార్దేవులలో అంధుల శరణాలయ మున్నది. దీనికి సహాయము చేయునిమిత్తము వనితా విశ్రామమున జరిగిన భక్త కద్యత్తుత వహింపవలెనని నన్ను కోరిరి. ఈ శరణాలయభివృద్ధిచే నేనాకర్షింపబడి యిందుల కంగీకరింప లేదు. శ్రీయతి కర హెచ్. డి. ఛత్రపతి బి. ఖాంభటగార్లకు గల భక్తి విశ్వాసములవలననే నీ సంగీకరించితిని. శ్రీయతి హెచ్. డి. ఛత్రపతిగారి సోదరుడును అంధుడుగూ డాక్టరు నీలకంఠరాయ ఛత్రపతిగారితోగూడ నాకు పరిచయము కలదు. దేశము అన్నా తరులుగా నన్ను కోట్లకొలది ప్రజల దుస్థితియే అంధుల స్థితి కంటెను దారుణముగా నుండుటచే నేను అన్నా తరుల సహాయార్థమున చేయుటలో నిమగ్నుడనై యుంటినిగాన అంధుల విషయమున నెట్టిసేవయును చేయజాలక పోతిని. కాని యీమిత్ర శిద్ధికినిగల అద్భుతమును అక్కర్లేకై నేను లొంగిపోతిని. ఈ శరణాలయమునందుండు వారెట్టి సౌఖ్యము ననుభవించుచున్నారో వచ్చి పరిక్షింపవలెననియును,

- 1. దానికి ధనము నొసగవలెననియును
2. లభించిన అంధుల నిచటికి పంపవలెననియును,

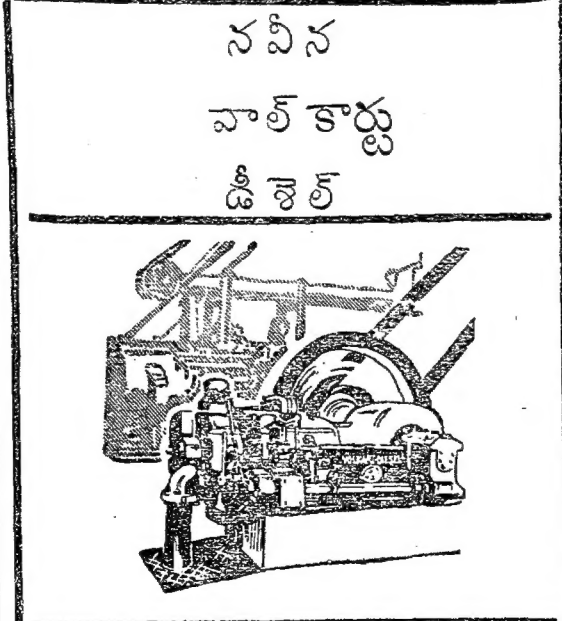
8. అటుల చేయుటకు మృణిసిపాలిటీలు మున్నగు స్థానిక సంస్థలనుగూడ ప్రోత్సాహ పరుచువలెననియును సంస్తాపముల కొరకున్నారగాన దానశీలురును విమర్శకులును అటుల చేయదగును.

భారతదేశమున కేవలము అంధులగువారు 15,00,000 మంది కలరనియును, వారిలో 100కి 70 మంది సకాలమున చికిత్స చేయించుకొనినచో దృష్టిని బడయుగలిగినవారేయనియును, కేవలము అంధులు కాకున్నను చూపు తాగుగా కనపడనివారు 87,50,000 మందికలరనియును, బొంబాయిలో కొందఱు స్వార్థపరులు కొంతమంది గ్రుడ్డివాండ్రను పోషించుచు వారిని భిక్షుటనకు పంపెదరనియును, ఈ అంధులలో నొక్కొక్కరికి రోజుకు 4, 5 రూపాయలు యాచకములనలభించువనియును ఆ ధనమునంతను వారిని పోషించెడువారే తీసికొనెదరనియునుగూడ సంస్థాపకులు తెలిపిరి. ఇట్టి అంధులకు ధనమిచ్చెడివారి దానమునుగూడ గ్రుడ్డిదానమే అనుచున్నది. కాన నిటుపైని ముప్పివడుగునట్టి అంధులకు ధనమునియ్యక తామియ్యదలచిన ధనమును యీ అంధుల శరణాలయమునకే పంపదగును. అప్పుడా ధనము అంధులకొరకే వినియోగింపబడును.

ఇప్పుడు స్వార్థపరులు అంధులను సాధనముగాగొని ధనము వార్జించుటయే జరుగుచున్నదిగాని ఆ ధనము పూర్తిగా అంధులకొరకు వినియోగపడుట లేదు. ఈ శరణాలయములో అంధులు ఉచితరీతినిధనార్జనము చేయుటకు తగిన కృషులను వారికి నేర్పెదరు.

4 భారత తంత్రుకారక సంఘమువారి ఖాదీభండారు

అతివిశాలమును నూతనమునను నీ ఖాదీభండారుము కాలాచేరిలో (898 వ గృహమున) నున్నది. ఈసంస్థ యెడేండ్లనుండి పనిచేయుచున్నది. ఈ యేడేండ్లలోను 19 లక్షలరూపాయల వెలగల ఖద్దరువిక్రయించబడెను. ఇప్పుడు బట్టలనమ్మెడువారు 21 మందియును కట్టుపనివారు 18 మందియును, బట్టలనుతుకుట, రంగులువేయుట, అంచులనడ్డుట మున్నగుపనులను చేయు వారు మరి పెక్కుమందియును యిటు జీతములుపుచ్చుకొని పనిచేయుచున్నారు. ఒకసంవత్సరమునకు కట్టుపనివారికి 15,000 రూపాయలును, బట్టలనుతుకువారికి 9500 ను, రంగులువేయువారికి 8800 ను, యిప్పుడు జీతముల లనముట్టుచున్నది. 1660 రకముల ఖద్దరు బట్ట లీపు షిటా విక్రయింపబడుచున్నవి. ఈ రీతిగా యీ స్వల్పకాలమున ఖద్దరుకు కలుగుచున్న అభివృద్ధి చాలాప్రోత్సాహకరముగానే యున్నది. సద్భావముతో నొక్కసారి యీ భండారుకు వెళ్లినంతమాత్రముననే యెట్టివారికైనను గూడ ఖద్దరుపట్ల గట్టినమృతము కలుగుట నిశ్చయము. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా 12-9-29)

హరిజాంటల్, 4 స్ట్రోకుల కోల్డు ప్రెస్సింగు భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది. చమురు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికమున నమృత గలది. పంపింగును అన్ని పరిశ్రమములకు అదర్శనీయమైన ఇంజను. 7 1/2 హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు అనేక వైజులలో తయారుచేయబడినవి. మిగత వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను. వాత్ కార్టు బ్రదర్స్, ఎంజనీర్స్, అర్మినియను బీధి, మద్రాస్. ప్రదర్శనము గల స్థానములు. చెంగుళ్ళూరు మధుర వెజవాడ కోయంబత్తూరు

చెన్నై బజారు ధరలు

1929 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 19-వ తేది గురువారము.

1. ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like విద్యుత్తుబస్తాలు, మనుమ తెనాలి, కబ్బో, కబ్బో, కబ్బో, కబ్బో.

2. ధాన్యము పప్పులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like కందులు బస్తా, సెనగలు, సెనగలు, సెనగలు, సెనగలు.

3. నూనెపస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like శుభ్రులహాన కా, నెయ్యి, పేరు సెనగపప్పు, పేరు సెనగపప్పు, పేరు సెనగపప్పు.

4. చిల్లరపస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like చిల్లరపస్తువు, చిల్లరపస్తువు, చిల్లరపస్తువు, చిల్లరపస్తువు, చిల్లరపస్తువు.

5. ఇనుము

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like వట్టారకం, వడరక, కష్టరకం.

6. నూలు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 20 లెన్స్, 20 లెన్స్, 20 లెన్స్, 20 లెన్స్, 20 లెన్స్.

7. లోహములు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like నెండి 100 కులం, నెండి 100 కులం, నెండి 100 కులం, నెండి 100 కులం.

8. రంగులు

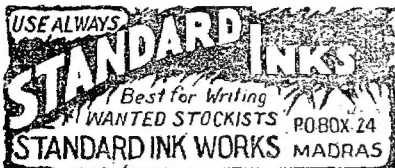
Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like ఆరేషియన్ స్క్రీన్, ఆరేషియన్ స్క్రీన్, ఆరేషియన్ స్క్రీన్, ఆరేషియన్ స్క్రీన్.

1 శేరు రూ 1-12-0
5 శేరు రూ 7-8-0

హాలామి త్రి సంజీవి

(రిజిస్టరు)
1 శేరు రూ

దర్శన ఉడుకులకు, మిక్కిలి నష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు శాస్త్రగంధీ.
బి. యస్. శాస్త్రి, ఆంగ్ల మేడికల్ సోర్సర్, రామనాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

ఏజెంట్లు కావలెను:—మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు

ఫ్యాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి ప్రేమితరమైన అన్ని కంపల సిరాలు ధరలు తగ్గించి కష్టయిచేయించున్నాము. వివరములకు ఈ దినపత్రికాసముదాయ వ్రాయవలెను నరసింహం అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆరీవియోకాపేటి, మద్రాసు

మ లే రి యా త ది త ర జ్వ ర ము ల కు

వై రె క్స్

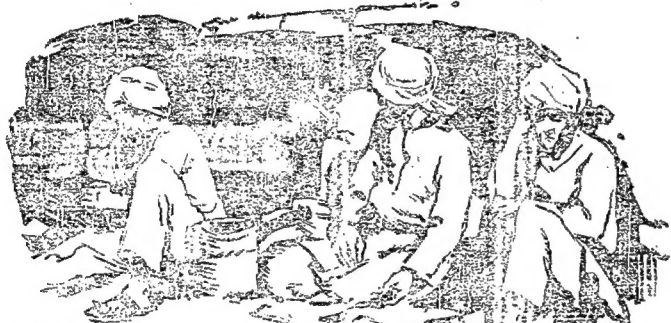
మంచి మందని అందరు చెప్పుదురు. దీనినువయోగించి ఆరోగ్యమును పొంది న లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయమిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదివరలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.

వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు.

నలయువారికి సద్ధతి తెలుపబడును.

ఇమిటేషనుల నుండి బాగ్రత్త పాక్షింపు సరిగాచూచుకొనును.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS LD., CALCUTTA.

Before the MONSOON arrives

మాన్ సూన్ రాకకు పూర్వము, వేసవి మి జీవిత లంతయు కలిగిపోయినవిచ్చుట, మీ శారీరకవృద్ధిని బలకరము కొనుటకు వలచినవిషయము. అప్పుడు యితరవ్యాధు లెవ్వయు కలుగకుండుటకు, బంజును చేకూర్చుటకు వలయు పదార్థము లన్నియు చేరియున్న Waterbury's compoundను నేమిచ్చుడు. ఇందు జీతుకొవ్వలేమియు సూడవు. యుక్తిసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో వంటబడదు. అన్ని జాతులవాగును, వివిధవర్ణముల వారు నేడింకుటకెట్టి ఆడేపణయులేదు. వైద్యశిఖా యింజనీరు గత 25 వత్సరమునుండి ప్రశంసాపాత్రకు లొంగుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co., PHARMACEUTICAL CHEMISTS Des Moines Iowa (U.S.A.)
బహుళంబున, ప్రియలందును కెమిస్ట్రవద్దను కృతమునకు దొంగును 5:58-2

WATERBURY'S

ఉష్ణ ప్రదేశముల కేర్పాటున దగుటవల్ల **COMPOUND** ఎడరోజులలో కూడ చెడకుండు సాంధి గలదు. మంచిగుణమును యిచ్చుగలదు

AMRUTANJAN

Price 4 2 4

AMRUTANJAN DEPOT MADRAS & BOMBAY.

అద్భుతము! అతిరుజుపు!!

జ్యోతిషమును నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మకము గలుగునట్లు భూత భవిష్యద్వర్తమాన ఫలములు భృగు సంహితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతకములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టియు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామదాయక ఫలములు, సరిగ్గ రమునకు విదకా ఫలములు. 2-0-0
 2. డిటా 5 సం॥ రములకు 5-0-0
 3. ద్వాదశభావ ఫలములు, మహాదశా ఫలములు 3-0-0
 4. గ్రహస్థుటము చేసి, పాడశశుక్లలు కట్టి వివరముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యావత్జీవము అంతర్దేశా ఫలములు వ్రాయుటకు. 25-0-0
- జనన కాలము లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము, ఎగ్గరాలు పంపవలెను. పాస్టు ఖర్చులు వేటు.
హోరానిలయము, శికిండాబాదు, దక్కన్.

ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచితులగు వైద్యరాజు ద్విభాష్యం వెంకటేశ్వర్లుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో కాస్త్రీయముగ సిద్ధపరచబడిన **ఆయుర్వేదయకాపృథములు** విలంబగలవి. గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సర్వత్రముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాగునకు వ్రాయుడు **ఆయుర్వేదనిలయము** చింతలూరు, ఆలనూరుపాపూ, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

చంద్రా నరసింహం... నేలం జంక్షన్
8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్టు, నిమ్మ, నారంజి, పక్కెరి దణక రు 7½. జామ, దాళిమ, అంజూరు, అంగూర్, సులాది, క్రొటన్ను, పూలచెట్టు దణక రు 5½ స్వదేశ తర్కారీ, పూలచెట్టు, స్వదేశ తర్కారీ, ఫలవృక్షచిత్తులు, ప్రతిదినును 24 పాకెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½ క్యాటలాగు ఇవ్వం.
Chandra Nareddy, P. O. Salem Junction

ఆయుర్వేదపథ రత్నా కరము రు. 3-0-0 (ద్వితీయ ముద్రణము)
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6 4
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 1 (95) దాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాస్త్రీ, బెజవాడ.

సువర్ణసుందరసము

ఎటువంటి సహమేహములనైన నగుదుర్రును. ఇకాశక్తులు అనవసరం. సోరుపట్టుట మొదలైన దుర్గుణములు లేవు. అనేకులు వాడిపెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అనుభవముగల కి॥ శే॥ వేటూరిసుందరకాస్త్రీగారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.
4 వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.
ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)